

Kaže se razgled na Mensano in Expano

Na območju občine trenutno poteka kar nekaj del, ki bodo dala nove oziroma prenovljene površine in objekte.

Če se boste v prihodnjih dneh in rednih vozili skozi samo središče Murske Sobote ali po glavni cesti proti Bakovcem, boste lahko opazovali rast nekaterih novih projektov. Tako so v zelo intenzivni

fazi dela na objektu medgeneracijskega središča Mensana v Murski Soboti, ki raste na območju nekdanje Družbene prehrane. Točen datum otvoritve še ni znan, bi pa vrata lahko odprla že v maju. Stavba namreč vse jasneje kaže svoje pročelje. Mensana naj bi sprva zaživela z odprtjem kuhinje s samopostrežno restavracijo, kavarno in teraso z gostinsko ponudbo ter eko pralnico. Nato bosta zaživi delavnica in trgovina kot

Center prenove in ponovne uporabe za tekstil in manjše pohištvo. V stavbi so predvideni še številni drugi prostori, med drugim frizerski salon, trgovina brez embalaže itd. Vidnejša pridobitev bodo oskrbovana stanovanja za starejše in stanovanja za mlade. Skupno bo na voljo šestnajst stanovanj, nekaj jih je že prodanih. Naslednja novost v središču mesta je prenova ožjega središča, ki se je začela s prenovo Trga zmage. Sočasno z

ureditvijo Trga zmage bodo ploščad novega drevoreda podaljšali prek Slovenske ulice, in sicer v obliki klančine za umirjanje prometa s prehodom za pešce. Tako bo segala do ograje evangeličanske cerkve, kjer bo prehod za pešce urejen tako, da se bo nadaljeval iz samega sprehajališča. Kotički za sprehajanje bodo na voljo tudi ob novem paviljonu, ki hitro raste ob Soboškem jezeru. Paviljon je na javnem natečaju dobil ime

Expano. Izbrani prijavitelj FRANCFRANC bo moral pripraviti tudi podroben priročnik celostne grafične podobe in s tem dopolniti manjkajočo vrzel enovitega komuniciranja. Izbrano ime Expano s sloganom Doživite Pomurje in logotip bosta namreč namenjena pozitivni medijski promociji in grajenju zavesti o paviljonu kot gospodarskem in turističnem središču pomurske regije.

Nova območja za gradnjo hiš / stran 4

Vse se spreminja, a strast ne izginja / stran 14

»Najlepše je, ko se zbudim z dobro idejo« / stran 21

Bralo kar 200 otrok

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so z gledališko predstavo sklenili bralno značko za otroke, stare od štiri do deset let. V projektu bralne značke, ki je pod vodstvom knjižničarke Ane Sušec potekal od minulega februarja 2017 in do zdaj, je sodelovalo okrog dvesto otrok. Mladi bralci so sami ali pa skupaj s starši prebrali pet knjig s seznama, ob tem pa kaj napisali in razmišljanja opremili z ilustracijami. Ob zaključku bralne značke z naslovom Jaz pa berem so mladim bralcem pripravili prav posebno presenečenje, saj so dogodek sklenili s predstavo »Moja luna« gledališča Pravljičarna. Tako so na prireditvi skupaj z radovedno in vedoželjno sovico Uhico pokukali v knjige. V knjižnici obljublajo, da bodo mlade bralce s tovrstnimi projekti spodbujali tudi v prihodnje. / Aleksandra Grah

Okolju najbolj prijazna sveča

Pomurski ekološki center se je konec leta lotil še enega odmevnega projekta. Ozaveščevalne delavnice izdelave dišeče sveče iz odpadnega jedilnega olja potekajo na vseh petih osnovnih šolah v občini in tudi v vseh enotah vrtca. Na delavnice se je (tel. 041 298 447) še mogoče prijaviti in jih bo zavod pripravljen izvajati tudi v morebitnih drugih okoljsko ozaveščenih sredinah. Za razliko od klasičnih parafinskih sveč so sveče iz odpadnega jedilnega olja narejene iz obnovljivega vira ter so v celoti rastlinskega izvora. So popolnoma CO2-nevtralne, ne sajijo ter so dokazano zdravju in okolju prijazne. Gorijo 30 odstotkov dalj časa in pri nižji temperaturi kot parafinske sveče. / Geza Grabar

Krepili kulturno zavest

Tudi Društvo diabetikov Murska Sobota je ob slovenskem kulturnem prazniku pripravilo proslavo. Za začetek je ženski pevski zbor društva pod vodstvom Marije Rituper zapel himno, ki ji je sledila še recitacija tega Prešernovega besedila. Predsednica društva Danijela Santl Pintarič je po pozdravnem nagovoru na kratko orisala pomen kulturnega praznika, ki ni samo dan spomina, ampak je hkrati tudi opomin nam vsem, kako krepiti kulturo in narodno zavest. Med drugim so na dogodku predstavili knjigo Simone Rituper »Jezero tišine«. / Ivana Radovanović

Tretji vrtčevski Kalejdoskop

Pri Vrtcu Murska Sobota so v murskosoboškem Gledališču Park že tretje leto zapored pripravili prireditev, ki so jo poimenovali Kalejdoskop. Nanjo zaradi omejenega prostora povabijo zlasti starše, ki jim predstavijo obogatitvene dejavnosti, ki jih izvajajo v vseh svojih enotah. Na prireditvi so sodelovali otroci in strokovne delavke iz vseh enot vrtca. / Jasmina Muhič, foto: Aleksandra Grah

Že 50 let na skupni poti

V začetku leta je minila natanko polovica stoletja, ki sta jo Katarina in Anton Benkovič skupaj preživela z roko v roki ter v dobrem in slabem. V murskosoboški stolni župnijski cerkvi sv. Nikolaja sta se ob tej priložnosti udeležila zahvalne svete maše ob tem osebnem jubileju. Potem ko sta se upokojila, sta se odločila, da bosta svoje bogato znanje še nadgrajevala. Zato obiskujeta različne oblike izobraževanja v obliki tečajev, ki jih pripravlja Ljudska univerza Murska Sobota. Sta tudi zelo verna, saj tako rekoč nobena nedelja ne mine brez maše. Nedelja brez nje je duhovno pusta, pravita. / Geza Grabar

Zima, za kmetijce čas izobraževanj

Na murskosoboškem zavodu Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije so izvedli številna izobraževanja, konec januarja in v začetku februarja pa v petih terminih in na dveh krajih tudi dodatno usposabljanje za izvajalce ukrepov rastlin oziroma po domače za imetnike izkaznic FFS (fitofarmaceutskih sredstev). Osnovno vodilo tovrstnih izobraževanj je, da pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev nikakor ne smemo pozabiti na lastno varnost in da je učinkovitost teh sredstev kar v 70 odstotkih odvisna od uporabnika, torej od pravilnosti nanosa sredstev na rastlino. / Geza Grabar

Mestno središče se spreminja

Ksenija Glažar

Po slavnostnem odprtju drevoreda Martina Luthra decembra lani, uvodnega dela prve faze prenove mestnega središča, Mestna občina Murska Sobota nadaljuje prenovo.

V drugem delu prve faze so začeli urejati Trg zmage in okolico. Pogo-varjali smo se z Dušanom Haukom, višjim svetovalcem za projekte in investicije na oddelku za gos-podarske dejavnosti, ter Angelco Dokl Mir, vodjo oddelka za okolje in prostor.

Ob Trgu zmage več prostora za prireditve

Kot pravi Hauko, bodo kmalu začeli obnavljati poti, ki vodijo do Trga zmage. Eliptična oblika okoli spomenika ruskim osvoboditeljem bo urejena tako, da bo omogočala prireditve in proslave na prostem. Parkovni del bodo v kar največji meri ohranili, le nekatera drevesa v zahodnem delu bodo presadili na ustreznejše lokacije. Park bo dobil tudi vso potrebno urbano opremo, javno razsvetljavo, stojna mesta za montažne drogove, novo informa-cijsko tablo in pitnik. Hkrati bodo na novo zatravili celotno površino Trga zmage. Obenem bodo očistili in obnovili spomenik ruskim osvo-boditeljem in njegov podstavek, da bo lepše sovpadal z okolico. Sanacijo spomenika bodo sofinancirali tudi veleposlaništvo Ruske federacije v Sloveniji. Oboje naj bi bilo dokončano predvidoma do sredine maja.

Prestavitev prehoda za pešce pri evangeličanski cerkvi

Sočasno z ureditvijo Trga zmage bodo ploščad novega drevoreda

podaljšali prek Slovenske ulice, in sicer v obliki klančine za umirjanje prometa s prehodom za pešce. Tako bo segala do ograje evangeličanske cerkve, kjer bo prehod za pešce urejen tako, da se bo nadaljeval iz samega sprehajališča. Tako bodo smiselno zaključili veduto med evangeličansko cerkvijo in gradom ter ustvarili končni videz.

Nadaljevanje prve faze prenove mestnega središča na Slovenski ulici

Februarja lani so bile predstavljene najustreznejše idejne zasnove preureditve celotnega mestnega središča Murske Sobote, ki jih je Mestna občina Murska Sobota iska-la z javnim natečajem. Natečaj je dal veliko rešitev za širše območje mestnega jedra, vse od Kardoševe do Slovenske, Kocljeve in Slomškove ulice. Tako v prvo fazo ureditve sodi tudi še Slovenska ulica v južnem delu. Promet ob Slovenski ulici bo po projektni dokumentaciji, ki je že dokončana, kot pravi Angelca Dokl Mir, enosmeren. Drevored ob cesti bo dvojni, postavljena pa bo tudi nova urbana oprema. »Slovenska ulica bo multifunkcionalna. To po-meni, da ne bo robnikov, ampak bo vse v eni ravni, da jo po potrebi lahko zapremo, tam bo lahko potekal tudi dvosmerni promet ali pa bo eno-smerna z enosmernim parkiranjem, kot smo se odločili zdaj,« razloži Dokl Mirova. Dodaja še, da bosta čas in odziv bližnje okolice pokazala, kateri način prometne ureditve bo najustreznejši. Slovenska ulica je predvidena za prireditve in dogodke na prostem. Občasno bo popolno-ma zaprta za promet, kot je to v navadi že zdaj. Prenova Slovenske ulice se bo z javnim naročilom začela jeseni, investicija pa naj bi se začela izvajati v začetku prihodnjega leta. Obnova mestnega središča je bila zaradi črpanja sredstev iz Celostnih teritorialnih naložb in drugih evropskih razpisov razdeljena v več

Popolna zapora dela Slovenske ulice

Zaradi prenove mestnega sre-dišča bo na državni cesti Murska Sobota - Gederovci izvedena začasna popolna zapora ceste od 13. 3. 2018 do 20. 5. 2018 (24 ur). V času popolne zapore ceste bo promet vozil preusmerjen iz smeri Moravske Toplice za Ge-derovce in Avstrijo čez Grajsko ulico, Ciril Metodovo ulico in Severjevo ulico. Iz smeri Sloven-ske ulice (center) za Moravske Toplice in Hodoš pa bo promet preusmerjen na Ulico Staneta Rozmana in Gregorčičevo ulico.

faz. Druga faza prenove mestnega središča bo po javnem natečaju zajemala ureditve v območju okrog mestne tržnice, za Blagovnico, Trg kulture in območje do Kocljeve ulice. Uredili bodo zunanje urbane površine. Po predvidenem termin-skem načrtu bi lahko k projektu pristopili, kot pravi Dokl Mirova, v letu 2020 po predhodni zagotovitvi drugih evropskih sredstev.

Za več raznovrstnih dejavnosti v mestu

Prenova mestnega središča je naložba, ki izhaja iz Trajnostne urbane strategije, in pomembno prispeva k oživitvi mestnega središča. Glavni cilj prenove mestnega jedra je oživitev središča mesta, ki izgublja na svojem pomenu, saj se poslovne stavbe praznijo, ulice ostajajo prazne, ljudje se v mestnem središču redko zadržujejo, po nakupih pa se raje odpravijo na mestno obrobje v trgovske centre. Poleg oživitve mestnega središča bo prenova vplivala tudi na ponovni razvoj raznovrstnih dejavnosti in privlačnih zanimivosti v mestu. S preureditvijo mestnega jedra želijo poudariti značaj historične mestne promenade, ki bo v prvi vrsti namenjena pešcem.

Kaj nas povezuje?

Zavedam se, da k razvoju največ prispevajo dobri in urejeni odnosi. Zato poizkušam z vsemi iskati skupni jezik, izpostaviti tisto, kar nas povezuje, namesto tistega, kar nas razdvaja. Takšen sem. Ne maram preprirov. Verjamem, da je mogoče z dobro voljo premagati največje ovire.

Odkar sem postal župan, si prizadevam, da bi se v mestu in regiji povezovali okoli skupnih ciljev. Številni potenciali regije, ki jih imamo zaradi lepote, naravnih danosti, lege in ljudi, to zahtevajo. Priložnosti pred Pomurjem lahko uresničimo le skupaj, ne pa vsak zase. Zato je nujno, da Pomurje povezani prebujamo v razvojno prodorno regijo, ki bo vsem njenim ljudem omogočala visoko kakovost življenja. To je tisto, kar sam vidim kot najpomembnejšo skupno ambicijo vseh občin in ljudi v Pomurju.

Toda povezovanje je mogoče, ko delimo skupne vrednote. Ko je skupni cilj močnejši od posamičnih interesov. Ko vsi spoštujemo skupaj dogovorjena pravila igre. Žal je dogajanje v zadnjih tednih pokazalo, da so lahko razdalje v majhnem Pomurju svetlobna leta narazen.

Zakaj je sploh prišlo do konflikta o Pomurskih lekarnah? Mestna občina je na začetku tega mandata izvedla revizijo poslovanja Pomurskih lekarn. Ne zato, ker bi načrtno iskali napake ali imeli svoje kadrovske apetite, temveč ker je to predpogoj za učinkovit nadzor v institucijah, katerih soustanoviteljica je mestna občina. Revizija je med drugim pokazala, da lekarnе, ki so organizirane kot javni zavod, zdravil ne nabavljajo po zakonsko predpisanih postopkih javnega naročanja. Ob tem izsledki revizije kažejo tudi na vprašljivo gospodarjenje s premoženjem lekarn, vključno z Galexom in drugimi naložbami. Razumite me, da ob teh spoznanjih revizije nisem mogel pogledati stran samo zato, da navidezno ohranimo dobre odnose. A nismo v regiji in v državi že plačali prevelike cene pomanjkljivega nadzora in domačijskega poslovanja?

Vse življenje sem branil zakon, pravico in red. To je moje poklicno in človeško poslanstvo. Zato si tudi danes ne morem zatiskati oči pred tistim, kar je narobe. To bi bilo najlažje: izogniti se konfliktu, ne drezati v interese in pustiti vrtičke nedotaknjene. Ampak vprašajte se, dragi moji, ali ste me zato izvolili.

Prepričan sem, da ste me izvolili zato, ker ste ocenili, da lahko povežem ustvarjalno energijo našega mesta in jo skupaj usmerimo v razvoj. Zato se Murska Sobota spreminja. Zato smo v mesto uspeli pripeljati rekordna razvojna sredstva, s katerimi danes izboljšujemo infrastrukturo, uresničujemo razvojne projekte in prenavljamo mesto. Da to počnemo na gospodaren, zakonit in transparenten način, ker je tako prav in ker lahko samo tako učinke razvoja enakopravno porazdelimo v koristi za vse.

Verjamem, da so dobri odnosi mogoči le, če spoštujemo skupna pravila in če znamo skupnim ciljem dati prednost pred posamičnimi interesi. Dokler bom župan, bom delal na takšen način, z jasnimi in dobrimi nameni, odprto in iskreno. Če nas povezuje to, potem je Pomurje enotno in močno.

Vaš župan,
dr. Aleksander Jevšek

Spremenjen vozni red Sobočanca

Zaradi začasne popolne zapore Slovenske ulice bo mestni avtobus Sobočanec vozil po spremenjenem voznem redu. Podroben vozni red je objavljen na spletni strani mestne občine (www.murska-sobota.si).

Do spomenika ruskim osvoboditeljem in po obodu parka bodo vodile nove linijske tlakovane poti.

Vprašanja in pobude s 27. seje

Objavljamo pobude in vprašanja mestnih svetnikov s 27. seje mestnega sveta. Vprašanja oziroma pobude so imeli naslednji svetniki:

Dr. Robert CELEC:

Povedal je, da ga je starejša gospa opozorila na izobešanje slovenskih zastav ob praznikih. Na Ulici Štefana Kovača je ob praznikih vedno kar veliko število slovenskih zastav, ugotavlja pa, da je na Slovenski ulici zastava na stavbi občine, od občine naprej vse do hotela Diana pa praktično ni nosilcev za zastave in tudi po sami ulici ni veliko slovenskih zastav. Ker sta to glavni ulici v mestu, zlasti Slovenska ulica je samo središče mesta, meni, da bi bilo prav, če bi našli rešitve za izobešanje ustreznega števila zastav ob praznikih na Slovenski ulici. Prav je, da vzgajamo patriotizem oziroma da smo ponosni na državo, in eden izmed načinov, kako to lahko izražamo, je tudi izobešanje zastav ob praznikih. Ker Slovensko ulico čaka prenova, naj se vključi v načrte, ker si mesto to zasluži.

Dariko RUDAŠ:

Predstavil je pobudo, ki jo je izpostavil že večkrat (tudi v prejšnjem mandatu) in se nanaša na mestni promet oziroma na avtobus Sobočanec. Predlagal je, da se preuči možnost vključitve naselja Pušča v linijo, ki vozi po trasi Rakičan–Murska Sobota–Maximus–Černelavci. Če ne gre v celoti, predlaga vključitev vsaj dvakrat ob delavnikih: zjutraj, ko dijaki in zaposleni odhajajo v mesto, in popoldne, ko se vračajo. Prepričan je, da bi tudi s tem Puščo kot specifično naselje približali mestu. Zato naj obvelja misel, ki so jo ustvarili otroci vrtca v Pušči: Tudi moje mesto je Murska Sobota.

Odgovor svetniku: Glede avtobusne linije je župan povedal, da so ga s tem vprašanjem seznanili tudi krajanke in krajan KS Pušča. Zdaj, ko bo skupaj z izbranim ponudnikom za prevoz na teh linijah nastal nov vozni red, je pobudo treba, če je le mogoče, upoštevati. Meni, da težav ne bi smelo biti, zato je ta pripomba popolnoma na mestu.

Lea FRISKIČ:

Povedala je, da so jo občani opozorili na pokvarjeno dvigalo v podhodu pod železniško progo. Tam hodi zelo veliko starejših ljudi z nakupovalnimi vozički in praznega še lahko prenesejo po stopnicah, polnega pa zelo težko. Včasih jim kdo še priskoči na pomoč, a pogosto ni nikogar. Daje pobudo, da mestna občina preveri stanje dvigala, ki je bilo v uporabi samo od lanskega oziroma predlanskega leta.

Odgovor svetnici: Župan je povedal, da bodo medelovanje dvigala v podhodu preverili.

Dariko PETRIJAN:

Povedal je, da se je nanj obrnila stanovalka Kardoševega bloka, ki pravi, da je kot mnogi drugi razočarana nad podobo novega Luthrovega trga. Povedal je, da končna podoba tudi po njegovem okusu ni noben arhitekturni presežek. Občanka ga je opozorila, da naj na seji pove, da je prehod za pešce, označen s talnimi oznakami, moteč zlasti za starejše ljudi. Občanka ima vozniški izpit in vozi, vendar bi enkrat že skoraj povzročila prometno nesrečo, ker se v temi ta prehod zelo blešči. Zato prosi, da pristojni preverijo stanje.

Odgovor svetniku: O drevoredu Martina Luthra je župan povedal, da imajo vsake oči svojega malarja. Tudi mestna uprava je arhitekte opozorila, naj podoba dopolnijo s klopni, ki bodo postavljene spomladi, in tudi z rožami oziroma gredico ali čim podobnim, da prostor bolj obogatijo. V zvezi z lučmi na prehodu za pešce je župan povedal, da se z opažanjem strinja. Luči se ponoči precej bleščijo in je tudi sam že opozoril na to, da je verjetno treba kot teh luči nekoliko spremeniti, da vozniku ne bodo svetile neposredno v oči. Izvajalcu bodo naročili, da to spremeni, saj podobne ureditve v drugih mestih niso tako moteče.

Renata PINTER VERTOT:

Predstavila je vprašanje občanke, ki se dnevno sprehaja po Kopališki ulici mimo Visitor centra. Zanima jo, kakšen je namen Visitor centra in ali se sploh uporablja, saj je zmeraj zaprt. Že večkrat je poskušala vstopiti in je vedno zaprt. Opozorila je na prometno problematiko Kocljeve ulice, in sicer v delu, kjer je ulica dvosmerna; največja težava je ob pošti ob jutranjih prometnih konicah, ko grejo ljudje v službo, in popoldne ob 16. uri, ko se vračajo domov. Poštni tovarnjaki namreč stojijo na pločnikih in pešci morajo hoditi po cesti, na cesti pa se obračajo še avtomobili. Dala je pobudo, da naj se položaj razreši, preden bo prišlo do nesreče.

Odgovor svetnici: Glede Visitor centra je župan povedal, da je ob odprtju imel ustrezen namen, se pa strinja, da se zdaj ne koristi. Po podatkih, ki jih je dobil pred časom, ga obiskujejo zlasti organizirane skupine osnovnošolcev. Kot turistična zanimivost ne deluje, tako kot ne funkcionira geotermija, kot je to povedal mag. Štibeč. Meni, da bi z dobro promocijo lahko obisk povečali, vprašanje je, kaj pokazati, saj geotermije ne izkoriščamo. Glede Kocljeve ulice je župan povedal, da problem pozna. Dodal je, da Pošta Slovenije logistični center načrtuje neposredno ob Avtobusnem podjetju Murska Sobota, zato potem tovarnjaki več ne bodo vozili in obračali po Kocljevi ulici, saj tudi sami ugotavljajo, da imajo s tem težave. Kolikor je seznanjen, pridobivajo gradbeno dovoljenje in bodo z investicijo začeli, tako da bo potem tudi ta težava odpravljena.

Anton ŠKRABAN:

Povedal je, da sta Krajevna skupnost Krog in Krajevna skupnost Satahovci od javnega podjetja Komunala prejeli v podpis dogovor za izvajanje javnih del javnih delavcev v omenjenih krajevnih skupnostih. Iz dogovora je razvidno, da imata obe krajevni skupnosti tudi v letošnjem letu za opravljanje javnih del enega delavca, kljub temu da je že vsa leta zaradi velikega obsega del to izredno težko usklajevati. Kljub doslednemu dogovarjanju in usklajevanju med skupnostnima jim vsega ne uspe postoriti. Celotnega obsega dela ena oseba kljub izjemni zavzetosti ne more opraviti, zlasti je to izrazito v poletnih mesecih. Delavec zato pogosto dela dalj časa, da opravi delo, tudi prostovoljno, vendar s tem izpostavlja sebe in tudi odgovorne, ki vodijo program javnih del. Sprašujejo, zakaj lahko društva dobijo javne delavce, večje krajevne skupnosti pa so pri tem tako omejene oziroma imajo že nekaj let stalno število javnih delavcev. Obseg del se povečuje. Predlagajo, da se večjim krajevnim skupnostim vsaj v poletnih mesecih omogoči dodaten javni delavec. Krajevna skupnost Krog in vsa društva v lokalni skupnosti se mestni občini, mestnemu svetu in svetnikom zahvaljujejo za prvo dokončano investicijo v letošnjem letu, in sicer za parkirišče pri prihodnjem športnem centru, ki nastaja postopoma, letos pa naj bi tudi začeli z gradnjo večnamenskega objekta. Dela so bila kakovostno opravljena pred iztekom roka. V upanju, da se bodo začele tudi druge predvidene investicije za ureditev okolice reke Mure, dodaja, da bo vse, kar se bo zgradilo, ostalo za naslednje generacije in bo v korist celotni mestni občini.

Odgovor svetniku: Glede javnih delavcev je župan povedal, da je s tem seznanjen in bo z direktorjem komunalnega podjetja še enkrat govoril, saj je že zaprosil, da za Satahovce in Krog določi po enega javnega delavca za vsako krajevno skupnost. Jami delavci so seveda izbrani najprej na podlagi števila razpoložljivih javnih del. Javnih del je bilo letos šestdeset, lansko leto torej manj za Pomurje kot leto prej, ampak meni, da je komunalno podjetje dobilo enako število javnih delavcev prav za te namene, kot je to zagotovil krajanom in krajkankam na svetu krajevne skupnosti.

Andrej MEŠIČ:

Postavil je vprašanje oziroma dal pobudo. Občana Murske Sobote sta ga namreč vprašala, kdaj bo spet v obravnavi prostorski načrt in ali se je na občini že nabralo dovolj vprašanj oziroma pobud za spremembo, da prostorski načrt ponovno pride na sejo mestnega sveta. Prostorski načrt je živ organizem, ki ga je vedno treba spreminjati, da je mogoče ljudem ugoditi.

Glede ponovnega postopka spremembe občinskega prostorskega načrta (OPN) je odgovor dala Angelca DOKL MIR, vodja oddelka za okolje in prostor: Za spremembo občinskega prostorskega načrta, kjer bi se spreminjala osnovna namenska raba, npr. sprememba kmetijskih zemljišč v stavbna, je treba izvesti reden »veliki« postopek spremembe veljavnega prostorskega akta za celotno območje občine. Nekaj pobud je v manjšem številu že evidentiranih. Za izvedbo postopka in izdelavo gradiv so v proračunu sredstva planirana, in sicer ne samo za leto 2018, ko bi ta prostorski akt začeli izdelovati, pač pa so sredstva planirana tudi v načrtu razvojnih programov. Predvidoma se bosta izdelava in sprejetje tega prostorskega akta namreč zavlekla, po njeni oceni vsaj za tri leta. Je pa res, da je ministrstvo za okolje in prostor lani sprejelo novo zakonodajo, ki bo začela veljati 1. junija 2018. Določeni so tudi novi pogoji in meni, da bi bilo treba najprej preučiti zlasti to novo zakonodajo in nove oblike za oddajanje pobud za spremembo osnovne namenske rabe. Predvideva, da bodo začeli z uvodnimi dogovori z mestnimi četrtmi in krajevnimi

Nova območja za gradnjo hiš

Ksenija Glažar

Na območju naše občine se obeta več novih stanovanjskih območij, namenjenih individualni gradnji hiš.

Mestna občina Murska Sobota ima trenutno odprtih več postopkov priprave občinskih podrobnih prostorskih načrtov (OPPN). Akti so že bili razgrnjeni in predstavljeni javnosti, občani pa so imeli možnost dodati pripombe. Kot je razbrati iz gradiva, se obeta več novih stanovanjskih območij, namenjenih zlasti individualni gradnji stanovanjskih hiš. Pogovarjali smo se z višjo svetovalko Bernardko Ryan ter Angelco Dokl Mir, vodjo oddelka za okolje in prostor pri mestni upravi.

Večja nepozidana stavbna območja

Ryanova med novimi OPPN-ji za stanovanjsko gradnjo izpostavi tri, in sicer v Rakičanu, ob Sončni ulici v Murski Soboti in v Pušči. V vseh treh primerih gre za večja nepozidana stavbna območja, ki so stavbna postala s sprejemom občinskega prostorskega načrta (OPN) v letu 2014. Vsi trije akti so že bili javno razgrnjeni in so trenutno v fazi priprave stališč do pripomb, ki jih je prispevala zainteresirana javnost. Načrtovanje prostorskih ureditev poskušajo po besedah sogovornic čim bolj uskladiti z željami oziroma zahtevami lastnikov zemljišč. Ob tem so seveda zavezani upoštevati tudi vso veljavno prostorsko zakonodajo in splošne urbanistične smernice. Usklajevanja zahtevajo veliko sodelovanja med mestno občino, ki

je pripravljavec vseh aktov, načrtovalci in lastniki zemljišč. K predlogu prostorskega akta je treba pridobiti pozitivna mnenja pristojnih nosilcev urejanja prostora (ministrstva in lokalne službe), nato pa prostorski akt obravnava še mestni svet. Omenjeni prostorski akti bodo zaključeni predvidoma še v letošnjem letu, nato pa bo občina pristopila k ureditvi komunalne opremljenosti območij ter ureditvi cest in preostale potrebne infrastrukture.

V Rakičanu novo stanovanjsko območje

OPPN za stanovanjsko območje v Rakičanu se nanaša na lokacijo med Panonsko, Prešernovo in Mladinsko ulico. Na omenjenem območju bo v prihodnje zraslo približno petdeset individualnih stanovanjskih hiš. Angelca Dokl Mir izpostavi, da so pobudo dali domačini in svoje investicijske namene sporočili prek Krajevne skupnosti Rakičan. S pozidavo tega območja bo naselje Rakičan postalo oblikovno zaključena celota.

Širitev stanovanjskega območja ob Sončni ulici

V Murski Soboti je predvidena širitev stanovanjskega območja ob Sončni ulici. Tukaj že stojijo štiri hiše, zahodno in južno od njih pa je predvidena širitev stanovanjskega območja, ki bo namenjeno gradnji približno dvajsetih novih individualnih stanovanjskih hiš z vrtovi. Stanovanjsko območje leži ob južnem vstopu v mesto ter bo z načrtovanim prostorskim aktom dobilo lepo zaokrožen rob naselja in enotnejši videz. Tudi v tem primeru je pobuda za širitev stanovanjskega območja prišla od lastnikov parcel. Še vedno potekajo

usklajevanja z lastniki zemljišč, zlasti kar se tiče ureditve dostopov do parcel. Na Bakovsko ulico za zdaj prometni preboj ni predviden.

Širitev stanovanjskega območja v Pušči

Stanovanjsko območje se bo smiselno razširilo tudi v naselju Pušča, zlasti zaradi zelo goste poseljenosti naselja, kjer ni več prostih površin za pozidavo. Novo stanovanjsko območje individualnih hiš se bo razprostiralo severno in vzhodno od že obstoječega.

OPPN za stanovanjsko območje v Rakičanu se nanaša na lokacijo med Panonsko, Prešernovo in Mladinsko ulico. Na omenjenem območju bo v prihodnje zraslo približno petdeset individualnih stanovanjskih hiš.

Novosti med Kološevo ulico in Ulico Jožefa Benka

V pripravi je tudi nov OPPN za mešano gradnjo med Kološevo ulico in Ulico Jožefa Benka v Murski Soboti. Gre za okoli 2,4 hektarja veliko območje, ki je postalo stavbno s sprejemom OPN-ja v letu 2014. Glede na idejno zasnovo bodo tja umeščene enodružinske hiše, večstanovanjski objekti ter trgovsko-poslovni objekt, namenjen centralnim dejavnostim. Za omenjeno območje je postopek šele v začetni fazi. Februarja letos je bil objavljen sklep o začetku priprave, načrtovalec pa še pripravlja osnutek.

V Rakičanu naj bi po načrtih v prihodnje zraslo približno petdeset individualnih stanovanjskih hiš.

Ključni projekt tega mandata je Expano

Mag. Marjan Gujt, Stranka modernega centra (SMC)

Po volitvah leta 2014 se je marsikaj spremenilo na boljše. Sprostile so se napetosti v mestnem svetu in mesto je tudi navzven lepo zaživel, zlasti po zaslugi občinskega sponzoriranja prireditev, ki jih občani radi obiskujemo. Našla so se tudi sredstva za šport in socialo. Med številnimi socialnimi ukrepi naj omenim le sofinanciranje šolskih potrebščin za prvošolce, kar je bila pobuda našega kolega iz svetniške skupine SMC podžupana Boštjana Berlaka. Tudi kak zdrs se je v tem času pripetil občinski upravi, recimo predlog, začnjen z močnim pritiskom na svetnice in svetnike, za sprejem najvišjega davka na dež v Sloveniji. Čeprav občani tega ne občutimo zaradi subvencije, to še kako čutijo gospodarske družbe. In ravno na področju zagotovitve ugodnih pogojev za gospodarstvo ima murskosoboška občina še velike rezerve, ki pa jih ljudje, ki ne prihajajo iz gospodarstva, težko razumejo, kaj šele da bi jih uvajali. Zagotovo je

ključni projekt mandata paviljon Expano. Gre za drzen projekt, kot ga v občini še ni bilo. Že pridobitev paviljona je zahtevala znatno mero spretnosti in lobiranja, pri čemer smo svetniki SMC po svojih močeh zelo pomagali. Projekt že od vsega začetka podpiram, saj sem prepričan, da za preboj rabimo nekaj večjega in drznega. Vendar me je neprijetno presenetilo večkratno povečanje cene postavitve v primerjavi s prvimi projekcijami. V gospodarstvu bi takšnemu vodji investicije prav gotovo pokazali vrata. Kljub temu upam, da so tvorca vsebin bolje opravili svoje delo ter da bo paviljon zaživel in tudi finančno vzdržno posloval. K sodelovanju je treba pritegniti tudi preostale pomurske občine, kar bo zahtevalo obilo spretnosti. Ponuditi jim je seveda treba tako sodelovanje, da bomo od tega vsi nekaj pridobili, to pa za zdaj občinski upravi še ni uspelo. Le tako bo ta objekt Soboto dodatno utrdil kot regijsko središče, kar si tudi zasluži. Ker gre za presežek običajnega v tem okolju, morata biti na takšni ravni tudi vsebina in vodenje. V Milanu, kjer je bil najprej postavljen, je objekt več kot odlično opravil nalogo in bil sem ponosen, ko sem na svetovni razstavi videl, kako dobro je obiskan. Zato mu podobnega uspeha želim tudi v Soboti.

Delamo za vse občanke in občane Mestne občine Murska Sobota

Lea Friškič, Demokratična stranka upokoјencev Slovenije (DeSUS)

Naš mandat se počasi izteka. Vprašajmo se, ali smo res delali za občane, ki so nas izvolili. V tem mandatu sem poskušala čim bolj prisluhniti občanom, zato sem včasih dobila tudi naziv »ljudska svetnica«, vendar ga nisem razumela kot žaljivko. Moramo se zavedati, da naše malo mesto in občina postajata mesto starejših, če ne že starih občanov. Ravno zato je pomembno, kaj si starejši želijo. In želijo si dobrih cest in pločnikov, po katerih se bodo z invalidskimi vozički lahko peljali brez težav, urejene razsvetljave, ureditve ali ukinitve ekoloških otokov, ki

kazijo ugled našega mesta, ureditev pokopališča itd. Strinjam se z oživitvijo mestnega središča, z dogodki in projekti, ki bi se naj tam odvijali. Občani si želijo dograditve Centra starejših, saj želijo bivati v mestu. Ker na Center starejših mejijo parcele v zasebni lasti, bi morali razmišljati, da mestna občina ta zemljišča odkupi ter z ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve zgradi nov dom za starostnike. Sem članica komisije za mandatna vprašanja in imenovanja; ni mi všeč, da na seji komisije nekoga potrdimo, potem pa tega kandidata mestni svet ne potrdi. Tu smo »vaši – naši«. Včasih se vprašam, kdo vodi to mestno občino. Želim si in tudi pričakujem od sedanjega župana, da bo kandidiral tudi v naslednjem mandatu in da bo projekt Vrata v Pomurje izpeljal do konca tako, kot ga je zastavil. Sama sem delala za dobrobit vseh naših občanov in občanek, kar bom po najboljših močeh počela tudi v prihodnje.

Pohvale za odlično sodelovanje

Nives Cajnko, Socialni demokrati (SD)

Teče zadnje leto mandata v mestnem svetu. Ob koncu sem zelo zadovoljna z dosežki občine. Imam ogromno stikov z ljudmi in velika večina občanek in občanov je zadovoljna z delom župana. Zlasti so spodbudni rezultati v pomurskem gospodarstvu in pri črpanju evropskih sredstev v okviru Trajnostne urbane strategije. V Murski Soboti se zelo razvijata prometna

strategija in gospodarska infrastruktura ob novem paviljonu Expano. Razvijajo se tudi primestna naselja. Kot mestna svetnica iz primestnega kraja Bakovci lahko zatrdim, da župan in mestna uprava imata posluh za primestna naselja. Med največje dosežke za Krajevno skupnost Bakovci štejem pridobitev, ki jo bomo dobili letos. To je dnevni varstveni center za starejše z zobozdravstveno in splošno ambulanto, kar bo velik prispevek k razvoju kraja. Med druge pomembne investicije štejem ureditev Mokoša, starega rokava Mure, obnove vodovoda, preplastitve cest itd. Ogromno je bilo in še bo postorjenega do konca tega mandata. Ob iztekajočem se mandatu se zahvaljujem županu dr. Aleksandru Jevšku in mestni upravi za odlično sodelovanje.

Brez vključevanja mladih ne bo napredka

Darko Petrijan, Modra lista Antona Štiha

Ta štiriletni mandat v mestnem svetu se v letošnjem letu zaključuje in nastopil bo čas za polaganje računov pred volivci. Veliko smo stavili na projekt

Vrata v Pomurje, za katerega bomo namenili več kot 4,7 milijona evrov. Upajmo, da bo kmalu zaživel ter služil promociji turistične ponudbe in pomurskega gospodarstva. Vložek vanj je ogromen, ne nazadnje tudi z najetimi krediti občine, ki jih bo treba vračati. Pri tem projektu pogršam vključenost drugih občin in njihovega vložka. Za revitalizacijo mestnega središča je bilo poskrbljeno pred nekaj leti, zdaj je naša naloga poiskati produktivne rešitve pri oživljanju urbane kulture. Da bi v mestno jedro privabili različne trgovce, bo treba sprejeti nekatere ukrepe. Morda subvencionirati del najemnin za najete lokale, morda najemnike delno oprostiti prispevkov nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč. Vzpostaviti bo treba partnerski odnos med podjetniki in občino ter poskrbeti za promocijo, izobraževanje in razvoj dodatnih ponudb. Mestna občina se lahko loti tudi

urejanja lastnega fonda nepremičnin v središču mesta. Na področju oskrbe z energijo oziroma daljinskega ogrevanja žal še vedno nimamo dolgoročnih rešitev, zlasti ne pri uporabi obnovljivih virov energije. Mesto mora postati energetska neodvisna. Tudi onesnaženost zraka v mestu nam ni v ponos. V prihodnosti bo treba poskrbeti tudi za številne lokalne ceste, ki niso v najboljšem stanju. Na področju zagotavljanja trajnostne mobilnosti imamo nekaj dobrih rešitev. Izgradnja obvoznice je v teku. Pri preurejanju trgov, ploščadi in drevoredov iščimo »prave« rešitve. Velik izziv še vedno predstavljata razvoj gospodarstva in ustvarjanje ugodnega poslovnega okolja za podjetnike. V regiji še kako pogrešamo visoko tehnološko razvita podjetja. Beg možganov je velika težava. Mladi bodo v regiji ostali in si ustvarjali družine le, če bodo našli ustrezno zaposlitev. Delno nadarjenim študentom pomagamo že med študijem s štipendijami, morda bi jim lahko pomagali še pri iskanju prvih zaposlitev na zahtevnih delovnih mestih z visoko dodano vrednostjo; morda tudi s subvencioniranjem najemnin za stanovanja. Žal brez aktivnega vključevanja mladih ne bo napredka, zato jih pozivam, da se odgovorno vključijo v dogajanje v mestu ter s pobudami in dejanji prispevajo k razvoju občine in celotne pomurske regije.

skupnostmi; potem bi prek neke vrste anketnega poziva pozvali občane, da prispevajo morebitne nove pobude. Tako bi ugotovili število pobud in na tej podlagi bi lahko sprejeli odločitev, ali bi nekatere proti koncu leta lahko pristopili k izdelavi nove spremembe občinskega prostorskega načrta. Postopek bo verjetno trajal dve ali tri leta.

Miran FORJANIČ:

Povedal je, da ga je poklicala predsednica KS Krog, in sicer zaradi ureditve Plečnikove ulice, ki je v proračunu za izvedbo, vendar se je dan prej sestel svet krajevne skupnosti, kjer so ugotavljali, da je v prvi fazi predvidena samo cesta in da ob cesti ostane meter gramoziranega cestišča. Ocenili so, da bi bilo mogoče v investicijo vključiti tudi ta meter cestišča, saj so krajan izrazili, da so pripravljeni celovito ureditev ceste tudi sofinancirati. Ne ve sicer, ali je to izvedljivo po samem projektu oziroma z vsemi drugimi standardi, vendar bi pozval k dogovoru s svetom krajevne skupnosti, načrtovalci in vsemi drugimi, preden se pristopi k sanaciji te ceste v Krogu.

Odgovor svetniku: Glede ureditve Plečnikove ulice je župan povedal, da ga veseli, da si tudi med krajevnimi skupnostmi pomagajo; govoril je predsednik KS Krog in ji zagotovil, da bodo preverili, ali je cesta gradbeno še mogoče razširiti. Zdaj je odlična priložnost, da se zariše samo pločnik, kar je tudi želja krajanek in krajanov.

Mag. Anton ŠTITHEC:

Pred časom se je nanj pisno obrnila občanka, ki si želi, da bi na spletni strani Mestne občine Murska Sobota objavljali povezave do posnetkov sej mestnega sveta, da bi si jih občani lahko ogledali. Seje snemajo in potem predvajajo na obeh televizijah, vendar si občani posnetka nimajo vedno časa ogledati. Snemanje sej se plača, zato meni, da jih imajo občani pravico videti in biti objektivno obveščeni, ker drugače so tako ali drugače obveščeni samo iz medijev. Postavil je vprašanje, ki ga je na seji odbora za urbanizem postavil član. Zakaj občani ne morejo dobiti kopije že izvedenega nalivnega preizkusa za reinjekcijsko vrtino? Tudi sam je namreč želel ta dokument dobiti, a ga ne dobi, zato kot mestni svetnik zahteva, da se vsem svetnikom izroči kopija dokumenta o nalivnem preizkusu, ki je bil izveden na reinjekcijski termalni vrtini v času županovanja sedanjega župana, da se bodo lahko seznanili z ugotovitvami. Preizkus je bil plačan iz občinskega proračuna, zato je mnenja, da imajo občani in tudi svetniki pravico izvedeti njegove rezultate. Tudi nekatere domače strokovnjake, konkretno g. Brdnika, zanimajo te ugotovitve. Povedal je, da je v proračunu 5000 evrov namenjenih za revizijo že izvedenega nalivnega preizkusa, torej bi bilo dobro pred revizijo videti prvi preizkus. Postavil je vprašanje člana odbora za urbanizem g. Brdnika, ki ga zanima, ali se je vodstvo mestne občine odpovedalo geotermalni energiji, ker v proračunu za leto 2018 ni nobenih sredstev za dodatne raziskave ali za karkoli, kar je povezano z geotermijo, razen tistih 5000 evrov za revizijo nalivnega preizkusa. G. Brdnik je omenil tudi, da bi bilo dobro, če bi župan vsaj prerazporedil sredstva in bi izvedli študijo izvedljivosti glede smiselnosti oziroma nesmiselnosti koriščenja geotermalne energije v prihodnosti za kake druge projekte, če se je glede geotermije zgodba že zaključila. Predstavil je predlog g. Brdnika, ki predlaga, da če vodstvu občine geotermalna energija ni več zanimiva, naj ustrezne vrtnice da v najem. Naj se na občini o tem dogovorijo, da bodo lahko vrtnice koristili tisti, ki v njih vidijo interes. To bi bilo bolj smiselno, saj se vrtnice zdaj ne koristijo in samejajo. Nadzorni odbor mestne občine poziva, naj pregleda zakonitost, smotrnost, racionalnost in upravičenost postopkov okrog projekta investicije oziroma postavitve teniške hale na zemljiščih, ki so zdaj v lasti Teniškega kluba Murska Sobota, torej v zasebni lasti. Dal je predlog, da vodstvo občine izda izjavo za javnost in jo pošlje vsem medijem, v kateri naj obrazloži, zakaj v posnetku prejšnje 26. redne seje ni razprave svetnika g. Mešiča in svetnika mag. Gujta pri točki proračuna, kjer je bila prebrana pobuda škofa msgr. dr. Petra Štumpfa glede doprlnih kipov in kipa sv. Nikolaja. Na posnetku seje, ki je bila predvajana po televiziji, je namreč zgolj ta del manjkal. Je bil izrezan ali pa ni bil posnet? To se mu zdi zanimivo in čudno. Ker obe televiziji plačujejo za ta posnetek, je prav, da širšo javnost seznani, zakaj je ta del izostal in ni bil predvajan po TV AS in TV IDEA. In zakaj ravno ta del. Glede odgovorov, ki jih je dobil na mizo, je povedal, da je zadnjič vprašal in dal pobudo, da se vsem svetnikom razdeli projektna dokumentacija obnove objekta v središču parka, kjer je sedež ZOTKE in radioamaterjev. Povedal je, da so mu v odgovoru napisali, da projekta še ni, ko pa bodo dobili te projekte, jih bodo vsem svetnikom razdelili, v proračunu pa že imamo čez palec ocenjeno 100.000 EUR sredstev za ta projekt. Dal je pobudo, da občina oziroma občinsko vodstvo pri pristojnih institucijah preveri, če je mogoče odstraniti konfine na dveh mestih. Prva lokacija je, če se pripeljemo iz rakičanske smeri in skozi prvi rondo pri tovarni Mura pod podvozom ter se pride do drugega rondoja in potem je tam poseben pas, da se lahko zavije desno. Tisti pas je bil narejen ravno zato, da se potem lažje vključijo tisti, ki želijo na Gregorčičevo ulico. Ko se tam približamo območju, kjer je uvoz za parkirišče ob rimskokatoliški cerkvi, so postavljeni konfini in se tam voznik mora praktično ustaviti in je vključevanje ne nazadnje še nevarno; prvotno je bilo predvideno, da bo odsek za vključevanje v ta del Gregorčičeve ulice daljši, ker pa je tam izvoz s tega parkirišča, so tam naknadno postavili konfine. Ob izvozu s parkirišča je prometni znak stop in se je tam treba zaustaviti, ker imajo udeleženci na Gregorčičevi ulici prednost. Predlaga, da se preveri, ali je mogoče te konfine odstraniti, ker po njegovem mnenju ne služijo namenu in zavirajo vključevanje na Gregorčičevo ulico. Druga lokacija so konfini na Lendavski ulici pri trgovini Lidl, kjer je situacija podobna. Zanima ga, če je mogoče od pristojnih institucij dobiti pisni odgovor z obrazložitvijo postavitve. Zdi se mu, da je bila za konfine pri Lidlu že dana pobuda, za tiste pri cerkvi pa ni prepričan. Pri tem bi bilo dobro, da stališče zavzame tudi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Odgovor svetniku: Glede povezave do posnetka sej je župan povedal, da bo povezava objavljena na spletni strani mestne občine. Glede geotermije je povedal, da je geotermija zastala zaradi ukrepa države, ki je določila visoke koncesije, zato ekonomsko koriščenje te energije lokalne skupnosti ni upravičeno. Takoj ko bo ekonomsko upravičeno, bo mestna občina s projektom nadaljevala. Je pa seznanjen s tem, da je komunalno podjetje del projekta, ki ga vodi mariborska strojna fakulteta, kjer izvajajo študijo in preverjajo možnosti koriščenja vrtin v Murski Soboti. Upa, da bosta v prihodnje tudi vlada in resorno ministrstvo doumela, da je to dejansko dobra rešitev, tudi sam je takega mnenja, vendar se zdaj ekonomsko zadeva ne izide. Če bi bili stanovalci v blokih zavezani, da po podpisu pogodbe pristopijo k daljinskemu ogrevanju (o tem je že bilo govora na sejah mestnega sveta), je popolnoma jasno, da bi projekt izvedli. Vendar pa se stanovalci lahko kadarkoli odklopijo od določenega vira ogrevanja in to potem investitorju povzroča velike težave. S takimi težavami se zdaj ubadajo v Lendavi in ne vedo, kako jih rešiti, saj se stroški prevajajo na tiste odjemalce, ki ostanejo uporabniki sistema. Dodal je, da geotermijo podpira, ampak ta trenutek investicija ni ekonomsko upravičena. Se pa strinja, da je zainteresiranim treba s koncesijo dovoliti koriščenje geotermije. Glede teniške hale je župan povedal, da se strinja s predlogom in da bo tudi sam predlagal, da projekt preveri tudi nadzorni odbor. Glede izrezane izjave za javnost o postavitvi obeležja pred katoliško cerkvijo je župan povedal, da bodo to preverili pri televiziji, ker o tem nič ne ve, saj posnetkov sej ne gleda. Preverili bodo, če je dejansko bilo to izrezano, zakaj je bilo izrezano oziroma zakaj ni bilo posneto. Glede preprek v bližini obeh podvozov je župan povedal, da so za Lendavsko ulico to že predlagali in pisali DRSC. Postavitev je bila predlog Policijske postaje Murska Sobota, ker je tam pri vključevanju v promet prihajalo do prometnih nesreč, in to je bil tudi argument direktorja za infrastrukturo. Povedal je še, da se z ekipo 7. februarja odpravlja k direktorju direktorije in bo tam še enkrat odprl ti dve vprašanji. Je pa vključevanje na Gregorčičevo dejansko slabša varianta od uporabe krožišča. Sam raje zapelje v krožišče, saj zaradi mrtvega kota ni mogoče videti vozila zadaj, to napako pa je treba popraviti.

Daniela MÖREC:

Povedala je, da je ob predlogu o zastavah na Slovenski ulici prišla na zamisel, da bi tudi občane in občanke pozvali, naj zastave izobesijo na svojih hišah. Ko se vozi po drugih krajih Slovenije, jih je veliko tudi na hišah, ne samo na občinskih ustanovah, skoraj na vsaki drugi hiši visi zastava. Povedala je še, da tudi na njeni hiši zastava še ne visi, vendar se pripravlja, da jo izobesi že ob naslednjem prazniku.

Odgovor svetniku dr. Robertu Celcu in svetnici Danieli Mörec: Župan je povedal, da se absolutno strinja s povedanim o zastavah, ter dodal, da je za rojstni dan dobil zastavo in da od zdaj slovenska zastava visi tudi na njihovi stanovanjski hiši ter da je ponosen na to.

Na vprašanja in pobude, ki so ostali brez odgovorov, bodo pripravljeni pisni odgovori.

Pomurje bomo doživeli v Expanu

Natalija Kreft

Na javnem natečaju so med enajstimi prispelimi predlogi izbrali ime, ki bo širši javnosti predstavljalo paviljon ob Soboškem jezeru.

Paviljon ob jezeru že dobiva jasno podobo, vsebina s produkcijskimi elementi je dorečena, v teh dneh se pričakuje objava javnega naročila za izvedbo produkcije, opreme in tehnologij. Pri celoviti zgodbi je manjkalo le pravo ime. »Da bi ustvarili širši dialog ter poskrbeli za ustrezno komunikacijo paviljona in njegove okolice, smo objavili javni natečaj za izbor idejne rešitve za ime, pozicijski slogan in logotip za paviljon. Sicer je ime Expano kot delovno različico konzorcij FRANCFRANC predlagal že lani na natečaju za izbor idejne zasnove notranjega prostora z opremo, a kot uradno ime paviljona dokončno nikoli ni bilo potrjeno,« natečaj komentirajo predstavniki občine.

Prijavilo se je enajst ponudnikov

Pri snovanju predlogov za ime so prijavitelji morali upoštevati, da so rešitve enostavne in razumljive

Expano bo predstavljal vstopno točko v Pomurje.

ciljnim skupinam, da imajo rešitve možnost zaščite v slovenskem prostoru ter da so primerne za komunikacijo v angleškem in nemškem jeziku. Predloge je obravnavala petčlanska ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali trije predstavniki mestne občine, predstavnik Razvojnega centra Murska Sobota ter predstavnik Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota. Merila za izbor so bila

naslednja: pomenskost in sporočilnost, prilagodljivost in prenosljivost, zapomnljivost, izvirnost in oblikovna rešitev simbola. Poleg meril so se ponudniki predstavili tudi s svojimi referencami. Do roka za oddajo ponudb se je odzvalo enajst ponudnikov.

To so trije najboljši predlogi ...

Največ točk je komisija dodelila

imenu Expano s sloganom Doživite Pomurje, ki ga je predlagalo podjetje FRANCFRANC iz Murske Sobote. Izvajalec bo za rešitev prejel nagrado v vrednosti 3000 EUR.

Na drugo mesto se je uvrstila rešitev Agencije Idea za ime Dveri s sloganom Odprta vrata priložnosti. Izvajalec za to rešitev bo prejel nagrado v vrednosti 1000 EUR.

Na tretje mesto se je uvrstila rešitev Društva za oblikovanje in

razvoj Tak kolektiv iz Ljubljane za ime Cimper s sloganom Srce Pomurja. Tretjeuvrščena rešitev bo prejela nagrado v višini 500 EUR.

Za pozitivno medijsko promocijo

Izbrani prijavitelj FRANCFRANC bo moral pripraviti tudi podroben priročnik celostne grafične podobe in s tem dopolniti manjkajočo vrzel enovitega komuniciranja. Izbrano ime Expano s sloganom Doživite Pomurje in logotip bosta namreč namenjena pozitivni medijski promociji in grajenju zavesti o paviljonu kot gospodarskem in turističnem središču pomurske regije.

Predlagana imena in pozicijski slogani so bili naslednji (navedeni po abecednem vrstnem redu): Alfa – Kjer se objemajo srca, Cimper – Srce Pomurja, Dveri – Odprta vrata priložnosti, Enter Pomurje – Vse o deželi ob Muri, Expano – Doživite Pomurje, Mura Motion – Povest o Pomurju, Ote dale – Hiša Pomurja, Panexpo – Paviljon življenja, Panonias – Negovana tla, rastejo, Štork – Dobrodošli. Kaj vas je prineslo?, WellMura – Dveri v razgibano Pomurje.

Otvoritev Mensane v kratkem

Karlo Vratarič

Dela na objektu medgeneracijskega središča Mensana v Murski Soboti, ki raste na območju nekdanje Družbene prehrane, se počasi zaključujejo.

Od zunaj se zdi objekt skoraj končan, v njem pa potekajo še zadnja zaključna dela, s katerimi bi naj končali v začetku aprila. Nato se bodo lotili še parkirišča za zaposlene v okviru ureditve makadamske ceste, ki je sicer slepa ulica. Tako bodo vsa dela, ki vključujejo tudi širšo ureditev območja, verjetno končana komaj v maju, kar bo vplivalo tudi na datum uradne otvoritve, ki še ni določen.

V okviru centra so predvideni tudi prostori za frizerski salon, pedikuro, masažo in trgovino brez embalaže ter prostori za delavnice ročnega pletenja, šivanja, slikanja in za občasno varovanje otrok.

Pestra paleta dejavnosti

Po pričakovanjih naj bi prve

dejavnosti zaživele najpozneje z začetkom maja, ko naj bi vrata odprli kuhinja s samopostrežno restavracijo, kavarno in teraso z gostinsko ponudbo ter eko pralnica, ki bo nudila naravi prijazno čiščenje brez agresivnih čistil. Malo pozneje bosta zaživele delavnica in trgovina kot Center prenove in ponovne uporabe za tekstil in manjše

pohištvo, za kar že zbirajo predmete, ki jih lahko ljudje prinesejo v roki (vrečki) ali pripeljejo z avtomobilom. Za večje predmete, kot so omare, sedežne garniture ali kuhinje, se bodo dogovarjali posamezno, bodo pa v aprilu začeli zaračunavati stroške odvoza. V okviru centra so predvideni še prostori za frizerski salon, pedikuro, masažo in

trgovino brez embalaže ter prostori za delavnice ročnega pletenja, šivanja, slikanja in za občasno varovanje otrok. Na voljo bodo tudi prostori za upravne in administrativne dejavnosti.

Tudi stanovanja za mlade

Posebnost centra bodo oskrbovana stanovanja za starejše in

stanovanja za mlade, ki bodo ustrezala visokim standardom. V njih bodo starejši lahko živeli popolnoma samostojno v lastnem gospodinjstvu, hkrati pa jim bo po potrebi na voljo celodnevna pomoč. Ker želijo spodbujati medgeneracijsko sodelovanje, so stanovanja namenjena mladim in starejšim. Skupno bo na voljo šestnajst stanovanj, kar nekaj pa jih je že prodanih.

Posebnost centra bodo oskrbovana stanovanja za starejše in stanovanja za mlade, ki bodo ustrezala visokim standardom. V njih bodo starejši lahko živeli popolnoma samostojno v lastnem gospodinjstvu, hkrati pa jim bo po potrebi na voljo celodnevna pomoč.

Še bodo zaposlovali

Ekipa, ki bo vodila center in delala v njem, še nastaja, iščejo pa sposobne, ustvarjalne ljudi z vseh področij, zlasti kuharje, mizarje in natakarje. Že zdaj je v Mensani zaposlenih osem oseb, še toliko jih bodo zaposlili v tem letu.

Datum otvoritve še ni znan, bi pa lahko bila otvoritev že maja letos.

Pomurske lekarne: Zajc brez podpore občine

Ksenija Glažar

Ivan Zajc ni dobil podpore Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, s čimer se je postopek njegovega imenovanja za direktorja Pomurskih lekarn na Mestni občini Murska Sobota (MOMS) zaključil.

Kot smo že pisali, je vodstvo Pomurskih lekarn od četrtega januarja letos brez zakonitega vodstva. Višje sodišče v Mariboru je namreč ugotovilo nezakonitost imenovanja Ivana Zajca za v. d. direktorja javnega zavoda in ga izbrisalo iz sodnega registra. Odločitev višjega sodišča je dokončna in pravnomočna. Pomurske lekarne so se nanjo pritožile, vendar je mursko-soboško okrožno sodišče pritožbo zavrglo, saj ugotavlja, da Pomurske lekarne nimajo zakonitega zastopnika in zato niso poslovno sposobne.

Izpodbijanje sodbe s pravnim mnenjem?

V Pomurskih lekarnah na naša konkretna vprašanja ne odgovarjajo. V sporočilu za javnost so zapisali, da »nobeno sodišče ni razglasilo samega postopka imenovanja Ivana Zajca za v. d. direktorja, ki ga je izvedel svet zavoda, kot nezakonitega«. Zajc je v sporočilu za javnost še

izjavil: »Spoštoval bom obveznosti, h katerim sem zavezan na podlagi sprejema mandata, vse dokler ne bi bilo z učinki pravnomočnosti odločeno, da sklep o mojem imenovanju ni veljaven. Preprečiti želim škodo, ki bi nastala, če bi bil zavod brez posloводства.« Pomurske lekarne so pridobile pravno mnenje Inštituta za javno upravo, v katerem dr. Rajko Pirnat in Boštjan Zuljan ugotavljata, da je odločitev višjega sodišča napačna in da sklep sodišča ni ovira za zastopanje zavoda. »Pravno mnenje se izpodbija z nasprotnim pravnim mnenjem, sodba višjega sodišča pa s sodbo instančnega sodišča, torej sodišča višjega ranga, v našem primeru zgolj vrhovnega in ustavnega. Sklicevati se na pravno mnenje ob sodbi višjega sodišča je neresno in gre za nepotrebno porabo finančnih sredstev Pomurskih lekarn,« pravijo v mestni upravi.

Skupna izjava največjih pomurskih občin

Največje pomurske občine (Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava in Murska Sobota) so nato v skupni izjavi med drugim zapisale, da pričakujejo, da bo svet zavoda Pomurske lekarne z odgovornim izvajanjem pristojnosti in obveznosti odpravil tveganja, ki vzbujajo dvome v zakonitost poslovanja Pomurskih lekarn. Zapisali so še, da si občine ustanoviteljice morajo skupaj prizadevati za to, da bo poslovanje Pomurskih lekarn zakonito, gospo-

darno in transparentno, s tem pa deležno zaupanja prebivalcev, ki jim mora biti zagotovljena oskrba z zdravili.

Zajc ni prepričal kadrovske komisije

Svet zavoda Pomurskih lekarn je kljub vsem dejstvom na svoji zadnji seji imenoval Ivana Zajca, ki se je edini prijavil na ponovljeni razpis, za direktorja Pomurskih lekarn in mestni svet zaprosil za izdajo soglasja k imenovanju. Toda Zajc ni dobil podpore Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja murskosoboške občine, s čimer se je

postopek njegovega imenovanja za direktorja Pomurskih lekarn na murskosoboški občini tudi zaključil.

V pripravi nova odloka

Občine ustanoviteljice so se že sporazumele, da je treba pripraviti nove ustanovitvene akte, in sicer nov odlok o ustanovitvi javnega zavoda in odlok o ustanovitvi sveta ustanoviteljic, ki pa sta še v fazi usklajevanja. V aktih bodo udeležene vse občine (doslej jih je bilo od 25 udeleženih le 16), oblikovan naj bi bil nov organ – svet ustanoviteljic, skupni organ občin, v okviru katerega bi župani usklajevali skupne odločitve.

Pomurske lekarne bi lahko v prihodnje vodil nov obraz, saj Ivan Zajc ni dobil podpore murskosoboške občine.

Novi odlok bo uredil tudi lastništvo nepremičnin, ki že več kot dvajset let ni bilo urejeno.

Se Pomurske lekarne bojijo nadzora?

Notranja revizorka mestne občine je sicer v začetku marca, z namero izvedbe nadzora, obiskala Pomurske lekarne, vendar ji je Ivan Zajc izvedbo nadzora prepovedal. Pri tem se je skliceval na sklep sveta zavoda, da za izvedbo revizije potrebuje soglasje sveta. Mestna občina Murska Sobota je v zvezi s tem zaprosila za stališče urada za nadzor proračuna pri ministrstvu za javne finance, ki ugotavlja, da ne zakon o javnih financah ne podzakonski akti ne zahtevajo soglasja sveta zavoda za izvedbo nadzora. Urad meni, da imajo vse ustanoviteljice pravico izvajati nadzor v javnem zavodu.

Državna revizijska komisija zahteva pojasnila

Državna revizijska komisija je od Pomurskih lekarn že zahtevala podrobnejša pojasnila o nabavi zdravil in drugega blaga v preteklih letih ter pojasnila o sklepanju pravnih poslov v letu 2018 od dneva izbrisa zakonitega zastopnika javnega zavoda iz sodnega registra. Navedbam o tem so pritrdili tudi v Pomurskih lekarnah. Mestna uprava to komentira z besedami, da »postaja več kot očitno, da g. Ivan Zajc nima težave z mestno občino, ampak s pravnim redom Republike Slovenije«.

Izboljšali bodo prometno varnost v mestu

Ksenija Glažar

Prešernova, Kopitarjeva in Ulica Štefana Kuzmiča kmalu s posodobitvami.

Letošnji proračun predvideva kar nekaj ureditev prometnic v mestu. Že v marcu se bodo, kot pravi Dušan Hauko, višji svetovalec za projekte in investicije na oddelku za gospodarske dejavnosti, začela dela v okviru preureditve Prešernove, Kopitarjeve in Ulice Štefana Kuzmiča. Namen investicije je izboljšanje prometne varnosti v mestu.

Doslej le enostransko urejene površine za pešce

Območje Prešernove, Kopitarjeve in Ulice Štefana Kuzmiča je pretežno stanovanjska soseska. V neposredni bližini so dve osnovni šoli in dva vrtca. Površine za pešce so bile doslej urejene le enostransko, brez obojestranske povezave. Javna razsvetljava za Prešernovo in Kopitarjevo ulico je urejena le na strani s pločniki, po Ulici Štefana Kuzmiča pa na nasprotni strani pločnika, kar predstavlja nevarnost za pešce. Težava je tudi prometna

obremenjenost Prešernove ulice, ki je neposredno povezana z glavnima prometnicama (Cankarjevo ulico in Ulica Mikloša Kuzmiča). Na križišču Prešernove ulice in Ulice Štefana Kuzmiča se je že zgodilo več prometnih nesreč, zlasti zaradi neupoštevanja pravila prednosti.

Nevarno križišče bo spremenjeno v krožišče

V okviru investicije bodo urejeni

manjkajoči hodniki za pešce na Prešernovi, Kopitarjevi in Ulici Štefana Kuzmiča z nivojskimi prehodi za pešce ter taktilnimi oznakami za slepe, kar bo omogočilo gibalno oviranim preprost prehod cestišča. Križišče Prešernove in Ulice Štefana Kuzmiča bo spremenjeno v povozno krožišče v nivojski izvedbi in z omejitvijo hitrosti na 30 km/h. Z ureditvijo krožišča se bo spremenil tudi prometni režim Ulice Štefana

Kuzmiča, in sicer iz enosmernega v dvosmerni promet na odseku od Kopitarjeve do Cankarjeve ulice.

Na Ulici Štefana Kuzmiča bodo zasadili drevored kot nadaljevanje že obstoječega vse do Osnovne šole I, kar bo izboljšalo udobje za pešce. Po potrebi bodo prenovili tudi obstoječo javno razsvetljavo in meteorno kanalizacijo ter umestili urbano opremo, kot so klopi in koši za smeti, ter postavili označevalne table za promoviranje hoje. Kole-

sarjem bo na dvosmernih ulicah prostor namenjen na vozišču, prostor pa bo označen kot skupni prometni prostor (angl. shared space).

Vse več pozornosti pešcem

Z investicijo bodo zagotovljeni osnovni infrastrukturni pogoji za boljše povezanost urbanih območij z zaledjem, povečanje prometne varnosti za najšibkejše udeležence v prometu, izboljšanje kakovosti življenjskega prostora in posledično izboljšanje kakovosti zraka. S tem Mestna občina Murska Sobota uresničuje cilje, zastavljene v Trajnostni urbani strategiji in Celostni prometni strategiji.

Dela naj bi se začela že v marcu in zaključila predvidoma junija.

V okviru investicije bodo kot dvignjena ploščad zaradi umirjanja prometa preurejena naslednja mesta:

- križišče Kopitarjeve in Ulice Štefana Kuzmiča,
- križišče Kopitarjeve in Prežihove ulice,
- prehod za pešce v bližini enote vrtca Urška.

Mladi ustvarjali na zimskih taborih

A. G.

Zimske počitnice, ki so jih naši šolarji imeli konec februarja in prve dni v marcu, so bile tokrat v znamenju zelo nizkih temperatur in debele snežne odeje.

Številni počitnikarji so tako čas preživeli na smučiščih, nekateri ob bazenih, spet drugi na različnih aktivnostih, ki jih ni manjkalo niti v Murski Soboti in okolici.

Zimski otroški tabor Hiše Sadeži družbe

Brezplačen petdnevni tabor je v dopoldanskem času vključeval

različne vsebine, kot so izdelovanje hranilnika in voščilnic, peka palačink, družabne igre in podobno. Ob našem obisku jih je z refleksoterapijo seznanjala prostovoljka Tanja Koprivec. »Otroci so tokrat spoznavali telo in refleksoterapijo, torej načine, kako si pomagati, ko nas kaj boli, in to zgolj s tem, da si na določenih točkah masiramo roke in

noge. Predstavitve se jim je zdela zelo zanimiva; čeprav so morda še premajhni, da bi razumeli prav vse, so izvedeli dovolj, da bodo o tem lahko doma poučili tudi starše.« Osemletni dvojčici Hana in Mia redno prihajata v Hišo Sadeži družbe in pravita, da so aktivnosti v njej zanimive. »Pogosto pridem, saj rada ustvarjam. Tukaj rišemo in

barvamo, včasih gremo tudi ven. Tukaj sem spoznala nekaj novih prijateljev. Zdaj se učimo o telesu. Narisali smo stopala in spoznavali, kaj vse je v stopalih in kje se je treba masirati, če nas kaj boli,« razloži Hana.

Hiša Sadeži družbe že nekaj let pripravlja počitniški program za otroke.

Tabori v Hiši Sadeži družbe so brezplačni in jih okolica dobro sprejema, vse dejavnosti pa izvajajo prostovoljci.

RIS Dvorec Rakičan s pestrim programom

Odziv je bil velik, saj so sprejeli kar trideset otrok v starosti od pet do trinajst let. Začeli so že ob sedmi uri zjutraj in se tam zadržali vse do poznih popoldanskih ur. Na pro-

gramu so imeli zabavo z Riskom, gledališko predstavo, iskanje skritega zaklada, druženje s konji in podobno. Mentorica Tadeja Šlatau je povedala, da je pri njih zelo pestro: »Ker je zunaj res mrzlo, dejavnosti praviloma organiziramo pod streho. Družimo se s konji ter

spoznavamo osnovne stvari, kot so čiščenje hleva, skrb za hlev in nega bolnega konjčka. Tabor vključuje spoznavanje konja in hleva ter tudi tematske delavnice. Rdeča nit so torej konji, okoli njih pa se vrtijo tudi pobarvanke, film in gledališka predstava.« Otroci so uživali in čez

dan spoznavali različne vsebine ter se učili novih veščin. Trinajstletna Laura se je učila kvačkanja. »Zdaj mi gre že bolje kot na začetku in mi je zanimivo. Izdelujem si zapetnico in tudi doma bom vadila kvačkanje, morda v prihodnje nastane kak šal ali pullover.« Tabor je v Rakičanu

potekal v sodelovanju s Centrom za družine Murska Sobota in je bil brezplačen. Povezali so se tudi s Centrom za socialno delo Murska Sobota, zato so se tabora udeležili tudi nekateri otroci iz socialno ogroženih družin, zlasti iz rejniških družin.

V RIS Dvorec Rakičan so za tokratne počitnice pripravili brezplačen tridnevni zimski tabor.

V sklopu tabora so otroci med drugim spoznavali delo v hlevu.

V času zimskih počitnic so v Pomurskem muzeju Murska Sobota pripravili posebne tematske delavnice, povezane z aktualno muzejsko razstavo »Čez ta prag me bodo nesli, ko zatisnil bom oči«. / Foto: Tomislav Vrečič

Kot je povedala Mateja Huber, ki je vse delavnice zasnovala in vodila, so otroci na razstavi spoznavali šege ob smrti v preteklosti, značilne za Pomurje, nato pa so ustvarjali. / Foto: Pomurski muzej Murska Sobota

Otroci vstajajo do dve uri prej

Jasmina Muhič

Razlog, zakaj otroci v počitnicah vstajajo hitreje, so zagotovo delavnice z lego kockami, ki so navdušile tudi naše otroke in njihove starše.

Prve delavnice lego robotike za otroke smo v Murski Soboti v Mikkovih prostorih imeli že v letu 2016, ko so lego kocke poskrbele za čisto posebne prijateljske vezi med ekipo Mali ustvarjalci in tam zapo-

slenimi. V poletnem mesecu so se namreč na Mikkovem festivalu predstavili tudi Mali ustvarjalci, tovrstne delavnice pa so za svoje sprejeli še starši. Že prve so bile polno zasedene, otroci pa so z veliko novega znanja z ustvarjanjem nadaljevali tudi doma. Delavnice so se nato vrstile vsak mesec, mladi pa so tam pridno poslušali in sodelovali. »Otroci se radi vračajo, vsakič pa imamo tudi nekaj novih otrok. Veseli nas, da so nas tako dobro sprejeli tudi starši. Pravijo namreč, da otroci na dan delavnic vstajajo tudi do dve uri prej,« se nasmehne Jure Pikel iz skupine Mali ustvarjalci.

Večina nalog za šoloobvezne otroke

Delavnice lego robotike za otroke so razdeljene v več starostnih skupin, in sicer se otroci lahko vključijo v začetno delavnico Robopionirček (od šest do enajst let), nadaljevalna delavnica je prav tako namenjena otrokom, starim od šest do enajst let, delavnica Robomojster pa otrokom starosti od enajstega leta dalje. »Vključijo se lahko tudi mlajši, vendar je pri njih težava, ker ne znajo brati nalog. Tudi zbranost jim hitreje popusti. Zato se delavnic praviloma udeležujejo od šestega leta in nato nadaljujejo pot skozi posame-

zne faze, so tudi precej hitri pri sestavljanju in dobro razmišljajo. Naloge so sestavljene in prirejene za šoloobvezne otroke,« pojasni Pikel in doda, da se v naše kraje zelo radi vračajo, saj jih vedno odlično sprejmejo otroci in starši, ob tem pa je pogostitev v Mikku vedno čudovita.

Domisljija ne počiva niti doma

Delavnice potekajo vsak mesec. »Enodnevne delavnice so se najbolj izkazale. Takrat pripravimo triurno srečanje, kar je otrokom čisto dovolj. Po treh urah namreč večini otrok

pade osredotočenost in ne morejo več slediti nalogam,« še pove Pikel, ki je vesel, da so otroci vedno pripravljene sodelovati in slediti nalogam. »Lepo je delati po navodilih, se naučiti nekaj novega in to znanje odnesti domov. Čeprav je včasih težko, nam s trudom in voljo ter v družbi novih prijateljev nalogo le uspešno zaključiti,« meni dvanajsetletni Anej Majer, ki je vesel, da ima možnost odpirati domisljijo, in ob izpolnjenih nalogah sestavlja tudi po lastnih željah. Domisljija ne počiva niti doma – osemletni Teo Budja je tako iz lego kock s prijateljem sestavil ladjo Titanik.

Julija Ravnič: »Rada delam po navodilih, zraven pa se še kaj novega naučim. Lego kocke zelo rada doma sestavljam tudi z bratcem.«

Delavnice lego robotike so priložnost za učenje, razvijanje domisljije in sklepanje novih prijateljstev.

Poklonil se jim je predsednik države

Jasmina Muhič

Ob visokem jubileju je Društvo Sožitje skupaj s preostalimi slovenskimi društvi sprejel predsednik države Borut Pahor.

Ob 50-letnici delovanja je Društvo Sožitje Murska Sobota v Gledališču Park pripravilo predstavo o rdečem paketku, ki se je kljub veliki želji predsednik republike Borut Pahor ni mogel udeležiti. So se pa zato člani društva in drugi nastopajoči skupaj s predsednico društva Marijo Bačič odpravili v Ljubljano.

Kot častni gostje so obiskali predsedniško palačo, predsednik pa je takrat sprejel več slovenskih društev. Predsednik republike je članom in članicam društev Sožitje čestital ob jubilejih ter poudaril, da je v svojem mandatu največkrat obiskal prav dogodke in slovesnosti, ki so jih priredila ta društva. »Vedno znova sem se

lahko prepričal, da ste v zadnjega pol stoletja v Sloveniji preoblikovali vzdušje v družbi. Društvo Sožitje je prispevalo k temu, da je Slovenija boljša družba,« je povedal predsednik Pahor ter posebno zahvalo izrekel zaposlenim in prostovoljcem, ki delajo z osebami s posebnimi potrebami. »To ni poklic, to je plemenita člo-

veška nagnjenost, ki jo je treba spoštovati, spodbujati in z njo navdihovati druge,« je govor ob sprejemu zaključil predsednik republike ter vsem društvom podelil listino o častnem pokroviteljstvu. Predsedniku so se s kratkim nastopom predstavili najmlajši in mu podarili simboličen rdeč paketek.

Rdeč paketek, ki so ga podarili predsedniku Borutu Pahorju, predstavlja čas, prijazno besedo, objem in številne druge radosti. / Foto: Jasmina Muhič

Otroci so bili zelo radovedni nad pisarno, v kateri deluje predsednik države Borut Pahor. / Foto: arhih društva Sožitje Murska Sobota

V Murski Soboti orjejo ledino

Ksenija Glažar

Učni čebelnjak za gibalno ovirane je prvi te vrste na svetu.

Na zemljišču Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije, na Noršinski ulici v Murski Soboti, bo aprila zrasel učni čebelnjak z osmimi panji, ki bo prilagojen za čebelarjenje gibalno oviranih oseb na invalidskih vozičkih in bo svetovna novost.

Učni čebelnjak in nato še publikacija

Pobudnik učnega čebelnjaka za gibalno ovirane na vozičkih je, kot pravi kmetijski minister in Sobočan mag. Dejan Židan, čebelar Andrej Sever, ki je z zamislijo, da bi tudi invalidi na vozičkih lahko čebelarili, prepričal Čebelarstvo zvezo Slovenije. V zvezi imajo posebno sekcijo čebelarjev na invalidskih vozičkih ter so se povezali z Zvezo paraplegikov Slovenije in iskali ustrezno lokacijo po Sloveniji. Ker je bila Mestna občina Murska Sobota ideji naklonjena, murskosoboška zveza paraplegikov pa razpolaga s primernim mestom ter so ob tem zelo dobro organizirani in imajo med člani tudi čebelarje, je padla odločitev ravno za naše mesto. Osnutek načrta čebelnjaka sta pripravila arhitekta Borut Juvanec in Matjaž Planinc. Upravljal ga bo pomurska čebelarstva zveza, ki ima

tudi člane invalide na vozičkih. Na njem se bodo sprva učili, kaj in kako izboljšati, da bi gibalno oviranim omogočili čebelarjenje. S pridobljenim znanjem bodo pripravili posebno publikacijo za gibalno ovirane čebelarje, ki po prava posebnost v svetu čebelarjenja. Izšla naj bi še letošnje leto, poleg slovenske različice pa bodo izdali še angleško.

Raznoliki izdelki iz medu, apiterapija in apiturizem

Slovenija je tudi članica delovne skupine za vzpostavitev učnega čebelnjaka in čebelarstva velesila. »Ne poznam države na svetu, kjer bi bil vsak dvestoti državljan čebelar. Tudi na tem področju smo pionirji,« dodaja. V Sloveniji imamo, kot pravi minister, okrog deset tisoč čebelarjev, ki imajo v povprečju od pet do štirideset panjev. Čebelarstvo večinoma pomeni le dopolnilno dejavnost. Židan med proizvodi iz medu izpostavi medeno peneče vino, slovensko posebnost, ki nastaja v posebnih čebelarstvih vinskih kletah in je tujcem zelo všeč. Za Slovenijo so značilne tudi panjske končnice, ki so pomemben del slovenske kulturne dediščine in prepoznavnosti. »Čebelarstvo je pri nas zelo inovativno. Zelo hitro se razvijata apiterapija in apiturizem. Ko bivamo med čebelami, nas to pomirja in smo v neposrednem stiku s njimi, kar je zelo dobra protistresna terapija. Vonjave, ki se širijo iz panjev, ugodno vplivajo na

dihala in imajo druge zdravilne učinke. Zato se v Sloveniji hitro razvija apiterapija, torej zdravljenje ob pomoči čebel, in to tudi v Pomurju, kar me zelo veseli,« pravi Židan.

20. maj po slovenski pobudi svetovni dan čebel

Čebelarstva zveza Slovenije s

predsednikom Boštjanom Nočem na čelu je pred dvema letoma in pol Židanu kot pristojnemu ministru predstavila idejo o svetovnem dnevu čebel. Noč je nato moral o tem prepričati svetovne čebelarje, Židan kot minister in podpredsednik vlade pa vlade Evropske unije, da bi idejo podprli. To po besedah Židana ni bilo preprosto, saj Evropska unija ni naklonjena

razglasitvi novih svetovnih dni, ki jih je že zdaj preveč. Tudi pozneje na svetovni ravni je razglasitev bila izredno težavna, saj je zahtevala veliko predstavitev svetovnim voditeljem in prepričevanj. Delegati Združenih narodov so, kot je pojasnil Židan, ob predstavitvi bili navdušeni in so povedali, da tako pomembne pobude še niso obravnavali.

Čebelnjak, ki bo postavljen predvidoma aprila, bo sprva testni.

Pomurski čebelarji pred novimi izzivi

Geza Grabar

Že dobra tri leta jih vodi Janko Rožman iz Bakovcev.

Čebelarstva zveza društev Pomurja, ki je nadgradnja Odbora za napredek prekmurskega čebelarstva, deluje od decembra 2003,

povezuje vseh 24 čebelarstev društev z levega in desnega brega reke Mure ter šteje skoraj 600 čebelarjev. Ti gospodarijo s 16.500 čebeljimi družinami. Kot pridružen član zveze od leta 2009 deluje društvo Medena kraljica. Prvega predsednika dr. Stanka Kapuna je na izrednem občnem zboru 17. oktobra 2014 nasledil Janko Rožman, dolgoletni ravnatelj OŠ Bakovci in član krajevnega šport-

Rožman napoveduje, da bodo prvi svetovni dan čebel s kar nekaj prireditvami počastili tudi v pokrajini ob Muri.

ČEMAŽEV DAN

v soboto, 7. aprila 2018 ob 10.00
v Krogu pri brodu na Muri

Vabljeni na delavnico na prostem. Spoznajte čudovito naravo, uporabne in koristne rastline, predvsem pa čemaž. S seboj imejte rokavice, košarico za nabiranje, škarje in nožek. Spoznajmo, nabirajmo, konzervirajmo in poskusimo čemaž skupaj! Za malico je poskrbljeno.

Več informacij: www.panonetum.org in www.zkts-ms.si

nega društva, sicer pa že od malih nog zelo predan čebelar. Dve leti zatem je bil izbran za polni, štiriletni mandat. Prizna, da ga je predlog za kandidacijo, ki je kajpak prišel iz vrst čebelarjev, presenetil, saj si je glede na dolgoletno delovanje v športu in ravnanje želel nekaj umirjenega časa. »Po premisleku sem vseeno prevzel pestro in odgovorno vodenje,« pravi.

Čebelarji morajo dihati kot eno

Kot predsednik zveze daje največji

poudarek izobraževanju ter sodelovanju med člani, čebelarstvom in celotnim slovenskim čebelarstvom, ki po njegovem mora dihati kot eno. Sodelovanje naj bi se nanašalo na skupne promocijske prireditve (Dan medu, kmetijsko-živilski sejem AGRA, slovenski zajtrk itd.). Zelo podpira delo v čebelarstvih kroških na osnovnih in srednjih šolah, ki jih je v Pomurju kar 21. V njih mladi tudi ob pomoči čebelarjev mentorjev pridobivajo osnovna znanja iz čebelarstva za čebelarje začetnike. Na ta način se vrste čebe-

larjev pomlajujejo in se povprečna starost slovenskih čebelarjev znižuje ter trenutno znaša 56 let. Sogovornik se zavzema še za povezovanje med vsemi mejnimi področji v kmetijstvu. Pismo o nameri je zveza že podpisala z vinogradniki, sadjarji, Krajskim parkom Goričko in Kmetijsko gozdarskim zavodom Murska Sobota. »Želim spodbuditi vse bralce, da se oglasijo pri naših čebelarjih, kjer bodo spoznali delo s čebelami. Tako bodo lažje zaupali ponudbi ter tudi ceni pridelkov in izdelkov.«

Pušča z drznimi načrti za razvoj turizma

Ksenija Glažar

V kraju prihodnost vidijo v turizmu, zato že kujejo načrte za novo inovativno ponudbo.

Obiskovalcem namreč želijo ponuditi pristno romsko izkušnjo, krajanom pa bi to prineslo možnost za dodaten zaslužek ali celo nova delovna mesta.

»Drugačnost je naša prednost«

Pušča, ki ima za sabo izjemen razvoj, se po besedah romskega svetnika Darka Rudaša nahaja na pomembnem križišču tradicionalnega in modernega načina življenja. Kljub temu da so šli čez različne integracijske procese, se asimilirali in živijo sodobno življenje, so Romi, kot pravi Rudaš, vseeno ohranili identiteto. »Smo drugačni in te svoje drugačnosti se ne sramujemo. Nasprotno, ponosni smo nanjo. Še več, ugotavljamo, da je to naša prednost,« dodaja sogovornik. Unovčiti jo želijo na področju turizma. Ob obiskih turističnih skupin Romi radi pripovedujejo zgodbe. Obiskovalci se, kot pravi Rudaš, ne želijo le fotografirati z njimi, ampak iščejo pristna doživetja. Zato so pripravili paleto programov s poudarkom na tradicionalnem romskem načinu

življenja, glasbi, kulinariki in plesih.

Prenočitev v romskih domovih

Ideje za razvoj turizma so del strategije z naslovom »Pušča – skriti biser Pomurja«. Bistvo strategije je, da lahko vsak krajan najde

dejavnost, ki bo ustrezna zanj, in s tem priložnost na področju turizma. Razmišljajo celo o razpršenem hotelu, v katerega bi povezali romske domove, ki izpolnjujejo vsaj minimalne pogoje za oddajanje prenočišč. Na tak način bi turistom ponudili pristen stik z Romi. Ker bi denar šel v skupno dobro in za

razvoj romskega naselja, bi imeli korist od tega vsi. »Še vedno imamo Staro ulico, prvo ulico, ki je ostala taka, kot je bila nekoč, v vsej svoji izvirnosti, tudi na žalost z revščino. Primerjamo jo lahko z bolj razvitimi ulicami in na ta način pokažemo, kako se lahko spremeni življenje, če prevzameš odgovornost za lasten

razvoj. Vztrajamo pri tem, da krajanji sami iščejo rešitve zase,« meni Rudaš. Za krajanje je to priložnost za dodaten vir zaslužka ali morda celo zaposlitev.

Razmišljajo celo o razpršenem hotelu, v katerega bi povezali romske domove, ki izpolnjujejo vsaj minimalne pogoje za oddajanje prenočišč. Na tak način bi turistom ponudili pristen stik z Romi.

Darko Rudaš želi v Pušči iskati rešitve za razvoj skupaj s krajanji.

Še več dogajanja

Razmišljajo še o romski tržnici z delavnicami, kjer bi kupec soustvarjal izdelek, obiskovalci pa bi lahko priložnost izkoristili za pogovor z domačini. Razvijati želijo prireditve, kot so Cipijada (peka svinjskih kož), ki je pred dvema letoma k njim privabila zelo veliko obiskovalcev, Romski bal, Dnevi Pušče in druge, ki bi postale tradicionalne. Razvijajo tudi zamisel o skupnostnem vrtu. V programe turističnih ogledov Pušče vključujejo društva, ki jih je v romskem naselju veliko in se ukvarjajo z različnimi dejavnostmi, največ s področja kulinarike in športa.

Rakičan: opozorila (še) niso zalegla, otroci pa dihaajo slab zrak

Karlo Vratarič

Murska Sobota sodi med mesta, za katera v zimskem času vse pogostejše slišimo, da je v njih raven delcev PM10 preseгла mejne vrednosti.

Poleg prometa in industrije k temu največ pripomorejo kurilne naprave na les, še zlasti če ne uporabljamo običajnih kuriv. Že lani maja smo opozarjali na tovrstno težavo v Rakičanu, stanje pa se ni izboljšalo.

MLADE DRUŽINE SO ZASKRBLJENE ZARADI OTROK

»V Krajevni skupnosti Rakičan se pri čistosti zraka ni veliko spremenilo, saj naša prizadevanja in pozivanja, da naj krajanji ne kurijo odpadkov, niso zalegla. Še vedno opažamo, da se zrak v našem okolju slabša. Vse več krajanov, zlasti mlajših družin, me opozarja, da se je predvsem v zimskem času po vasi nemogoče sprehoditi z majhnimi otroki, saj se nekateri sokrajanji izjemno nekorektno in tudi nehumano obnašajo, ko kurijo razne materiale. Upam, da se bodo pristojne inšpekcijske službe in dimnikarska podjetja zamislili ter začeli ukrepati,« o stanju v Rakičanu meni predsednik KS Rakičan Matjaž Durič.

Doletela vas bo kazen

Na podlagi sprejetega zakona o dimnikarskih storitvah iz leta 2016 je bila konec leta sprejela uredba o pregledih, čiščenju in meritvah na malih kurilnih napravah, ki vso odgovornost prenese na uporabnike kurilnih, dimnovodnih in prezračevalnih naprav. V novi uredbi so natančno določeni pravila za uporabnike, dimnikarske družbe in

dimnikarje z licenco, sankcije za uporabnike in dimnikarje ter pogoji za odvzem dovoljenja in licence. Uredba torej določa kazni za tiste, ki bdijo nad uporabniki kurilnih naprav, in tudi za njihove lastnike. V praksi to pomeni, da lahko kršitelje, ki so bili prijavljeni, obišče inšpekcija, ki odvzame vzorec pepela in s kemično analizo ugotovi, kaj se je kurilo. Če ugotovi, da so v peči

gorele snovi, ki jih je prepovedano kuriti, kršitelj plača stroške analize in se mu izreče tudi globa.

Požarna varnost pomembnejša od vsečnosti

Z novo kurilno sezono se od 1. oktobra 2018 začnejo opravljati tudi meritve na kurilnih napravah na trdno gorivo z določenim prehod-

nim obdobjem. Nova uredba predpisuje tudi sankcije za izvajalce, izrečejo se lahko kazni ter odvzamejo dovoljenja in licence. »Pojavili so se izvajalci, ki so le všečni, pozabijo pa na preventivno požarno varnost ter varnost ljudi in njihovega premoženja. Uporabnikom svetujemo, da ob čiščenju preverijo, ali je dimnikar očistil naprave. Mi uporabnike opozarjamo na nepravilnosti, ker se zavedamo, da so požarna varnost, varstvo zraka ter varovanje premoženja in ljudi bolj pomembni. Všečni dimnikarji raje pogledajo v stran, uporabniki naprav pa imajo zaradi tega večje stroške, ker je poraba goriva večja, bolj so tudi izpostavljeni dimniškim požarom, pregretjem dimnikov, morebitnim zastrupitvam in celo zadušitvam,« pravi neodvisni energetski svetovalec Darko Sušnik, ki je zaposlen pri podjetju ABD dimnikarstvo iz Murske Sobote.

V nekaterih hišah kurijo vse prej kot le suh les, v pečeh posameznikov se poleg lesa znajdejo še plastika, gume, iverne plošče in drugi gorljivi odpadki. Fotografija je simbolična.

Kršitelje lahko prijavite inšpektoratu

Naslov za prijavo kršiteljev inšpekciji zaradi kurjenja nedovoljenih snovi je Inšpektorat RS za okolje in prostor, Območna enota Maribor, Partizanska cesta 47, 2000 Maribor. Kršitelje lahko prijavimo na telefonski številki (08) 181 45 40 ali na elektronski naslov irsop.oe-mb@gov.si.

V Markišavcih imajo kaj pokazati

Geza Grabar

Krajevna skupnost Markišavci je z 2,91 kvadratnega kilometra in nekaj več kot dvesto prebivalci ena najmanjših krajevnih skupnosti v mestni občini.

A tudi zanjo velja nepisano pravilo, da velikost ni merilo za število dejavnosti in kakovost življenja v hitro razvijajočem se kraju. V zadnjem desetletju je bilo tudi to primestno naselje, ki šteje okrog 65 hišnih števil, zahvaljujoč vodstvu, ki nenehno stremi k napredku pri novi komunalni infrastrukturi, društvenih dejavnostih in družabnem življenju krajanov, deležno številnih investicij in prireditev. »Boljši časi so že tudi bili,« neskromno odgovori predsednik KS Markišavci Milan Horvat na naše vprašanje, kako bi z več zornih kotov ocenil trenutni utrip v kraju. Samo želje po uresničevanju zastavljenih ciljev, izboljšanju kakovosti življenja v kraju in medsebojni povezanosti so namreč gonilo v razvoju in napredku. Odkar je od leta 2006 na čelu Markišavcev, so namreč v kraju na eni strani cestišča položili robnike in uredili pločnike, položili so novo vodovodno napeljavo, preuredili so vaško-gasilski dom kot mesto družabnega življenja, z odkupom zemljišča za njim so uredili večnamenski prostor za rekreacijo in igrišče na mivki, postavili igrala za otroke in zgradili pokriti objekt za poletne prireditve, zdaj pa je na vrsti širitev z adaptacijo poslovalne vežice na pokopališču. Prav z dinamiko obnove tega objekta, ki je dobil tudi

novo streho, Horvat ni zadovoljen. Prva dela obnove na več kot trideset let starem objektu so namreč stekla že v obdobju 2013/2014. In po nekaj letih premora spet novembra lani. »Še sreča, da je letos volilno leto,« se pošali. Zadovoljen pa je, da so minulo leto naposled le na novo zgradili razširjena mostova čez Ledavo in Puconski potok na cesti proti Polani ter uredili prehod za pešce in postajališče za šolski avto-bus.

Dušijo se s prometom

Kot v nadaljevanju pojasni sogovornik, je daleč največja težava kraja prekomerna prometna obremenitev. In to ne samo na občinski cesti Polana-Markišavci-Nemčavci, kjer naj bi cestišče kmalu razširili, kar bo prispevalo k povečani prometni varnosti, a prineslo še več prometa. »Da bi promet skozi kraj, kjer vozišče sploh

ni bilo predvideno za tako veliko cestno obremenitev, omejili, smo za peticijo, ki smo jo že naslovili na direkcijo za državne ceste prometnega ministrstva, zbrali več kot sto podpisov,« pojasni predsednik KS Markišavci.

Kolesarska steza do Merkurja

»Naša največja želja v bližnji prihodnosti – ob končnem dokončanju blizu 80 tisoč evrov vredne obnove objekta na pokopališču, kar naj bi se zgodilo do tradicionalnega dneva krajanov (vsako leto drugo nedeljo v juniju, op. a.), je, da bi zaradi večje varnosti za pešce in kolesarje dobili kolesarsko stezo med trgovskim centrom Merkur v Murski Soboti in pred dvema letoma že razširjenim in semaforiziranim križiščem, s cesto, ki mimo vojašnice in kopališča vodi v Mursko Soboto.« Kmalu zatem je Mestna

občina Murska Sobota, s katero dobro sodelujejo, od križišča v smeri Markišavcev do pokopališča že uredila slabih dvesto metrov kolesarske steze. Nanjo naj bi se potem priključila tudi tista, ki naj bi bila zgrajena iz že omenjene Markišavske ulice v Murski Soboti. V kraju, ki velja za lepo urejenega in ki je ob številnih podjetnikih poznan tudi po največji gospodarski družbi – Šunkarni Kodila, bi radi vse električne in telekomunikacijske vode položili v zemljo, prekrili vaško-gasilski dom in uredili njegovo okolico. Če jim ne bo uspelo prej, jim bo gotovo do 130. obletnice gasilskega društva, ki jo bodo v kraju obhajali čez šest let.

Vezi med krajani se krepijo

Na društvo so namreč v kraju tudi zaradi dobrih tekmovalnih uspehov zelo ponosni. Že letos naj

bi gasilsko garažo v domu podaljšali s prostorom za garderobe.

Tudi nekaj let stari žensko in moško društvo močno podpirata pestro kulturno in družabno življenje v kraju, zavedajoč se, da so lahko kot kraj še uspešnejši, če jih povezujejo trdne vezi prijateljstva in spoštovanja. In skrbno izoblikovani skupni cilji. Ne nazadnje so vsa tri društva ob podpori krajevnih skupnosti prireditelji praznovanj 8. marca kot dneva žena in deklet, konec maja tradicionalnega izleta za vse krajane, že omenjenega dneva krajanov z ekumenskim bogoslužjem in piknikom ter decembrskega obiska Miklavža za najmlajše. Zgledno je tudi sodelovanje s sosednjima krajevnima skupnostma – Nemčavci in Polano. Več kot desetletje so izmenično prirejali družabne poletne Igre treh vasi, z Nemčavci pa že vrsto let skupaj prirejajo sprejeme za starejše občane.

Markišavci sodijo med najlepše urejene kraje v občini. Ko bodo urejeni nadzemni vodi pod še nezgrajenimi pločniki, bo kraj še lepši.

Milan Horvat: »Če smo povezani, ni cilja, ki ga ne bi mogli doseči.«

Ob prireditvi so najzaslužnejšim ženskam podelili priznanja in zahvale.

Pestro dogajanje v Bakovcih

V minulem mesecu se je v Krajevni skupnosti Bakovci odvijalo več zabavnih prireditev.

Na pustni torek so si krajani nadelali pustne maske in v ŠRC Bakovci rajali skupaj s kurenti, ki so s plešočim obhodom skušali pregnati zimo. Bakovčane je razveselil tudi nastop ene najuspešnejših hrvaški klap, in sicer Klape Šufit. Njihov nastop v dvorani

vaškega doma ni ostal neopazen, saj so poskrbeli za pravo razpoloženje. Novo praznovanje je bilo ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žensk. Tako so v domačem društvu VKITŠ Bakovci v dvorani pripravili praznovanje. V krajšem kulturnem programu so nastopili pevci s Tišine, mažoretke, Curcana – gostja iz Romunije, Mladenka Šarkezi in Adel Balčinović. Ob prireditvi so najzaslužnejšim ženskam podelili posebna priznanja in zahvale. Vse obiskovalke so dobile

tudi darilo. Druženje se je z živo glasbo nadaljevalo dolgo v noč. / Aleksandra Grah

Ob prireditvi so najzaslužnejšim ženskam podelili posebna priznanja in zahvale. Vse obiskovalke so dobile tudi darilo.

Zbrane je nagovoril minister mag. Dejan Židan.

V Krogu druženje v čast vsem ženskam

Boj za pravice in enakopravnost žensk še zdaleč ni končan.

»V Sloveniji so ženske za enako delo plačane dvajset odstotkov manj kot moški. In to brez kakršnegakoli razloga.« S temi besedami je zbrane v telovadnici Osnovne šole Krog nagovoril minister Dejan Židan. Praznovanje dneva žensk je lahko priložnost, da se ženske vsaj za en dan zavemo svoje veličine in da spomnimo ena drugo, da se z

manj ne smemo zadovoljiti. Da bi se krajani srečali in družili, ob tem prisluhnili glasbi in otrokom ter se sprostili ob plesu, Krajevna skupnost Krog zdaj že tradicionalno pripravlja zabavno nedeljsko popoldne med dnevom žena in materinskim dnem. Zbrane so s pesmijo očarale pevke upokojskega pevskega zbora Püngrad iz Kroga in s srčnimi recitali navdušili otroci domače podružnične šole. Prav poseben sprehod v preteklost, v čase pozvačinov, zvokov cimbal in violin ter razcveta folklornih večer-

rov, so jih popeljali člani Kulturnega društva Marko Beltinci. / Natalija Kreft

Zbrane so s pesmijo očarale pevke upokojskega pevskega zbora Püngrad iz Kroga in s srčnimi recitali navdušili otroci domače podružnične šole.

V čem je čarobnost ženske?

Jasmina Muhič,
Aleksandra Grah

Spoštovati je treba vse ženske, ne le tiste, ki jim poslovneži stisnejo roko.

Dan žena je mednarodni praznik žensk, ki ga v približno sto državah praznujejo vsako leto 8. marca. Nič drugače tudi letos ni bilo v različnih krajih v naši občini.

Ustavimo se, odložimo skrbi

Mestne četrti Murska Sobota so tudi letos pripravile prireditev ob mednarodnem dnevu žena v čast vsem ženam, materam, babicam in dekletom. Predvsem so želeli poudariti pomembnost ženske v svetu in da naj se tudi žena včasih le za hip ustavi. »Ko se za hip ustavimo ali usedemo, v nas vre, nas razganja in nas preganja nemir. Kot

da smo v nekem svetu, ki ga želimo ujeti in se povzpeti na njegov vrh, pa čeprav se nam niti ne sanja, kako dolga pot je do tja. Pri vsem tem pa pozabimo, da je uspeh, ki nas vodi skozi življenje, dejansko sreča, da je vredno odložiti delo in skrbi in da se je vredno ustaviti le tam, kjer sta ljubezen in srce,« so bile besede Jasne Lovrenčič. Slednja je vsem ženskam svetovala, da najdejo pravo luč, ki zna voditi skozi ovinke kakršnekoli odvisnosti in drznosti.

»Takrat lahko zasvetite v vsej svoji lepoti in to je čarobnost uspešne in pogumne ženske. Ženska, ki ima to srečo in si je ustvarila okolje, lahko ustvarja iz srca in duše brez slabe vesti, hkrati pa zna in ima možnost zaživeti v ljubezni, ki jo nesebično predaja naprej,« je nadaljevala Lovrenčičeva, ki je svoje besede zaključila s spoštovanjem vse žensk. »Spoštovati je treba vse ženske, ne le tiste, ki jim poslovneži stisnejo roko in jih občudujejo na

njihovi poslovni poti, največkrat zaradi strahu pred konkurenco. Spoštovati je treba predvsem ženske, ki so izbrale pot srca, duše in ljubezni. In prav te ženske se počutijo pogumne, močne, nepremagljive in predvsem spoštovane.« Da je potrebno ženske spoštovati, predvsem pa se zavedati njene pomembnosti, je v svojem govoru skozi pomembne dosežke, za katere so odgovorne ženske, poudaril tudi Andrej Kuhar.

Nastopili so učenci Osnovne šole II Murska Sobota in učenci Osnovne šole III Murska Sobota ter Vedran Franc Husar.

Občanke Mestne občine Murska Sobota so se družile v prostorih kavarne hotela Diana. Z obiskom in nagovorom sta jih počastila tudi župan dr. Aleksander Jevšek in minister mag. Dejan Židan.

Nagelji za ženske v Pušči

Zveza Preporod se je v sodelovanju z nogometnim in gasilskim društvom Pušča spomnila na vse ženske in jim poklonila nagelj. Že pred desetletji so se na ta dan spomnili na vse Rominje in jim podarili rdečo rožo. »Posvetimo pozornost romskim ženskam, ki so dvakrat diskriminirane, in sicer prvič zato, ker so ženske, drugič zato, ker so Rominje. Na nek način v naši krajevni skupnosti to ne velja. V organizaciji Zveze Preporod ter gasilskega in nogometnega društva Pušča smo se z veseljem lotili priprave dogodka in

Rdeč nagelj, ki so ga v Pušči podarili ženskam, simbolizira prijateljstvo, spoštovanje in spoznanje globine čustev.

v programu pokazali naklonjenost romskim ženam,« je povedal Darko Rudaš. »Ni pomembno, koliko rož smo podarili, pomembno je, da nobene ženske nismo izpustili,« je še dodal. Posebnost dogodka so dodali še otroci vrtca Romano, ki so z nastopom marsikateri ženski obudili spomine iz otroštva. »Navdušili so me. Pravzaprav so me spomnili na otroška leta v vrtcu, ko smo se pesmic in plesa učili tudi mi. Pozdravljam celoten dogodek in to, da so se po dolgih letih spomnili na ženske in nam pripravili ta dogodek,« je povedala Jasna Horvat.

Tudi v Černelavcih počastili praznik žena

Vsem ženam so se s prireditvijo

ob 8. marcu priklonili tudi v KS Černelavci. Praznovanje so pripravili v tamkajšnji dvorani vaškega doma,

in sicer je domače kulturno-turistično društvo skupaj s krajevno skupnostjo poskrbelo za kulturni

program, tokrat začinjen z glasbeno osvežitvijo. Nastopilo je veliko mladih talentov. Z recitacijami,

pesmijo in glasbo so nastopili člani otroške skupine Sonček in Julija Fajhtinger kot solistka.

Na prireditvi v Černelavcih se je prvič predstavila nova vokalna skupina, ki jo vodi Julija Fajhtinger, in je požela velik aplavz. / Foto: Aleksandra Grah

Pestro dogajanje so ženskam v čast pripravili tudi v Rakičanu, kjer ni manjkalo glasbe in plesa. / Foto: Kulturno turistično društvo Rakičan

Vse se spreminja, a strast ne izginja

Ksenija Glažar, Karlo Vratarič

Ženske v današnjem času opravljajo različne poklice, tudi takšne, ki so nekoč veljali za bolj »moške«. Da se v njih dobro znajdejo, enako kot moški kolegi, dokazujejo zgodbe Ane Nemeš, Tjaše Brenčič in Jožice Bertalanič.

Železokrivnico v Lipovcih vodi Sobočanka

V Čakovcu je končala srednjo gradbeno šolo, nato je opravila strokovni izpit in se zaposlila pri takratnem podjetju SGP Konstruktor oziroma TOZD Pomurje, kjer je pred njo dobila zaposlitev njena sošolka. Spominja se, da je kmalu postala pomočnica vodje gradbišča v Rovinju, kjer so gradili turistično naselje. Pozneje je bila vodja betonarne, zdaj pa je že osemnajst let vodja železokrivnice v Lipovcih. Po celotni nekdanji Jugoslaviji je sodelovala pri montažah armirano-betonskih konstrukcij. Opaža, da je bilo nekoč v gradbeništvu manj žensk kot danes, bile so le pomočnice vodje gradbišča in seveda v komerciali, pripravi dela in na podobnih delovnih mestih. Danes se je to precej spremenilo in je žensk več. V enoti železokrivnice je danes sicer edina ženska, vendar jih je nekaj tudi v sosednji betonarni. Sicer so v podjetju Pomgrad ženske čisto nekaj običajnega. Spominja se, da je ob gradnji avtoceste delala tudi zidarka iz Madžarske. Sprva so jo moški malo čudno gledali, a ji je delo šlo dobro od rok. »Vse se spreminja. Moški so vse boljši kuharji. A tudi vsi moški niso za gradbeništvo,« dodaja Nemeševa. Na vrhuncu sezone vodi skupino s tridesetimi ali štiridesetimi moškimi, sicer pa je v skupini okrog dvajset delavcev. Pravi, da so jo lepo sprejeli. V mlajših letih je kdaj še padla kaka opazka, zdaj pa so se moški nanjo že navadili in imajo do nje čisto običajen odnos. »Ne prepiramo se. Z grdimi besedami, kričanjem in agresivnostjo ne moreš voditi. Lepa beseda bolj zaleže,« pojasni pristop k moškemu kolektivu. Kot vodja enote jim z računalnikom izriše armature, spremlja materiale, ureja dokumentacijo in podobno. Sicer pa poklic železokrivca kljub modernizaciji in strojem še vedno zahteva precej fizičnega dela.

Brenčičeva po poteh dedka in očeta

A če vemo, da je dimnikar tudi njen oče in da je bil dimnikar že dedek, se ta izbira ne zdi več tako nenaевна. »Po poklicu sem okoljevarstvena tehničarka in tik pred diplomom. V srednji šoli, ki sem jo obiskovala v Mariboru, smo kot predmet imeli dimnikarstvo. Ker pa imamo družinsko podjetje, ki se ukvarja s to dejavnostjo, sem se odločila, da se preskusim tudi v tem delu. Danes lahko rečem, da mi ni žal,« o izbiri pove Tjaša, ki je med odrasčanjem že dobro spoznala ta poklic, ki ga zdaj, kot pravi, opravlja z veseljem, vestno, strokovno ter zlasti v strankino

dobro in v dobro okolja. Preizkusila je že pisarniško in terensko delo pri murskosoboškem podjetju ABD dimnikarstvo in meni, da imata obe

prednosti in slabosti. »Terensko delo je veliko bolj razgibano, sprememba okolja je vsakodnevna, spoznavš nove ljudi. Lahko pa povem, da

ogromno pisarniškega dela opravijo že dimnikarji na terenu, saj imajo vso opremo za to.« Ker je žensk, ki opravljajo delo dimnikarja na

terenu, izredno malo, so stranke presenečene, ko jih obišče Tjaša, in to pozitivno in tudi negativno. »Sprašujejo me, zakaj sem se odločila za poklic dimnikarke, ali je delo težko, ali opravljam samo meritve ali tudi čistim, prepričati se tudi želijo, ali imam licenco, drugi spet sprašujejo, iz katerega podjetja sem, ker jim je vse to tuje, novo, drugačno.« Tjaša še dodaja, da je na terenu doživela slabe in dobre stvari ter da na srečo prevladujejo boljše. »Je pa delo z ljudmi precej zahtevno, potrebuješ namreč veliko dobre volje, pozitivne energije in jeklenih živcev.« Sogovornica nam še razkrije, da delo dandanes ni več tako težavno, kot je bilo včasih. Pri delu uporabljajo tradicionalna orodja, kot so omelo, krtače in metlice, pomagajo pa si tudi s sodobnimi, na primer z merilno napravo, zaščitnimi sredstvi in konec koncev tudi z avtomobilom. »Vendar se na žalost mladi več ne odločajo za poklic dimnikarja, ker jih ta poklic ne zanima ali ga preslabo poznajo, menijo tudi, da je delo umazano, težko in zahtevno. Dandanes dimnikar ni več tako spoštovan in cenjen poklic, kot je to bil nekoč,« meni Tjaša, ki mladim svetuje, da zaradi pomanjkanja dimnikarjev lahko hitro dobijo službo, samo delo pa je organizirano tako, da prideš čist v službo in odideš čist domov.

Jožica Bertalanič za volanom avtobusa

Pred osmimi leti je opravila izpit za kategorijo D, s katero lahko vozi tudi avtobus, toda še prej je, kot razloži, treba opraviti izpit za kategorijo C. »Najprej sem kdaj odpeljala le kakšno linijo, sčasoma pa je bilo voženj vse več in tudi na daljše razdalje. Daljša in bolj ovinkasta je pot, boljša je,« pravi. Na vprašanje, kako in zakaj se je odločila postati ravno voznica avtobusa, odgovarja, da je nekega delovnega dne inštruktor za kategorijo D ravno parkiral avtobus in je za šalo rekla, da bi ga poskusila peljati tudi ona. Naredila je krog, delo voznice avtobusa vzljubila in to delo rada opravlja še danes. Na začetku te poklicne poti so jo spremljale številne zanimive dogodivščine. Spominja se prve vožnje in gospoda, ki je stopil na avtobus in jo vprašal, ali se je danes varno peljati, ker vozi ženska. Nasmehnila se je in rekla, da ima na voljo še veliko drugih avtobusov, če ji ne zaupa. Ostal je in ji na koncu za vožnjo čestital. Včasih so bili, kot se spominja, v nedeljo zvečer začudeni tudi študenti, ki jih je peljala proti Ljubljani. Zdaj jo že pogrešajo, če kdaj ne najdejo na vozniškem sedežu. »Žensk v tem poklicu ni veliko, vsaj pri nas v Pomurju ne. Nekaj več jih je v mariborskem mestnem prometu, tudi v Ljubljani jih ni veliko. Nas je pa več kot nekoč,« opaza. Ali je to delo za ženske primerno? »Seveda, saj smo enakopravne. Ženske se ga lahko naučijo in ga dobro opravljajo. Je pa v tem poklicu treba biti previden, natančen in seveda odgovoren, saj imaš na avtobusu petdeset ali več ljudi,« izpostavi sogovornica. Med prednostmi omeni, da lahko spoznaš veliko novega, da delo ni monotono in da se vedno nekaj dogaja. Opaža tudi, da je še malo več kot voznic avtobusa učiteljic vožnje.

Ana Nemeš iz Murske Sobote v gradbeništvu dela že vse življenje. Že v mladosti je želela postati gradbenica. Najbolj jo navdušujejo mostovi.

Tjaša Brenčič iz Rakičana opravlja poklic dimnikarke, poklic, v katerem redko srečamo žensko.

Potniki v linijskem avtobusnem prometu ali pa izletniki z malo sreče spoznajo Jožico Bertalanič iz Murske Sobote, ki je voznica avtobusa in hkrati učiteljica vožnje.

»Vzgoja bralcev se začne že v nosečnosti«

Aleksandra Grah

Nova direktorica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota mag. Klaudija Šek Škafar pravi, da je s prevzemom nove funkcije dobila tudi priložnost, da kreativnim idejam prepusti prosto pot. Za prihodnji razvoj knjižnice jih ima veliko.

Novo leto je bilo za vas posebna prelomnica, saj ste prevzeli vodenje murskosoboške knjižnice. Ste se že navadili na nov ritem v svetu knjižničarstva?

Pogled na knjižnico skozi oči uporabnika se močno razlikuje od pogleda na knjižnico z očmi menedžerja tega zavoda. Prvi vtisi so pozitivni. Opravili smo primopredajo poslov in izvedli postopke, ki jih zahteva zamenjava zakonitega zastopnika pravne osebe. S sodelavci se spoznavamo in uspešno uresničujemo prve skupne projekte. Vzoredno potekata analiza poslovanja in spoznavanje knjižnične dejavnosti.

»Prvi vtisi so pozitivni,« je zadovoljna nova direktorica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota.

»Vizijo bi opisala tako, da postajamo vodilno slovensko regijsko središče zadovoljevanja potreb posameznikov in skupin po informiranju, izobraževanju, raziskovanju, druženju in osebnem razvoju.«

S prispevki ste na dosedanjih poklicnih poti sodelovali na številnih konferencah, kjer ste med drugim pisali o ustvarjalnosti kot viru nenehnih sprememb. Kako gledate na ustvarjalno mišljenje? Imate v knjižnici dovolj možnosti za njegov razvoj?

Ustvarjalno mišljenje se začne v trenutku, ko prepoznamo idejo, ki se nam poraja v mislih, in jo ozavešimo. Potem presodimo, ali bi njeno uresničenje utegnili kaj spremeniti v našem življenju ali v življenju drugih, in to praviloma na boljše, in jo na osnovi te ugotovitve zavržemo ali uresničimo. Ustvarjalnost se rodi v umu in dozorji pred našimi očmi. Nekateri mislijo, da je ustvarjalno mišljenje rezervirano le za peščico posameznikov, a temu ni tako. Nauči se ga lahko vsak človek. Pri tem so nam v pomoč številne tehnike, vsem pa je skupno to, da iz ljudi izvajajo skrite ideje, za katere še sami niso vedeli. Pomembno je, da generiramo čim večje število idej, saj vse v danih okoliščinah niti niso uporabne. Njihova številčnost nam daje tudi možnost, da pridemo do najboljših. Na dosedanjih poklicnih poti ne bi mogla uspešno uresničevati vseh nalog, aktivnosti in projektov, če ne bi bila med drugim tudi ustvarjalna. Imela sem srečo, da so nadrejeni v meni prepoznali to lastnost. Ker so videli, da nisem samo sanjač, ampak da znam ideje spraviti v življenje, so mi pri delu dajali svobodo. Ker sem v Pokrajinsko in

študijsko knjižnico Murska Sobota prišla od zunaj, sem imela priložnost, da pri oblikovanju programa dela za naslednje petletno obdobje prepustim idejam prosto pot, neoziraje se na notranje in zunanje dejavnike, ki bodo morebiti vplivali na njihovo (ne)udeležbo. Med drugim trenutno analiziram poslovanje knjižnice in spoznavam knjižnično dejavnost. V tem procesu se mi nove ideje za prihodnje projekte in dejavnosti množijo kar same od sebe.

Ali so splošne knjižnice odgovorne za vzgojo bralne populacije? Kako je s tem pri nas?

Mislim, da se vzgoja bralcev začne že med nosečnostjo. Veliko mater v času nosečnosti nerojenemu otroku na glas bere ali poje in posluša glasbo ... S tem početjem nadaljujejo ob prihodu novorojenčka. Kaj kmalu dojenček postane malček, ki bi ure in ure poslušal pripovedovanje in branje pravljic. Razvoj bralne kulture se nato nadaljuje v vrtcu in šoli, vendar menim, da so v prvi vrsti starši tisti, ki vzgajajo nove bralce. Knjižnica jim lahko pri tem pomaga s svojim poslanstvom, ne more pa opraviti njihovega dela. Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Mladinski oddelk naše knjižnice je zelo obiskan, prav tako imajo otroci radi pravljicne urice z ustvarjalnimi delavnici. Gostimo vrtčevske in šolske otroke. Pri tem nam je v pomoč tudi potujoča knjižnica, ki deluje na celotnem območju dvanajstih občin murskosoboške upravne enote in v Porabju. Članom omogočamo tudi izposojanje e-knjig. V knjižnici deluje Bralni klub, imamo številne bralne značke, npr. Jaz pa berem za otroke, stare od štiri do deset let, Rastem s knjigo za osnovnošolce in srednješolce, bralna značka za odrasle, domoznanska bralna značka Zakladnice, Karoli-

nina bralna značka za bralce, ki težje berejo.

V knjižnici organizirate številne dogodke, ob katerih je veliko tudi druženja. Se vam to pri uresničevanju idej knjižnice zdi pomembno?

Knjižnica nudi uporabnikom bogat, raznolik in kakovosten mesečni program dogodkov in prireditev, v katerem lahko vsakdo najde nekaj zase. Trudili se bomo, da bo tako ostalo tudi v prihodnje, hkrati pa se poskušali usmeriti navzven med širšo populacijo. Aktivnosti in projekte, ki so dali želene učinke, bomo obdržali. Zelo odmeven in v lanskem letu nagrajen kot najboljši projekt slovenskih knjižnic za inovativno storitev za uporabnike je bil projekt Obujamo dediščino v Porabju – pravljčni večeri za odrasle. S projektom nadaljujemo tudi v letošnjem letu. Ob svetovnem dnevu knjige 23. aprila bomo imeli Noč knjige, ko bomo gostili priznanega literarnoglasbenega ustvarjalca. Prav tako v aprilu bomo na primer prvič izvedli Noč z Andersenom v sodelovanju z OŠ I Murska Sobota. Pripravljamo še več novosti, vendar bi o njih spregovorila kdaj drugič.

Kakšna sta namen in temeljno poslanstvo dobre knjižnice?

Menim, da je poslanstvo naše knjižnice v nujenju kakovostnega knjižničnega gradiva in informacij, razvijanju sodobne bralne kulture in ohranjanju pisne kulturne dediščine. Vizijo bi opisala tako, da postajamo vodilno slovensko regijsko središče zadovoljevanja potreb posameznikov in skupin po informiranju, izobraževanju, raziskovanju, druženju in osebnem razvoju. Da bi to lahko dosegli, bomo morali skladno z naslednjimi vrednotami:

živimo z uporabniki, povezovanje in sodelovanje, skrb za zaposlene, inovativnost in gospodarnost.

»Nekateri mislijo, da je ustvarjalno mišljenje rezervirano le za peščico posameznikov, a temu ni tako. Nauči se ga lahko vsak človek.«

Ali je sodobni čas, ko je vse prepleteno z digitalno tehnologijo in digitalnimi podatki, ko za hitre informacije povprašamo »strica Google«, naklonjen knjižnicam?

Pri iskanju informacij po svetovnem spletu moramo biti zelo previdni, saj je lahko vprašljiva njihova verodostojnost. Če se poigram z besedami, je spletišče lahko tudi smetišče. Za resno raziskovalno delo in študij še vedno potrebujemo in bomo potrebovali knjižnično gradivo. Spremembam, ki nas obdajajo, se ne moremo izogniti niti knjižnice. Bralcem, ki jim je bližje branje knjig ob pomoči sodobnih tehnologij (e-bralniki, tablični računalniki itd.), je na voljo Biblos, ki ponuja izposojanje in prodajo e-knjig. Do njih dostopate s knjižničnimi podatki (akronim knjižnice + vpisna številka in geslo) za izposojanje ali računom Biblos (uporabniško ime in geslo) za izposojanje in nakup. Menim, da digitalna tehnologija ne bo nikoli nadomestila knjižničnih zakladov in v celoti izrinila klasične tiskane knjige. V knjižnici skrbimo za bogatitev, posodabljanje in obnavljanje knjižnične zbirke. Kot osrednja območna knjižnica zagotavljamo tudi razširjen izbor gradiva

za potrebe celotnega območja. Spremljali bomo želje in potrebe uporabnikov ter jih poskušali v čim večji meri udeležiti skladno s finančnimi zmožnostmi.

Kako si zamišljate razvoj knjižnice v prihodnje?

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je leta 2016 praznovala sedemdeset let delovanja. S svojo dolgoletno tradicijo je (p)ostala kulturno središče, ki skrbi za ohranjanje kulturne dediščine in prenaša spoštljiv odnos do nje na vse generacije. Širi bralno kulturo. Je eden osrednjih prostorov izobraževalnega, znanstvenega, kulturnega in družabnega dogajanja v mestu in širše. Knjižnica je najbolj množično lokalno informacijsko središče, v katerem se uresničujejo potrebe posameznikov in skupin po izobraževanju, raziskovanju, informacijah in razvoju osebnosti, vključno s sprostitev, razvedrilom in druženjem, za kar si bomo prizadevali tudi v prihodnje. Trudili se bomo za povečanje ugleda in prepoznavnosti knjižnice v širšem okolju. Ambasadorki knjižnice bi skrbeli za ugled, promocijo ter razvoj knjižničarstva in knjižnice. To bi bili ugledni posamezniki, ki bi bili temu pripravljeni posvetiti svoj čas in ugled. Za spodbujanje in razvoj bralne kulture bi lahko skrbeli ambasadorji branja. V mislih imamo dejavnosti in projekte, ki bi bili osredotočeni na določene ciljne skupine naših uporabnikov, recimo na Rome, slepe in slabovidne, populacijo v tretjem življenjskem obdobju, otroke in odrasle z bralnimi težavami. V prihodnjem obdobju nas čaka nov val rasti in razvoja z udeležanjem idej in sprememb, ki jim ne moremo ubežati. Izzive nam prinašajo sodobna družba, znanstvenostrokovni napredek, nove generacije in tretje življenjsko obdobje.

Veliko narejenega in veliko izzivov

Jasmina Muhič

Sedemdeset let mineva od takrat, ko je bilo ustanovljeno Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota.

V tem času so se posamezniki in skupine vse bolj organizirano zavzemali za pravice in uveljavljanje interesov, hkrati pa je tudi družbena dinamika od človeka, slepega oziroma slabovidnega in zdravega, zahtevala vedno večjo zavzetost pri prilagajanju v hitro spreminjajočem se svetu, v katerem si mora vsakdo izboriti svoj prostor pod soncem. Prva pobuda, da bi tudi slepi v Sloveniji ustanovili svoje društvo, je bila podobna konceptu, kot so ga poznali v Avstriji. Tam so namreč že imeli Podporno društvo slepih Avstrije, ki je usposobljenim slepim pomagalo do zaposlitve, socialno šibkim pa pomagalo finančno. Društvo je v začetku bilo torej podporno, njegova glavna naloga pa je bila zbirati denar za pomoč revnim članom. Z letom 1939 se je Podporno društvo slepih Slovenije preimenovalo v Društvo slepih, v njegovem okviru pa je delovala tudi Braillova knjižnica. V društvo so bili vključeni slepi iz vse Slovenije, v času med drugo svetovno vojno pa so bivali v domu slepih v Škofji Loki, pri svojcih ali v rejniških družinah.

Zgodovina v Murski Soboti sega v leto 1948

Medtem ko so v letu 1945 bila društva razpuščena, je bila leto pozneje v Ljubljani ustanovljena

V društvu si prizadevajo, da bi v čim več javnih objektih prilagodili oznake za slepe in slabovidne.

skupščina Združenja slepih Jugoslavije za Slovenijo, ki je temeljila zlasti na pomoči na gospodarskem, socialnem, kulturnem in prosvetnem področju. Leta 1947 je razširjena dejavnost zahtevala ustanavljanje okrajnih združenj slepih s sedeži pri takratnih okrajnih odborih, in sicer v Ljubljani, Kranju, Mariboru, Celju in v Murski Soboti. »Zgodovina murskosoboškega društva sega v leto 1948, ko so okrajni odbori organizacije nastali tam, kjer je v enem okraju živelo več kot dvajset slepih,« o začetkih zgodovine pravijo v društvu.

Društvo je najprej delovalo v stanovanjih, gostilnah

Skozi čas so se društva spopadala

z različnimi težavami, je pa res, da so se sčasoma razmere začele spreminjati, izboljševati. »Tako tudi naše društvo najprej ni imelo primernih prostorov. Delovanje je potekalo v stanovanjih, gostilnah, tudi v sobi murskosoboškega gradu, v letu 1989 pa je društvu z vztrajnim prizadevanjem le uspelo dobiti in urediti prostor v stavbi nekdanje stare kirurgije na Ulici arhitekta Novaka 4. Tu so potekali sestanki organov in različnih komisij, izvajali smo usposabljanja, delavnice in pogovore. Prav tako je bila tu nameščena prva računalniška Braillova čitalnica, katere vodja je bil neutrujen član društva Tibor Kuronja,« pove Marjeta Grabar iz društva.

Železniška postaja je vzorčna postaja

»Član društva je član sveta za invalide pri Mestni občini Murska Sobota. Po programu dela tega sveta je bilo v minulem kratkem obdobju veliko sprememb v korist vseh invalidnih skupin. Na področju prilagajanja mesta slepim in slabovidnim so spremembe opazne pri izgradnji in opremljanju novih krožišč, ki so opremljena s taktilnimi potnimi oznakami. Tudi nova železniška postaja je vzorčna postaja za čim lažjo orientacijo slepih in slabovidnih,« pojasnjuje Grabarjeva in doda, da si prizadevajo, da bi tudi druga prometna signalizacija v mestu bila čim manj

moteča za gibanje oseb z okvaro vida, in sicer da bi oglasne table, gostinske vrtove in različne druge ovire postavljali tako, da ne bi ovirali gibanja slepih in slabovidnih oseb. Opazimo lahko, da so vozni redi na avtobusnih postajališčih v povečanem tisku, kar je zlasti za slabovidne posebnega pomena. »Vso to obdobje na delavnicah in usposabljanjih na področju orientacije in mobilnosti člane seznanjamo z novitetami zlasti v prometu, saj želimo, da bi bilo gibanje po mestu čim bolj varno – za nas in tudi druge udeležence. Tudi v novem štiriletnem programu dela sveta za invalide je še nekaj prilagoditev z novimi taktilnimi potmi in tudi v gledališki dvorani je v načrtu bolj prepoznavna označitev stopnišča. Zato si prizadevamo, da bi tudi v drugih javnih objektih prilagodili oznake za slepe in slabovidne,« je polna optimizma in v družbi z vsemi člani društva še poudari, da je vesela, ker jih okolje tako dobro sprejema in jim nudi podporo. »Bolj bomo aktivni, bolj bomo prepoznavni,« še pove.

Razbijati predsodke

Društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota, ki na območju 27 občin Pomurja vključuje čez dvesto članov, je ne nazadnje prejemnik priznanja Mestne občine Murska Sobota v kategoriji za naj prostovoljno organizacijo. »Naše društvo namreč združuje največ prostovoljnih oseb, ki za naše člane opravljajo spremstva in prevoze, jim berejo besedila in postorijo še marsikaj. Krepili bomo prepoznavnost društva, kar bo pripomoglo k temu, da bomo še bolj zavzeto razbijali predsodke o slepoti in slabovidnosti.«

Poslanstvo, ki ga ni mogoče (iz)meriti

Geza Grabar

Pomurje se uvršča v sam vrh po bolnikih s cerebrovaskularno boleznijo (CVB) oziroma bolnikih po možganski kapi v Sloveniji, kjer je teh bolnikov več kot štiri tisoč.

Murskosoboški klub kot eden od dvajsetih v Sloveniji oziroma treh v Prekmurju deluje že deset let in povezuje 69 članov. Za praznovanje prvega okroglega jubileja so člani, ki jih vse od začetka prizadevno vodi

Zdenko Rajnar, izbrali dvorano vaško-gasilskega doma v Bakovcih.

Aktivni od leta 2008

Klub, ustanovljen 23. februarja 2008 – čez štiri leta mu je sledilo še

Društvo bolnikov po možganski kapi Grom Murska Sobota, je v tem času odigral izjemno poslanstvo. Z rednimi tedenskimi srečanji, vadbami, terapijami in rehabilitacijskimi programi, strokovnimi

predavanji ter drugimi dejavnostmi je povezal številne bolnike po tej hudi preizkušnji in jim na drugačen način osmisli življenje. To so v nagovorih izpostavili številni, med njimi sta bila tudi predsednik

Združenja klubov CVB Slovenija Milan Čuček in Rofina Bernjak, ki je v mestni upravi zadolžena za področje sociale in je klubu ob tej priložnosti izročila tudi posebno zahvalo mestne občine.

Javni zavodi – njihov drugi dom

Zahvale je ob jubileju podelil tudi klub, in sicer županu dr. Aleksandru Jevšku, Splošni bolnišnici Murska Sobota in njenemu direktorju, Domu starejših Rakičan ter prejšnji direktorici Vijoli Bertalanč in sedanjemu direktorju Zoranu Hoblaju, Osnovni šoli Bakovci ter ustanovnim članom kluba: dr. Ludviku Kepeju, Antunu Novaku, Darku Pavčiču in Rudolfu Kuliču. Med drugim velja omeniti, da se člani kluba redno mesečno srečujejo v prostorih Doma starejših Rakičan, v prostorih terapije SB Murska Sobota pa redno izvajajo še kako pomembne fizične aktivnosti. Tudi rehabilitacije v Zdravilišču Radenci so del programa. Člani kluba se radi vključujejo v družabne aktivnosti; trenutno je njihova največja težava prostorska stiska. Za materialno pomoč so hvaležni številnim donatorjem iz vrst lokalnih skupnosti, gospodarskih družb in javnih zavodov.

Vzdušje med zbranimi je bilo sproščeno in prešerno.

Z rednimi tedenskimi srečanji, vadbami, terapijami in rehabilitacijskimi programi, strokovnimi predavanji ter drugimi dejavnostmi je klub povezal številne bolnike po tej hudi preizkušnji in jim na drugačen način osmisli življenje.

Murske krone kot povabilo v Pomurje

Ksenija Glažar

Decembra so luč sveta ugledale Murske krone, plačilno sredstvo, s katerim lahko pri različnih pomurskih ponudnikih plačamo različna doživetja.

Z nakupom prispevamo k razvoju podeželja in ohranjanju kulturne dediščine v pokrajini ob Muri. Socialno podjetje Zavod za socialni razvoj Murska Sobota je decembra uvedlo Murske krone, darilne bone v vrednosti 10, 20, 50 in 100 evrov, s katerimi lahko kupujemo pri številnih lokalnih ponudnikih dobrin in storitev. Direktorica podjetja Lidija Šömen pravi, da je ideja zorela že nekaj časa. Po ogledu dobrih praks na avstrijskem Štajerskem, kjer nekaj podobnega nudijo ponudniki termalnega turizma, so razmišljali, kako bi to prenesli v domače okolje in nadgradili s povezovanjem lokalnih ponudnikov. Naše terme so v rokah multinacionalke, ki je sama

V mrežo Murskih kron so povabili lokalne ponudnike, pri katerih so namesto evrov plačilno sredstvo Murske krone.

Z nakupom Murskih kron podpirate lokalne pridelovalce in predelovalce.

dovolj velika, da se lahko reklamira. Lokalni, pomurski ponudniki, ki jih je, kot pravi Šömnova, veliko, pa so majhni in si promocije pogosto ne morejo privoščiti.

Odlično darilo, tudi poslovno

V mrežo Murskih kron so pova-

bili lokalne ponudnike, pri katerih so namesto evrov plačilno sredstvo Murske krone. Ponudnikom nudijo skupno promocijo. Pred kratkim so se udeležili turističnega sejma v Ljubljani in naleteli na dobre odzive. Murske krone so izvirno darilo za različne priložnosti, med drugim tudi odlično poslovno darilo. Vsi ponudniki so navedeni na spletni

strani, kjer lahko Murske krone kupimo, te pa jih nato na želeni naslov pošljejo v lični embalaži. Trenutno prevladujejo ponudniki degustacij in kulinarike, vinarji ter ponudniki prenočitvenih kapacitet, veliko jih nudi tudi več različnih storitev in proizvodov. »Drugačni od drugih ponudnikov bonov smo v tem, da ponudnikom v mreži ne

zaračunavamo pristojbin že vnaprej, ampak šele po izvedbi, ko stranka Murske krone unovči,« razloži direktorica socialnega podjetja. V prihodnje želijo mrežo še razširiti, da bo ponujala še več možnosti za lepa doživetja v Pomurju. Ponosni so na celostno grafično podobo Murskih kron z motivi iz Pomurja. So tudi člani Združenja Socialna ekonomija Slovenije, ki je Murske krone prepoznalo kot družbeno odgovoren produkt.

»Če ljudi povabimo v Pomurje, je dobro, da jim imamo tudi kaj ponuditi. Več ima gost na izbiro, bolj bo zadovoljen. Z Murskimi kronami si lahko ustvari nepozabne spomine.«

Krone kot svetle točke, ki jih je treba obiskati

»Murske krone so dobile ime po kroni, ki jo prejmejo le najboljše. Ponudniki v mreži so svetle točke, na katere velja opozoriti, da jih obiskovalci ne bi izpustili. Če ljudi povabimo v Pomurje, je dobro, da jim imamo tudi kaj ponuditi. Več ima gost na izbiro, bolj bo zadovoljen. Z Murskimi kronami si lahko ustvari nepozabne spomine,« še doda. »Vse, kar imamo, je odlično, vendar to premalo cenimo.«

Medosebne odnose gradimo s spoštovanjem

Jasmina Muhič

Čeprav je družba danes veliko bolj družba enakih možnosti kot še pred leti, je govorjenje o enakih možnostih za neprivilegirane samo cinizem tistih, ki so imeli srečo.

Srečo v smislu urejenih bivalnih okoliščin, talentov, izobrazbe, podejavanja imetja, socialne umeščenosti in povezav, ambicioznosti, delavnosti oziroma vztrajnosti. Nekateri te sreče namreč nimajo, imajo pa varno zatočišče, ljudi, ki jim svetujejo ter pomagajo pri načrtovanju prave poti in smeri pri osamosvajanju. Vendar le, če si to želijo in dovolijo. Kdor stori ta korak, se pridruži preostalim uporabnikom v Zavetišču za brezdomce Murska Sobota, v okviru katerega deluje tudi bivalna enota v Lemerju. »Še zmeraj se veliko ljudi ne zaveda, da so brezdomci med nami in da imamo v mestu zavetišče. Ob tem je nemalo tudi prikrita brezdomstva, govorim o ljudeh, ki nimajo svojih stanovanj in živijo pri prijateljih, o ženskah, ki vztrajajo v nasilnem razmerju, saj druge nimajo strehe nad glavo. Pri nas so dobrodošli vsi, ki potrebujejo pomoč, saj smo mnenja, da si vsakdo

Pred kratkim jim je urgentni center Splošne bolnišnice Murska Sobota podaril posteljnine in pižame.

zasluži dostojno namestitev,« sporoča Polonca Felicijan, vodja Zavetišča za brezdomce Murska Sobota.

Uporabniki z različnimi omejitvami

V zavetišču so dobrodošli uporabniki različnih starostnih skupin in z različnimi omejitvami – nekaj jih je tudi z večjimi zdravstvenimi ali psihološkimi težavami ali pa jih starost že tako omejuje, da si sami ne

morejo poiskati dela, s katerim bi si zagotovili samostojno življenje. Taki v zavetišču ostanejo. »Pogosto opozarjamo, da zanje potrebujemo dodatne programe oziroma primerno obliko bivanja. Trenutno imamo na voljo večposteljne sobe in nobenega individualnega prostora, kjer bi uporabnik vsaj za kratek čas našel trenutno le zase. Borimo se, da dobijo dolgotrajnejšo stanovanjsko podporo, ustvarjamo individualne pristope, da napredujejo tam, kjer

zmorejo. Program bi bil še kako-vostnejši, če bi uporabnik imel vsaj manjši kotic zase,« meni vodja murskosoboškega zavetišča. Nekaj uporabnikov je še mladostnikov, ki so prekinili šolanje in nimajo službe ali pa so se zaradi preprirov odselili od doma. Ker nimajo kam, pristanejo v zavetišču. Ti so v zavetišču najkrajši čas, saj imajo možnosti za dodatno izobraževanje ali službo, zato se kmalu vrnejo domov oziroma začnejo samostojno

življenje. Nekaj je tudi mlajših uporabnikov, ki niso zmožni samostojnega življenja; njih usmerijo v druge socialnovarstvene programe.

Uporabniki pripravljeni na samostojno življenje

Strokovni delavci z vzgledom uporabnike učijo socialnih veščin: kako sodelovati z drugimi in kako primerno komunicirati. Sicer je osnovno vodilo bivanja v zavetišču spoštovanje, saj le s spoštovanjem lahko gradimo in spoštujemo razlike. Uporabniki niso vpeti le v življenje znotraj zavetišča, ampak tudi v okolico. Udeležujejo se različnih akcij Mestne četrti Turo-polje, pripravljajo dan odprtih vrat, 10. oktobra ob svetovnem dnevu brezdomstva pa vsako leto pripravijo dogodek ter se predstavijo občan-kam in občanom ter jim dajo vedeti, da se v takem položaju lahko znajde res vsakdo. Vključeni so tudi v mrežo Brezdomni do ključa, sodelujejo na brezdomskem kongresu, ministrstvu nenehno ponujajo nekaj možnosti za izboljšanje programov, sodelujejo s Karitasovim programom v Mariboru, in sicer lahko nekaj uporabnikov namestijo tudi v njihove prostore, pripravljajo Brezdomiadi. Vsako leto v decembru pripravijo tudi manjšo zakusko in simbolično obdarovanje, ko se povežejo z drugimi društvi ali ustanovami.

Brezplačno izobraževanje za napredovanje

Natalija Kreft

Ljudska univerza Murska Sobota nudi številne programe za izobraževanje, ki jih velja izkoristiti.

V finančni perspektivi 2014–2020 se je sektor izobraževanja odraslih v veliki meri usmeril v izobraževanje zaposlenih odraslih. »Tako kot v letu 2017 bomo tudi v letošnjem letu večinoma ponujali izobraževalne programe, ki se financirajo iz projektov in so za udeležence brezplačni. Glede na okvir, ki nam ga določajo razpisi, ki so na trgu na voljo, bomo tudi v letos skrbeli zlasti za čim širšo ponudbo za ciljni skupini odraslih zaposlenih in odraslih brezposelnih, ker s tem zajamemo skoraj vso populacijo in omogočimo, da ima pri nas izobraževalni izbor kar največji delež lokalnega prebivalstva,« delo v letu 2018 oriše Dejan Dravec, direktor Ljudske univerze Murska Sobota.

Dejan Dravec želi s svojo ekipo lokalnemu prebivalstvu približati kvaliteto izobraževanje.

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Na žalost sta v tej finančni perspektivi popolnoma spregledani ciljni skupini upokojencev in invalidov. »Na trgu ni ustreznega razpisa zanje, zato ne moremo ponuditi nobenega programa, v

katerem bi ti ciljni skupini prebivalstva lahko znanje nadgrajevali brezplačno. In nič ne kaže, da se bo do leta 2020 to kaj spremenilo. Tako pri Ljudski univerzi neprekinjeno deluje Univerza za tretje življenjsko obdobje, v okviru nje pa lahko

upokojenci znanja pridobivajo po nižjih cenah, kot so običajne za trg ponudbe.« Kljub finančnim preprekam je v letu 2017 v projektu »Pridobivanje kompetenc 2016–2019« nova znanja pridobilo čez 1000 udeležencev tečajev.

Izobraževanja zaposlenih, ki so dopolnili 45 let, in brezposelnih

Te projektne vsebine, ki jih dobro poznamo iz preteklih let, bodo brezplačno na voljo tudi v prihodnje, je pa poudarek na izobraževanju zaposlenih, ki so dopolnili 45 let. »V letu 2018 se bomo prijavili na nov razpis. Zaposlenim bodo na voljo brezplačni računalniški tečaji, jezikovni tečaji ter programi skrbi za zdravje na delovnem mestu, finančne pismenosti, komunikacije med zaposlenimi in drugi.« Obenem še vedno pripravljajo izobraževanja za brezposelne v okviru neformalnih izobraževalnih programov ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. »Tu bodo na voljo računalniški in jezikovni tečaji, priprave na izpit iz zakona o upravnem postopku itd. V tem primeru brezposelni udeleženec za udeležbo rabi napotitev zavoda za zaposlovanje. To bo, kot je tradicija, veljalo tudi za usposabljanja, ki jih bomo izvajali za ta zavod,« razloži Dravec.

Izobraževanja za mlade

Tudi v naslednjih letih bosta potekala osnovna šola za odrasle in program PUM-O, ki je namenjen mladim, ki v programu dokončajo nedokončane obveznosti rednega šolanja in se iz programa zaposlujejo. »Za vse izobraževalne

storitve imamo za udeležence na voljo tudi dve obliki celostnega svetovanja kot podpore pri izobraževanju. Svetovalci, ki delajo v okviru projekta 'Svetovanje 2016–2022', svetujejo zaposlenim pri vseh zadevah okoli izobraževalnih želja posameznika. V okviru svetovanja za brezposelne so iste palete storitev deležni tudi brezposelni udeleženci, ki imajo kakršnekoli izobraževalne potrebe, želje in ambicije. Prav tako vam bodo, recimo, svetovali pri razpisu za vračilo šolnin, če ste se samoplačniško formalno izobraževali in si želite povrniti del vloženih sredstev.«

Mednarodno sodelovanje

Ljudska univerza Murska Sobota je vpeta tudi v pomembne razvojne zgodbe, saj z avstrijskimi partnerji izvajajo čezmejni projekt Interreg RegioWIN za skupni razvoj ženskega podjetništva pomurskoštajerske regije v Sloveniji in štajersko-koroške regije v Avstriji. Ob tem direktor doda, da na Ljudski univerzi seveda ne manjka plačljivih skupinskih in individualnih tečajev, ki niso financirani iz projektov, a jih regija vedno bolj potrebuje. V vsakem primeru vabijo občane, da stopijo v stik z njihovimi svetovalci, ki jim bodo predstavili vse izobraževalne možnosti, ki bodo oplemenitile njihovo znanje.

Tudi letos presežki, vredni obiska

Natalija Kreft

V tem letu si bomo lahko v Galeriji Murska Sobota ogledali izjemen nabor umetnin mednarodno priznanih umetnikov.

Likovno-galerijska dejavnost se je v Murski Soboti začela leta 1965 z odprtjem Razstavnega paviljona arhitekta Franca Novaka. Tako se začne čas razstavnih presežkov v mestu in čas Galerije, ki je od leta 1992 samostojni javni zavod murskosoboške občine in soustanoviteljice Občine Moravske Toplice. In če je »Novakov paviljon« v zametkih gostil le domače umetnike, se lahko po letih delovanja pohvalijo tudi z mednarodno priznanimi imeni in projekti, kot je Mednarodni triennale male plastike. Ponosni so tudi na bogato stalno zbirko, ki jo sestavlja 686 umetnin (več na museums.si). Tudi letos se v Galeriji obetajo presežki, vredni obiska. Ob visokem jubileju Draga Tršarja se bodo številne slovenske galerije poklonile njegovemu bogatemu opusu s serijo preglednih in tematsko raznolikih razstav, združenih v medinstitucionalnem projektu »Monument – Drago Tršar«. »V Galeriji Murska Sobota smo se z veseljem odzvali povabilu Moderne galerije, da bi ob devetdesetletnici Draga Tršarja pripravili ta skupni projekt, pri katerem bi poleg Moderne galerije Ljubljana kot nosilke projekta

sodelovale še Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki, Koroška galerija likovnih umetnosti, Galerija Murska Sobota, Galerija Prešernovih nagajencev Kranj, Muzej in galerije mesta Ljubljana ter Obalne galerije Piran. Sodelovanje v projektu se nam je zdelo smiselno iz več razlogov, saj je Drago Tršar umetnik, ki je z našim mestom povezan na različne načine. Leta 2006 je pri nas na razstavi 'Umik v zasebno. Erotična dela Draga Tršarja' prvič predstavil svoj izjemen in eksplicitno erotični opus, ki je bil do takrat znan samo ožjemu krogu strokovnjakov in umetnikovih prijateljev. V Trubarjevem letu 2008 smo v Murski Soboti ob Trubarjevem drevoredu, ki poteka na osi med Soboškim gradom in evangeličansko cerkvijo, postavili Tršarjevo hermo Primoža Trubarja. Leta 2013 pa smo v Murski Soboti pripravili dve razstavi kiparskih portretov,« je projekt opisal kustos razstave in direktor Robert Inhof. Sledil je še niz njegovih razstav v Galeriji, Tršar je med drugim leta 2014 prejel zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota. Druga razstava, posvečena umetniku Tršarju, bo na ogled do 18. aprila.

Po Tršarju še Červek in drugi

Sledila bo razstava slik Aleksandra Červka »Intermezzo« (od 3. maja do 16. junija), od 28. junija do 23. avgusta bo v mali galeriji na ogled razstava slik Carla Fontane. V

Dr. Robert Inhof vas vabi v Galerijo Murska Sobota.

istem času bosta v veliki galeriji na ogled fotografska razstava »Dolgočasje s kavča« Nataše Kos in na balkonu izbor risb iz stalne zbirke Galerije Nandeta Vidmarja. V septembru (od 14. 9. do 24. 10.) si bomo lahko ogledali razstavo umetnin iz Ingolstadta (Viktor Scheck – slike, Babette Ueberschär – skulpture). Od 8. novembra do 9. januarja 2019 sledi razstava ob 80-letnici ustvarjanja Franca Mesariča z naslovom »Slike«. »Ob vsaki razstavi pripravimo še strokovno javno vodstvo ter pedagoška vodstva za vrtnice, osnovne in srednje šole, andragska vodstva ter tudi

vodstva za najavljene skupine slepih in slabovidnih ter drugih ranljivih skupin. Poseben program izvajamo še ob počitnicah s Počitniškim ustvarjanjem v Ateljeju Pike in Packa ter za izbrane dneve, kot so recimo Poletna muzejska noč, Mednarodni muzejski dan, Ta veseli dan kulture in Mednarodni teden otroka. Odvijajo se tudi občasna andragska predavanja. Te dni smo gostili slepe in slabovidne. Zanje smo pripravili poseben program in na prilagojen način so lahko spoznali dela z aktualne razstave Draga Tršarja,« program opiše Jelka Geder – Kosi.

8. 3.–18. 4. 2018
»MONUMENT – Drago Tršar. Risbe na japonskem papirju«

3. 5.–16. 6. 2018
ALEKSANDER ČERVEK.
»Intermezzo« (razstava slik)

28. 6.–23. 8. 2018
Carlo Fontana (razstava slik, mala galerija)

28. 6.–23. 8. 2018
NATAŠA KOS. »Dolgočasje s kavča« (fotografska razstava, velika galerija)

28. 6.–23. 8. 2018
Nande Vidmar. Izbor risb iz stalne zbirke Galerije Murska Sobota (balkon)

14. 9.–24. 10. 2018
Viktor Scheck – slike, Babette Ueberschär – skulpture (razstava umetnin iz Ingolstadta)

8. 11. 2018–9. 1. 2019
Franc Mesarič. »Slike« (razstava ob umetnikovi 80-letnici)

Gospodarstvo z njimi diha lažje

Aleš Cipot

Pomurska gospodarska zbornica z optimizmom zre v prihodnost. Načrtov je veliko.

Pomurska gospodarska zbornica (PGZ) je že deset let ključna podporni institucija gospodarstvu v regiji, saj povezuje tri četrtine gospodarske moči celotne regije. V novo obdobje vstopa z novima predsednikoma upravnega in nadzornega odbora. V hotelu Diana v Murski Soboti so tako obeležili deseti jubilej PGZ kot samostojne regijske institucije. V teh desetih letih je postala stabilna in uspešna ustanova, ki uresničuje jasno vizijo biti blizu potrebam gospodarstva. Kot ključna podporni institucija v regiji po prihodkih in kapitalu povezuje tri četrtine gospodarske moči celotne regije. Pred slavnostnim jubilejem so na enajsti volilni

skupščini zbornice izvolili tudi nova predsednika upravnega in nadzornega odbora. Navzoči so izvolili nova predsednika upravnega in nadzornega odbora. Dosedanji predsednik upravnega odbora Štefan Sobočan je funkcijo predal novemu predsedniku mag. Petru Polaniču. Predsedstvo nadzornega odbora je po novem prevzel mag. Drago Franko.

Že desetletje povezuje interese članov

PGZ kot edina regijska institucija povezuje celotno pomursko gospodarstvo. Januarja letos je minilo deset let od njene ustanovitve. Pomurska podjetja, ki so njeni člani, ob pomoči zbornice uveljavljajo svoje interese na ravni lokalne skupnosti in širše. S to pomočjo pomursko gospodarstvo postaja vedno bolj konkurenčno in uspešno na domačem in tudi globalnem trgu. Pri zbornici že desetletje delajo tisto, kar znajo

najbolje – povezujejo, združujejo in uresničujejo interese članov in gospodarstva. V desetih letih so pripravili veliko srečanj s predstavniki vlad, soorganizirali mednarodne dogodke, nudili podporo internacionalizaciji, organizirali različna usposabljanja in izobraževanja ter poskrbeli za pripravo in poznejše izvajanje tako imenovanega pomurskega zakona, iz čigar naslova je do danes pomursko gospodarstvo prejelo več kot petdeset milijonov evrov nepovratnih sredstev. V zadnjih letih so se resneje posvetili tudi promociji tehničnih poklicev, primernemu izobraževanju gospodarstva in zagotavljanju ustreznih kadrov v gospodarstvu.

Vpeti v številne projekte

Vsa ta leta veliko pozornosti posvečajo izvajanju čezmejnih evropskih projektov in projektov, ki jih razpisujejo slovenska ministrstva. Tako so uspešno zaključili vse začete projekte iz promocije zdravja pri

delu in družinskega podjetništva ter kot vodilni partner tudi evropski projekt Right Profession – Pravi poklic za razvoj. Zato so že začeli z novimi nalogami pri dveh partnerskih čezmejnih evropskih projektih ter štirih v sodelovanju z našimi ministrstvi in različnimi partnerstvi. Pri dveh tudi v vlogi vodilnega partnerja. Zbornica je ob tem vzorna vstopna regijska točka VEM. Skupaj s partnerjema Razvojnim centrom Murska Sobota in Obrtno-podjetniško zbornico Murska Sobota so lani uspeli pridobiti petletni projekt SPOT Pomurje, čigar sedež je trenutno na sedežu zbornice, pozneje pa ga bodo preselili v nov paviljon. Za njegovo pridobitev in postavitev v Pomurju so se zavzemali tudi predstavniki PGZ. V sodelovanju s sindikati so začeli izvajati še petletni projekt Zrno napredka.

Številke so nazorne

PGZ ima 167 članov, za njimi je

500 dogodkov z 10.000 udeleženci, pohvalijo se lahko s 116 zbranimi inovacijami ter 220 nagrajenimi inovatorji. Naloge in vizija so tudi v prihodnje jasne: (po)skrbeti za ustvarjanje gospodarskih pogojev za povečanje obsega proizvodnje, zaposlenosti, izvoza in tujih investicij v regiji, izvajanje promocije regijskega gospodarstva ter javno izražanje zahtev gospodarstva in vplivanje na poslovno okolje v regiji.

Kot ključna podporni institucija v regiji po prihodkih in kapitalu povezuje tri četrtine gospodarske moči celotne regije.

Grah: Še naprej bomo krepili ugled pomurskega gospodarstva

»Delo bomo seveda nadaljevali z velikimi in zlasti smelimi načrti. Naloge in vizija so jasne: z novimi vsebinami na dobrih temeljih poskrbeti za ustvarjanje dobrih gospodarskih pogojev za povečanje obsega proizvodnje, zaposlenosti, izvoza in tujih investicij v regiji, izvajati promocijo regijskega gospodarstva ter javno izražati zahteve gospodarstva in vplivati na poslovno okolje v regiji. Vse skupaj bomo nadgradili zlasti z možnostjo integracije obstoječega zborničnega sistema v regiji in tudi na ravni Gospodarske zbornice Slovenije. Z vsemi, ki nam pri tem pomagajo, bomo še naprej krepili ugled, vlogo in položaj zbornice in celotnega pomurskega gospodarstva,« je povedal direktor Robert Grah.

Župan Aleksander Jevšek je Robertu Grah, direktorju PGZ, izročil priznanje Mestne občine Murska Sobota.

Predsedniško funkcijo PGZ je od Štefana Sobočana prevzel Peter Polanič (levo v ospredju).

Brezplačno svetovanje za podjetnike

Ksenija Glažar

Z letošnjim letom so bile na ravni statističnih regij vzpostavljene Slovenske poslovne točke (SPOT), kjer so na voljo brezplačne storitve svetovanja za potencialne podjetnike ter mikro, mala in srednja podjetja (MSP).

Njihov namen je krepitev podjetniškega potenciala in pospeševanje ustanavljanja novih tovrstnih podjetij.

Nov nacionalni sistem podpore podjetništvu

Aleš Skalič, svetovalec SPOT svetovanja Pomurje iz Razvojnega centra Murska Sobota, razloži, da je ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo spremenilo sistem podpore podjetjem. Zasnovalo je štiristopenjsko podporno okolje.

Prva stopnja, t. i. portal, je namenjena iskanju osnovnih informacij o podjetništvu, predstavlja pa že prej uveljavljeni E-vm – državni portal za poslovne subjekte in samostojne podjetnike. Druga raven je SPOT registracija. To so dosedanje točke VEM, kjer lahko podjetnik registrira podjetje. Tretjo predstavljajo regijske točke SPOT svetovanje. V Pomurju SPOT svetovanje na tretji stopnji izvaja konzorcij, ki ga sestavljajo Razvojni center Murska Sobota, Pomurska gospodarska zbornica in Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota. Zadnjo raven predstavlja nacionalni SPOT global, ki ga izvaja agencija Spirit ter je namenjen investicijam in internacionalizaciji.

Brezplačna osnovna svetovanja

V okviru SPOT svetovanja Pomurje so po besedah Skaliča brezplačno na voljo informiranje o dejavnostih na področju spodbujanja podjetništva, osnovno svetovanje potencialnim podjetnikom in MSP-jem, povezovanje regionalnega

podpornega okolja, izvajanje brezplačnih usposabljanj in delavnic, izmenjava dobrih praks in odpiranje poslovnih priložnosti ter soobliko-

vanje podpornega okolja za poslovne subjekte. Aktivnosti SPOT svetovanja Pomurje se bodo v uradnih urah izvajale na sedežu, ki

je v prostorih Pomurske gospodarske zbornice na Lendavski ulici 5a v Murski Soboti, kjer jih najdete v četrtem nadstropju. Svetovanje je na voljo tudi na lokacijah konzorcijskih partnerjev (Razvojni center Murska Sobota in Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota) ali po želji na terenu, torej na sedežu vašega podjetja.

Svetovalci so na voljo na sedežu SPOT svetovanja Pomurje (Lendavska ulica 5a, četrto nadstropje) v času uradnih ur: od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

Svetovalci SPOT svetovanja Pomurje in njihovi podatki za stik:

- Aleš Skalič (Razvojni center Murska Sobota): 041 982 674, ales.skalic@rcms.si
- Sonja Vratarič (Razvojni center Murska Sobota): 040 716 976, sonja.vrataric@rcms.si
- Roman Wolf (Pomurska gospodarska zbornica): 02 521 36 50, roman.wolf@gzs.si
- Renata Stanko (OOZ Murska Sobota): 041 747 550, renata.stanko@ozs.si

Razvoj v občini trajnostno naravnan

Karlo Vratarič
Foto: arhiv Zlati kamen

Minuli mesec je v Ljubljani potekala prireditev Zlati kamen 2018, na kateri so podelili nagrado za najbolj razvojno prebojno občino.

Prejela jo je Občina Kočevje, in to tudi zaradi napovedanega prihoda japonskega koncerna Yaskawa, za katerega se je potegovala tudi Murska Sobota, ki se je uvrstila med občine finalistke vzhodne regije, kjer so slavile Ruše. Poleg zmagovalke vzhodne regije Občine Ruše je bila v igri za nagrado še Občina Hoče-Slivnica. Po besedah organizatorjev je murskosoboška občina z novim in zgledno vodenim strateškim procesom postavila dobre temelje za razvojni preobrat, mesto pa naj bi izraziteje zaživelo kot regionalno središče. Razvoj je po mnenju organizatorjev izrazito trajnostno obarvan, s projekti pa občina sledi tem usmeritvam. Organizatorji

menijo, da se strategija močno opira na projekt Soboško jezero – torej na razvoj revitaliziranega degradiranega območja, ki naj bi bilo neke vrste žariščna točka razvoja celotne regije, kjer so kot glavni objekt preprosto uporabili paviljon, s katerim se je Slovenija leta 2016 predstavila na milanskem Expu.

Nizka stopnja brezposelnosti mladih

Do merljivega premika je prišlo tudi na trgu dela. Kljub še zmeraj razmeroma visoki brezposelnosti je spodbudno, da ima občina nizko stopnjo brezposelnosti mladih. Murska Sobota ima zelo visok delež univerzitetno izobraženih zaposlenih (je celo na petnajstem mestu v Sloveniji), prav tako ostaja na vrhu po štipendijah (na tretjem mestu). Ob tem so organizatorji pri Murski Soboti izpostavili še integracijo Romov in smiselno zasnovan javni prevoz ter jo ob tem predstavili kot mesto, v katerem se je najbolj zmanjšala stopnja kriminalitete.

Mestna občina Murska Sobota je bila edina mestna občina med nominirankami, prav tako tudi edina iz pomurske regije.

PODJETNIŠKI FOKUS

Ob kavi sta se spoznala, zdaj pa se na podjetniško pot podala

Jasmina Muhič

Na samostojno podjetniško pot sta pogumno stopila Monika Tušek in Jožek Špilak, ki sta v Grajski ulici v Murski Soboti nedavno odprla dnevni bar Na MOJO kavo.

»Projekt naju bo še bolj zblížal in nama omogočil uresničiti sanje,« je optimistična Monika, ki je že v preteklosti zaradi močne želje po študiju in samostojnem življenju delala kot natakara.

»Seveda so prvi koraki samostojne poti težki, ampak če se v nečem dopolnjuješ, kot se midva, in skupaj iščeš rešitve, je marsikaj veliko lažje. Imava občutek, kot da je to najin hobi,« pojasni Jožek.

Tveganje je del podjetništva

Monika in Jožek sta gostinski lokal poimenovala kar po začetnicah imen, in sicer kot dnevni bar, kamor se gre na MOnikino in JOžkovo kavo: torej »Na mojo kavo«, saj ju kava simbolično povezuje že od začetka skupne ljubezenske poti. Spoznala sta se namreč ob kavi. Celotni zgodbi sta dodala še piko na i – logotip, v katerem se njuni zgodbi

Monika in Jožek sta se spoznala ob kavi. Zdaj zgodbo razvijata tudi na samostojni podjetniški poti.

prav tako prepletata okoli kave. »Gradiva jo na prijetnem počutju in pozitivni energiji. Ponujava več vrst kave. Sicer smo Sobočani in Prekmurci navajeni naročiti običajno kavo, torej zlasti kratko, dolgo, z mlekom ali smetano. Vendar midva ponujava več različnih vrst kav z različnimi sestavinami. Najina posebnost je kava Prekmurka, ki je ne najdete nikjer drugje,« se nasmehmeta istočasno. Monika in Jožek v samostojni podjetniški poti vidita zlasti pozitivne lastnosti in se zavedata, da bosta dobila toliko, kolikor truda bosta vložila v delo. »Če ne upaš tvegati in vložiti truda, je bolje, da se v podobne zgodbe ne spuščaš,« zaključita.

Rajhovi ponovno z odličnimi rezultati

Aleš Cipot,
Jasmina Muhič

Radio Murski val je že 27. leto izbral in izbral Pomurko in Pomurca leta.

Ob pomoči poslušalcev sta Pomurca leta 2017 postala brata Dušan in Damjan Rajh iz Ljutomer, oba uspešna podjetnika v družinskem podjetju Avto Rajh na Industrijski ulici v Murski Soboti. Sta tudi letošnja prejemnika priznanja za obrtnika leta po izboru Obrtno-podjetniške zbornice Ljutomer. Podjetje danes zastopa avtomobilski znamki Ford

in Citroen ter zaposluje trideset ljudi. Priznanje podeljujejo prodajalcu in serviserju, ki ob doseganju najvišjih standardov kakovosti in zastavljenih poslovnih rezultatov v kar največji meri pooseblja vrednote znamke Ford.

Odgovornost jih motivira

Dušan Rajh, direktor prodaje pri prometu, se je z zadovoljstvom zahvalil kupcem in sodelavcem za zaupanje in odlično opravljeno delo. »Letno nam ključno vozilo preda več tisoč ljudi, ki nam zaupajo, da jim bomo zagotovili varno in zanesljivo vožnjo. Ta odgovornost nas je vedno motivirala, da smo iz leta v leto postajali še bolj urejeni, dosledni in

Družinsko podjetje uspešno deluje tudi na Industrijski ulici v Murski Soboti. / Foto: Aleš Cipot

prizadevni. Partnerji, kolegi znotraj mreže in uvoznik nas dobro podpirajo. Hvaležni smo, da so naše stranke, sodelavci in lokalno okolje zadovoljni z nami in nam iz leta v leto ostajajo zvesti.»

Dušan Rajh: »Ta odgovornost nas je vedno motivirala, da smo iz leta v leto postajali še bolj urejeni, dosledni in prizadevni.«

»Najlepše je, ko se zbudim z dobro idejo«

A. G.

Štefan Celc je tako kot pisatelj Štefan Kardoš letos prejel občinsko denarno nagrado za vrhunske dosežke na področju kulture.

Oba avtorja sta se dotaknila izseljenske tematike, Celc z dokumentarnim filmom »Slovenci v Bethlehemu«, Kardoš pa z romanom »Vse moje Amerike«. S Štefanom Celcem beseda ob kavi steče o njegovih popotovanjih, raziskovanju in dokumentiranju zgodb o Prekmurju.

Letos ste ob kulturnem prazniku prejeli domačo nagrado, nagrado domače občine. Velikokrat slišimo, da je doma najtežje uspeti, kaj pravite vi?

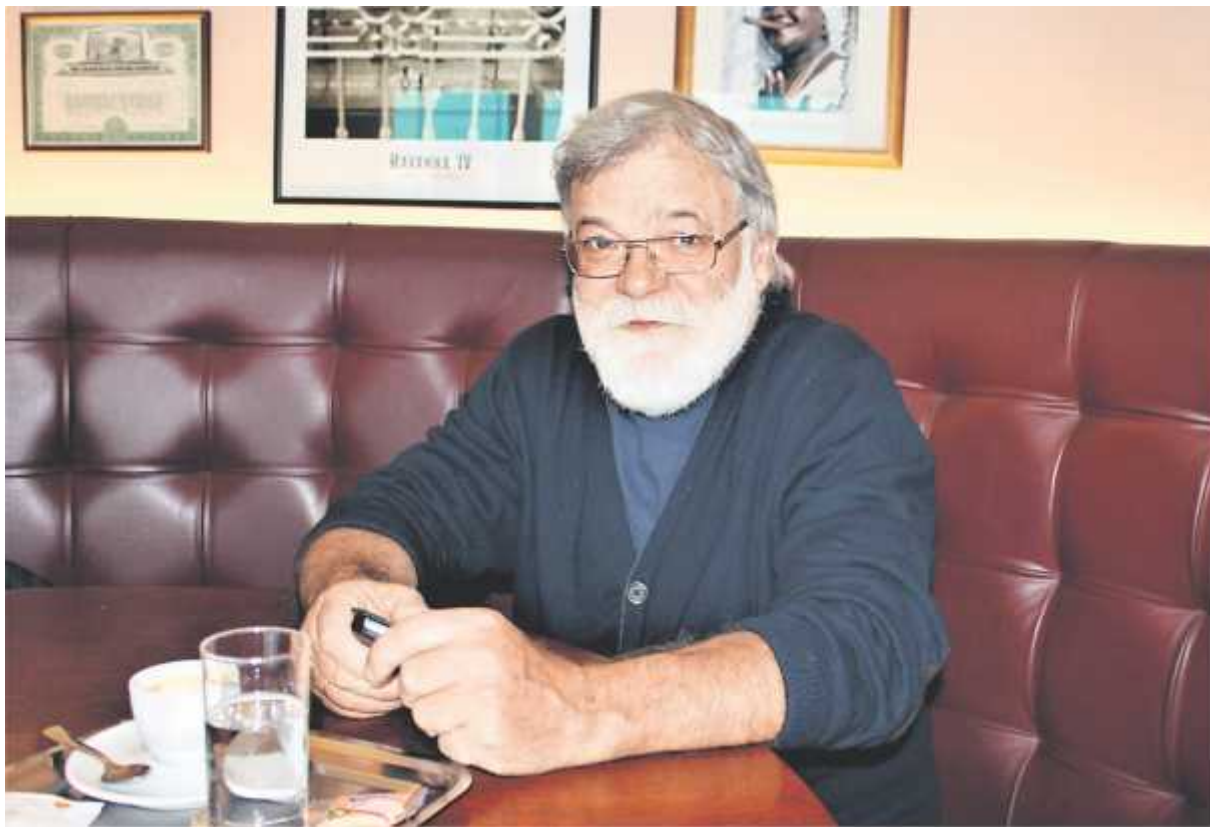
Nagrada mi pomeni priznanje za vse dosedanje delo. V veliko čast mi je, da sem se pridružil vsem drugim, ki so jo že dobili. Sicer pa je to nagrada za vse moje minulo delo, za vse dokumentarne in raziskovalne filme o Pomurju.

Nagrado ste prejeli za dokumentarni film »Slovenci v Bethlehemu«, o izseljencih pa je pisal tudi pisatelj Štefan Kardoš.

Zanimivo je, da sva raziskovala isto temo, vendar takrat nisem vedel, da je Kardoš pisal knjigo o izseljencih v Ameriki. Ob priložnosti sva se srečala in šele takrat izvedela, da oba raziskujeva isto stvar. V šali sem mu rekel, da če bi to vedel, bi lahko skupaj ustvarila celovečerni film.

Kje ste dokumentarni film prvič predstavili?

Premierno je bil predstavljen v Gledališču Park v Murski Soboti, pozneje pa še v RIS Dvorec Rakičan,

Štefan Celc ima že pripravljen scenarij za film ob stoti obletnici priključitve Prekmurja kraljevini SHS oziroma Jugoslaviji.

kjer je lansko leto potekalo srečanje Slovencev po svetu in zamejskih Slovencev. Sicer sem film poslal tudi tistim, o katerih sem ustvarjal. V Bethlehemu imajo sicer angleško različico, saj tam skorajda nihče ne razume zborne slovenščine, peščica jih namreč razume le prekmursko.

Enourni dokumentarni film potrebuje mnogo materiala in zgodb. Kolikokrat ste potovali v Ameriko?

Tam sem bil štirikrat in zgodba je vsakič bolj žalostna, saj prekmurska beseda izumira. Pred časom je bila še živa, v prekmurskem jeziku so prirejali celo gledališke igre. Tudi občina je pobratena z Bethlehemom. Dokumentarni film o tem ameriškem mestu je s presledki nastajal

okoli leto dni. Najtežje je namreč ustvariti končni izdelek, saj je posnetega materiala res veliko, zato je treba izbrati kadre, med njimi pa se ti seveda skoraj vsak zdi dober in primeren. A na koncu je rezultat vedno vreden vsega truda.

Kakšno je bilo in je še življenje tamkajšnjih izseljencev?

Moram povedati, da so imeli naši rojaki veliko srečo, saj je bila tam železarna, v kateri so se lahko zaposlili. Veliko jih je delalo v njej, a mnogo jih je bilo tudi uspešnih, saj so imeli trgovine in tovarne. Štefan Antalič je brskal po svoji zgodovini in pripeljal do tega, da se je mestna občina povezala z Bethlehemom. Danes je zgodba bolj žalostna, tamkajšnja katoliška cerkev je zaradi

pomanjkanja slovenskih oziroma prekmurskih vernikov zaprta, evangeličanska pa še deluje. Prav tako še deluje Slovensko društvo v Bethlehemu, na pobudo katerega se vsako leto nekaj dijakov zlasti gimnazije ali poklicne in tehniške šole odpravi tja na izmenjavo. A dolgo prekmurska beseda tam več ne bo živela. Največ slovenske besede je še vedno v Avstriji, tudi v Argentini, kjer sicer obstaja Jugoslovanski klub. Najstarejši prekmurski klub pa je v Urugvaju.

Kaj vas žene, da se lotevate takšnih projektov?

Najlepše mi je, ko se zjutraj zbudim z dobro idejo, ki jo nemudoma zapišem na list papirja, da mi ne uide. Velikokrat se mi

namreč zgodi, da se zbudim z idejo o novem projektu, zato imam ob postelji listek in pisalo, da jo hitro zapišem. Potem začnem razmišljati, kaj vse je treba postoriti in raziskati, da bo nastal končni izdelek, saj želim predstaviti in zabeležiti nekaj novega, še neznanega o temi, ki jo raziskujem. Ko se lotim tematike, najprej kar nekaj časa preživim v knjižnici, kjer prečesavam stare časopise in tako odkrijem marsikaj. Ko smo raziskovali življenje Franca Temlina, ki je pred več kot tristo leti napisal prvo prekmursko knjigo, o njem nismo vedeli ničesar. Tudi v splošnem ni bilo nič znanega, ni bilo njegovih slik, vedeli smo le, da je bil rojen na Krajni ter da je študiral na Slovaškem in v Nemčiji. Pri raziskovanju v Bratislavi smo odkrili še eno njegovo knjigo, ki do takrat ni bila znana, sploh se ni vedelo, da obstaja. To je že dodaten uspeh tega filma, saj smo našli in odkrili knjigo, za katero sploh nismo vedeli, da obstaja. Nova dejstva in vedenje, da potem vse to ostane našim zanamcem, me spodbujajo pri delu in ustvarjanju.

Verjetno imate še kar nekaj nepopisanih listkov, ki morajo dobiti svojo zgodbo. Kaj pripravljate in s čim se ukvarjate v teh dneh?

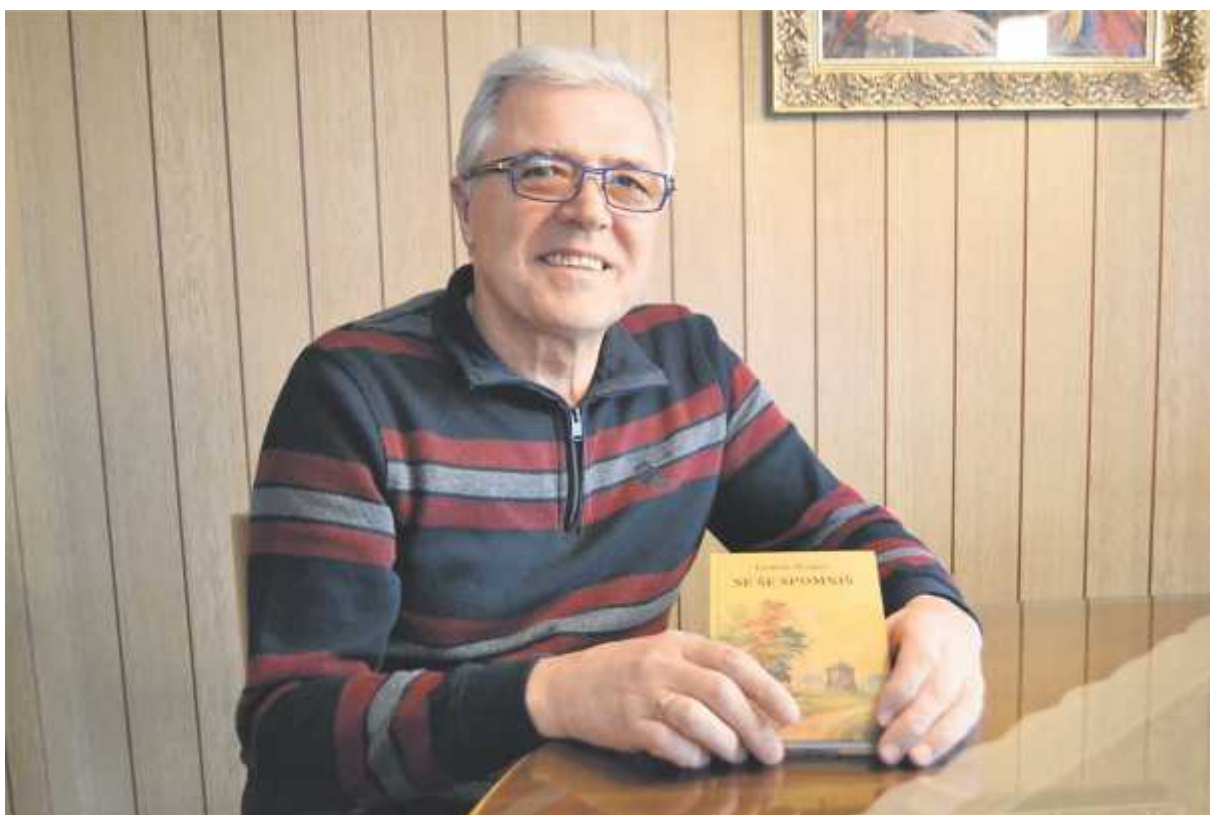
Res je, lističev ob postelji ne zmanjka nikoli in še kar nekaj jih je, ki niso popisani in čakajo na nove ideje. A v omari je že okoli deset dokončanih scenarijev, ki še niso bili realizirani. Pripravljen je scenarij za film ob stoti obletnici priključitve Prekmurja kraljevini SHS oziroma Jugoslaviji. To je dejansko nadaljevanje Murske republike s poučkom na dveh Prlekij, ki sta bila najbolj zaslužna za priključitev Prekmurja matičnemu narodu. To sta Fran Kovačič in Matija Slavič. Ko bomo pripravljali ta film, bodo igralci samo domači, torej prekmurski in prleški gledališčniki.

Pesniška zbirka o spominih

Aleksandra Grah

Ludvik Škaper iz Kupšincev je izdal svoj prvenec – pesniško zbirko »Se še spomniš«.

V dvorani stare šole jo je za sokrajane in prijatelje predstavil z urednikom Robertom Titanom - Felixom. Pesniška zbirka »Se še spomniš« obsega 66 pesmi, ki so predstavljene v štirih sklopih. V prvem z naslovom »Moji dragi« se avtor pokloni očetu, materi in prijateljem. V drugem opisuje spomine iz mladosti in otroštvo v Doliču; v njem je vodilna pesem »Moj rojstni kraj«. Škaper se loti opisa pokrajine, življenja nekoč, mlatilnice, žetve ... V tretjem sklopu z naslovom »Ljubezen in bolečina« piše o mladostnih izkušnjah. Kot nam je pojasnil, je veliko gradiva »s terena«, saj je bil službeno kot terenski zastopnik veliko na poti ter v stalnem stiku z različnimi ljudmi

Ta pesniška zbirka za Škaperja zagotovo ne bo njegova zadnja, saj zelo rad ustvarja in si dneve krajša s pisanjem.

in življenjskimi zgodbami. V zadnjem sklopu se vrača k naravi, saj opisuje prizore in drobne utrinke iz nje.

Pesniška zbirka »Se še spomniš« obsega 66 pesmi, ki so predstavljene v štirih sklopih.

Aktiven tudi v krajevni skupnosti

Je tudi član literarne sekcije murskosoboškega upokojenskega društva in glasbeno-pesniške skupine Cvetje v jeseni, v katero sta vključena oba z ženo, in sicer žena kot vokalistka in on kot harmonikar. Ob vsem tem veliko energije nameni še za delovanje Krajevne skupnosti Kupšinci, kjer sodeluje že vse od njenih začetkov v 90. letih. V sedanjem svetu je član sveta.

Še zadnje abonmajске predstave in koncerti

Marca in aprila se bodo, če bo seveda vse tako, kot v Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota načrtujemo, zaključili vsi štirje gledališki abonmaji in glasbeni abonma te sezone. / Duša Škof, programska vodja

Gledališče Park, 16. marec 2018 ob 19.00
**koncert ob izidu novega albuma »SINTUR«
džeZZva**

Zasedba: Dejan Berden – klavir in sintetizator, Iztok Rodež – kitare, Mojmir Wolf – kontrabas, Miran Celec – bobni in tolkala. Kvartet džeZZva je posebnost v slovenskem glasbenem okolju, saj uspešno in neobremenjeno razvija avtorski pristop do glasbe ter ga prefinjeno spaja in nadgrajuje s panonskim melosom in zvoki drugih kultur.

Gledališče Park, 19. marec 2018 ob 19.00
**monokomedija
Willy Russell: »ŠTEFKA VALENTIN«, Mestno gledališče Ptuj**

Režija: Peter Srpič. **Igra:** Zvezdana Mlakar. Štefka Valentin je monokomedija, nastala po besedilu britanskega pisca Willyja Russlla (»Shirley Valentine«). Komična drama o slehernici srednjih let, ki nepričakovano najde samo sebe in znova odkrije neizmerno ljubezen do življenja, je bila tudi mednarodno zelo uspešna.

Gledališče Park, 22. in 23. marec 2018 dopoldne
**gledališko-lutkovni abonma 2017/18, 5., 6. in 7. razred
A. Ingolič, N. Pop Tasić: »TAJNO DRUŠTVO PGC«, Lutkovno gledališče Ljubljana**

Ingolič je zgodbo pisal na začetku socialistične epohe, naša zgodba pa se dogaja v osemdesetih letih. Poleg napete zgodbe, zanimivih karakterjev in svojevrstnega humorja ne manjkajo niti resnejše teme, kot so srčnost, pogum in prijateljstvo.

Gledališče Park, 26. marec 2018 ob 17.00 in 27. marec dopoldne
**plesno-igrana predstava za otroke od tretjega leta
Svetlana Makarovič: »VEVERIČEK POSEBNE
SORTE«, Plesni teater Ljubljana**

Foto: Sunčan Stone

To je plesna predstava o lepoti, ki se rodi iz omejenosti, o zmožnosti, da smo ustvarjalni, četudi smo omejeni.

Gledališče Park, 4. april 2018 ob 19.00
**drama
Dušan Jovanović: »ZID, JEZERO«, SNG Drama Ljubljana**

Foto: Peter Uhan

Režija: Miloš Lolić. **Igrajo:** Polona Juh, Saša Mihelčič, Branko Šturbej, Saša Tabaković.

Psihološka melodrama o na smrt sprtih zakoncih, ločenih z realnim zidom, v bistvu pa ne dejansko ločenih, živčih v družinski hiši ob Blejskem jezeru...

»Igra, ki jo je Jovanović z avtobiografskimi elementi pisal za štiri konkretne velike vloge, je odlično zrežirana, premišljena, izčiščena in na minimalizmu utemeljena predstava. Prostorska stisnjenost v kot omogoča hvaležen razmah igralskih kreacij.« Nika Leskovšek

Gledališče Park, 10. april 2018 ob 20.00
**predstavitve albuma uglasbene poezije »Vrvohodci«
DUO PONTE**

Umetnikoma Dua Ponte **Alji Petric (glas)** in **Damjanu Stanišiću (kitara)** se bodo pridružili glasbeni gostje Sausan Hussein (violina), Jernej Hanc (kitara) in Janez Čizmazija (kontrabas) ter dramska igralka Milada Kalezić. Prisluhnili bomo »besedi, ki je gradnik sveta, in glasbi, ki je pot do neba«.

Gledališče Park, 16. april 2018 ob 19.00
**potopisno predavanje
ZAHODNA SAHARA, Arne Hodalič**

Sahraviji zjutraj popijejo tri skodelice čaja. Prva je smrt, druga življenje, tretja ljubezen. Tokrat bomo potovali v slabo poznano deželo na zahodu Afrike, kjer je življenje obstalo med vojno in mirom.

»Balet je višek estetike«

Ksenija Glažar

Ljiljana Keča, pedagoginja baleta na Glasbeni šoli Murska Sobota, je prejela najvišje strokovno priznanje za življenjsko delo na področju baletne umetnosti v Sloveniji.

Odraščala je v Novem Sadu, kjer se je že v zgodnjem otroštvu navdušila za balet, a ji starša te želje sprva nista želela uresničiti. Ko so se čez čas preselili na drug konec mesta, je bila za prvim vogalom ravno baletna šola. Skriva se je prijavila na sprejemne izpite, ki jih je med sto kandidatkami opravila z drugo najboljšo oceno. Zatem je na željo staršev obiskovala klasično gimnazijo in obenem še baletno, ki jo je končala z odliko. »Če si nekaj želiš, to tudi dosežeš,« pove o otroški želji, ki je postala njen poklic in jo pripeljala v Slovenijo. Da želi postati baletna plesalka, je začutila ob obisku baletne predstave v osnovni šoli. Baletna plesalka, ki se je upokojila že pred osemnajstimi leti, znanje danes z veseljem prenaša na mlajše generacije. Pomagala je postaviti baletni oddelek na Glasbeni šoli Murska Sobota, kjer poučuje še danes. Nekaj njenih učenek je že končalo srednjo baletno šolo, njena plesalka je celo članica baletnega ansambla v Ljubljani. Zanimanje deklic za balet narašča, razloži. Vesela je tudi dveh mladih baletnikov, saj je balet primeren tudi za fante. »Ko otrok raste in se razvija,

ni boljšega kot klasični balet. Krepijo se mišice celega telesa, hrbtenice, nog in rok, vse mora biti pravilno postavljeno, telo lepo vzravnano, kar je za današnjo mladino lahko že

nagrado Lydie Wisiakove, ki predstavlja najvišje strokovno priznanje za življenjsko delo na področju baletne umetnosti v Sloveniji. »To mi pomeni zelo veliko, je nagrada za vse,

»Ko otrok raste in se razvija, ni boljšega kot klasični balet,« je prepričana Ljiljana Keča.

težavno, saj so zaradi sedenja za računalnikom vse manj vzravnani. Balet pripomore k pravilni drži,« dodaja.

Najvišje priznanje za življenjsko delo

Za delo na področju baleta je prejela nekaj nagrad in priznanj. Bila je nominirana celo za Prešernovo nagrado. Leta 2005 je z mladimi ustvarjalci baletnega oddelka Glasbene šole Murska Sobota prejela priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo na področju kulture. Pred kratkim je prejela

kar sem odplesala,« je ponosna. Na poti do uspeha se je, kot pravi, treba najprej odločiti, kaj želiš početi, nato pa biti v tem vztrajen, poprijeti za delo ter delati in delati. »Balet ni preprost, nasprotno, je precej naporen. Če ga nimaš rad, ne moreš biti dober,« pojasnjuje Ljiljana Keča. Balet za konec primerja z drugimi plesi. V baletu namreč ne moreš plesati, kot želiš. »Zame ni lepšega kot balet. Je višek estetike. V mladosti sem prebrala, da če bi ta ples primerjali s športom, bi bil balet najtežja disciplina,« še dodaja uspešna pedagoginja.

Bobnarsko znanje ponosno delili z drugimi

Jasmina Muhič

Udeleženci glasbene delavnice Govoreči bobni, ki jo kot mentor vodi Miran Celec, so se že sedemnajstič predstavili s produkcijskim koncertom.

V sedemnajstih letih se je pod mentorstvom tega vsestransko aktivnega bobnarja v glasbeni delavnici Govoreči bobni preizkusilo že več kot tristo udeležencev, ki so nastopili na več kot 80 nastopih, tudi v tujini, med odmevnejšimi pa sta bila nastop na državni proslavi v Beltincih ob dnevu združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom in nastop v oddaji »Slovenija ima talent«. Trenutno je v glasbeno delavnico vključenih dvajst mladih bobnarjev, med katerimi je moč slišati tudi bobnarko.

Mladi bobnarji v družbi avstrijskih tolkalistov

Uvodoma so nastopili mladi udeleženci kitarske delavnice Prvi prijem, kjer je mentor Tadej Ropoša, ob koncu pa sta se bobnarjem

pridružila še izvrstna tolkalista Thomas Puch iz Avstrije in Anas Tourmash iz Sirije. »Z Avstrijci sodelujem že dolgo, in sicer nekje od leta 1988. Thomasa osebno poznam in večkrat sva že sodelovala, tudi igrala sva skupaj,« po končanem produkcijskem koncertu zaupa mentor bobnarske delavnice Miran Celec ter doda, da so priprave na koncert dolge ter zahtevajo veliko časa, truda in pridnega dela. »Mladi glasbeniki se za uspešno izvedbo

koncerta morajo potruditi in vanj vložiti tudi nekaj lastne ustvarjalnosti,« še dodaja Celec. Gostov iz Avstrije so bili veseli tudi mladi bobnarji, ki so občinstvu svoje znanje s ponosom predali tudi v njuni družbi. »Delavnica mi je bila zelo všeč in resnično smo občinstvu pokazali, kaj znamo,« ob koncu koncerta pove Eros Flisar, ki bobna dve leti. Mladi ustvarjalci so vsekakor navdušili, prav tako pa so potrdili, da so zreli za bobnarsko polnoletnost.

Glasbeno delavnico so tokrat pripravili v Mikku in kot vedno povabili tudi goste.

Njeno življenje se vrti okrog športa

Aleš Cipot

Mia Žekš je ena izmed dveh najboljših športnic v šolskem športu v letu 2017 Mestne občine Murska Sobota.

Košarko trenira v domačem Ženskem košarkarskem klubu Pomurje. Je učenka osmega razreda Osnovne šole III Murska Sobota. Košarko je začela trenirati v četrtem razredu. Košarkarskega krožka na šoli se takrat še ni udeleževala, trenirati je začela kar v klubu. »Za košarko me je navdušila družina Čeh, s katero se veliko družimo,« svojo prvo motivacijo opiše osmošolka. Njen prosti čas je zelo omejen. Rojstnih dni in drugih zabav se med tednom ne more udeleževati, ker so takrat na urniku treningi in tekme. Vsak teden namreč opravi pet treningov, lotiti pa se je treba tudi šolskih obveznosti. Čas za učenje ima po prihodu iz šole, če ni preutrujena, pa tudi zvečer pred spanjem. »Sicer vstanem ob šestih in predelam še preostalo učno snov.« V ponedeljek, sredo in četrtek se v klubu udeležuje treningov svoje starostne kategorije do 15 let, ob torkih je skupen trening njene selekcije in članic, ob petkih trenira s članicami, ob sobotah so tekme članic, ob nedeljah pa ima tekme s sovrstnicami. V Sloveniji ni ravno praksa, da bi 14-letnica igrala tekme članic, pravzaprav je to prej izjema kot pravilo.

Kot vse kaže, bo Mia v prihodnosti uspešna košarkarica.

Izbrana za najbolj koristno igralko

Mlade košarkarice Osnovne šole III Murska Sobota so na šolskem košarkarskem prvenstvu v minuli sezoni osvojile prvo mesto. Za ta uspeh sta moči združila trener šolske ekipe Mario Čep in klubski trener Davorin Pok. Igralke so učinkovito izkoristile t. i. klubske napade, saj za šolsko ekipo igra

dovolj soigralk iz kluba. »To so uigrani napadi, ki jih treniramo v klubu.« V obrambi so igrale agresivno, kar je prineslo dodatne točke tudi v napadu. Tudi zaradi tega je bila Mia izbrana za najbolj koristno igralko prvenstva. Mia, ki igra na igralnem položaju krila, včasih tudi branilke, je enkrat mesečno na selekcioniranju starostne kategorije 14 let za vstop v košarkarsko reprezentanco. »Statu-

sa športnice letos še nimam, v naslednji sezoni pa nanj računam in mi bo prišel zelo prav, saj so šolske obveznosti že zelo velike,« še doda Mia. Izredno hvaležna je učiteljici Polonci Horvat, ki jo je pred leti trenirala atletiko, v šoli pa poučevala zdrav življenjski slog in nekaj časa še športno vzgojo. Hvaležna je sedanjemu učitelju športne vzgoje Mariu Čepu, ki je sestavil košarkarsko ekipo in vodi treninge v šoli.

Pomembno vlogo igrata tudi Denis Čeh, ki je dodal svoj delček v njen mozaik, in sedanji trener v klubu Davorin Pok. Njen košarkarski vzor je soigralka in kapetanka članske ekipe Alja Samec. In seveda tudi preostale soigralke z Marino Grmič na čelu. Velika vzornika sta Goran Dragič in Luka Dončić. V ligi NBA navija za Spurse iz San Antonia ter seveda za svoj klub ŽKK Pomurje in Slovenijo. »Smo evropski prvaki in kadar čas dopušča, za naše reprezentante stiskam pesti tudi v živo.«

Vsestranska in zelo uspešna športnica

Izjemno uspešna je bila na šolskih tekmovanjih v nekaterih drugih športih. Na medobčinskem in področnem atletskem prvenstvu je v disciplini teka na 300 metrov dvakrat osvojila zlato medaljo in se z doseženim rezultatom uvrstila med 24 najboljših tekačic Slovenije. V finalnem teku atletinj je na koncu osvojila izjemno peto mesto. Uspešna je bila tudi na državnem prvenstvu v krosu, kjer je med 146 tekačicami osvojila petnajsto mesto. Nastopila je še v finalu akvatlona v Ljubljani. Za največje presenečenje je poskrbela na finalu državnega prvenstva v plavanju, kjer je s šolsko štafeto ekipo v kategoriji starejših učenk osvojila bronasto odličje, posamično pa peto mesto. »V tem trenutku še ne vem, za kateri poklic se bom odločila, najbolj verjeten scenarij pa je obiskovanje športne gimnazije,« pravi Mia. Na treniranje in garanje v naslednjih letih torej vsekakor računa.

Stopa po očetovih stopinjah

Karlo Vratarič
Foto: osebni arhiv

Strelstvo ima v Murski Soboti bogato tradicijo, v preteklem letu pa so bili športniki tudi na tekmovalnem področju zelo uspešni. Eden takih je Patrik Farkaš.

To potrjujejo priznanja za športne dosežke Mestne občine Murska Sobota za preteklo leto. Športno strelsko društvo Murska Sobota je osvojilo drugo mesto med športnimi ekipami, obetavni strellec Jure Sočič je bil izbran za najboljšega športnika in tudi v kategoriji šolskega športa je priznanje prejel strellec Patrik Farkaš, ki ga tokrat podrobneje predstavljamo.

Zanima ga zgolj vrh

Leta 2003 rojeni Patrik Farkaš iz Bakovcev je strelstvo začel trenirati pred dvema letoma, sicer pa se za ta šport navdušuje že od malih nog, saj se s strelstvom ukvarja tudi njegov oče. Odločilni trenutek, da se je Patrik odločil resneje posvetiti streljanju, se je po njegovih besedah zgodil na enem od treningov z očetom. »Moj glavni cilj v tem športu je, da bi velikokrat stal na

stopničkah za najboljše ter z uspehi med strelci pridobil ugled in prepoznavnost,« pravi Patrik, ki trenira dvakrat ali trikrat na teden, med sezono pa se običajno med vikendi udeležuje še tekem. »Strelstvo je šport, ki poleg zbranosti in koncentracije zahteva še dobro telesno pripravljenost. Treba je biti zelo vztrajen in veliko trenirati. Zastaviti si moraš cilje in narediti vse,

da jih dosežeš,« še pravi o strelstvu in dodaja, da je njegov strelski idol madžarski strellec István Péni.

Od šoka postal rdeč ...

Za Patrikom je uspešno leto 2017, v katerem je dosegel precej dobrih rezultatov. Tako je bil tretji na državnem prvenstvu z zračno puško, drugi na državnem prvenstvu z

malokalibrsko puško na 50 metrov leže, drugi na šolskem državnem tekmovanju in peti na državnem prvenstvu z malokalibrsko puško na 50 metrov v trojnem položaju. Ob tem je osvojil še drugo mesto na tekmovanju Strelec leta med pionirji in je tudi najvišje rangirani strellec v razvrstitvi za strelca leta Strelske zveze Slovenije. V regijski pionirski ligi z zračno puško je bil prvi, na

državni ravni skupno tretji. Na štirih turnirjih je zmagal, še štirikrat pa se je uvrstil na stopničke. Poleg vseh uspehov se kdaj tudi zgodi, da ne gre vse po načrtih. »Enkrat se mi je zgodilo, da sem na tekmi, ko sem hotel napolniti orožje, pomotoma z roko zadel škatico z naboji, ki so se raztresli po tleh. Od šoka in sramu sem postal ves rdeč,« nenavadno nezgodo opiše Patrik. V tej sezoni nastopa v tretji državni članski ligi severovzhod, kjer po petih krogih zasedajo ekipno drugo mesto (op. p. – poleg Patrika sta v ekipi še Jure Sočič in Blaž Makari), posamezno pa se bo v zadnjem krogu še boril za tretje mesto. Nastopa tudi v državni kadetski ligi, kjer so ekipno pred zadnjim krogom na drugem mestu z zaostankom le ene točke, posamezno pa je prav tako na drugem mestu, takoj za klubskim kolegom Sočičem. Z drugim mestom na regijskem prvenstvu osnovnih šol se mu je uspelo uvrstiti na finalno šolsko tekmovanje.

Mladi Bakovčan poudarja, da je treba biti zelo vztrajen in veliko trenirati.

»Moj glavni cilj v tem športu je, da bi velikokrat stal na stopničkah za najboljše ter z uspehi med strelci pridobil ugled in prepoznavnost.«

Počitnice preživeli ob športu

Jasmina Muhič

Med zimskimi počitnicami so pri Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota v sodelovanju z Rokoborskim društvom Murska Sobota organizirali brezplačne športne aktivnosti za otroke.

Na Osnovni šoli III Murska Sobota so otrokom od sedmega do desetega leta starosti predstavili številne kakovostne športne dejavnosti. Mentorji iz več športnih društev so jim predstavili igre z žogo, ples in borilne veščine, poskrbeli pa so tudi za zabavo s plesom, družabnimi igrami in karaokami. »Otrokom vsako leto popestrimo počitnice z razgibanim programom, ki jih privabi, da sodelujejo, se zabavajo in družijo. Vsako leto nam z dobrim obiskom pokažejo, da pogrešajo druženje in zabavo s sovrstniki ter da se med počitnicami raje ukvarjajo s športom, kot pa da bi doma sedeli za računalnikom oziroma pred televizorjem,« je optimističen Stanislav Šernek, ki je kot glavni namen počitniškega dogajanja navedel prav zadovoljstvo otrok in občutek spre-

Otroci so se v zimskih počitnicah družili z vrstniki in ob tem spoznali več različnih športov.

jetosti. Vsako leto otroci v počitniškem tednu spoznajo približno deset različnih športnih društev. Organizatorji se trudijo, da vsako leto priložnost dobijo druga društva. »Kot posebnost so nas letos obiskali odbojkarji Panvite Pomgrada, ki so se najprej predstavili in nato z otroki

izmenjali nekaj besed. Njihov obisk je pri mladih pustil poseben pečat. Mogoče se bo ravno zaradi njega kak športni nadobudnež lažje odločil za včlanitev v klub,« je še povedal Šernek, ki odsvetuje sedenje doma pred televizorjem oziroma za računalnikom in staršem raje priporoča

kakovostno druženje z otrokom, zabavanje ob igranju miselnih iger itd. »Tako bodo otroci lažje prenesli poraz in spoznali, da se v življenju zmaguje in izgublja,« je še dodal in poudaril, da si je za otroke preprosto treba vzeti čas. »Na tak način se ne bomo več ukvarjali z 'večnim' pro-

blemom debelosti pomurskih otrok, kar je gotovo posledica naše domače prehrane in premajhne količine gibanja.«

Dober poraz je boljši kot zmag

Otroci so v Murski Soboti zimske počitnice ponovno izkoristili za gibanje, spoznali športne dejavnosti z žogo, ples, gimnastiko s trampolinom, kimboks in druge ter si poiskali nove prijatelje. In medtem ko je deklicam, kot je povedala sedemletna Neža Maučec, bil najbolj všeč ples, so fantje bili nekoliko bolj navdušeni nad športi z žogo in borilnimi veščinami. »Tukaj nam je lepo, saj imamo družbo in nove prijatelje, s katerimi se skupaj igramo in spoznavamo nove športe,« je povedal še Mark Durič, ki ga je najbolj navdušil rokomet. Verjetnost je velika, da bodo nekateri udeleženci počitniških športnih aktivnosti začeli trenirati tudi v klubih, vsekakor pa so se naučili, da se v življenju in športu zmaguje in tudi izgublja. »Dober poraz je boljši kot slaba zmag. Iz poraza se namreč lahko marsičesa naučiš. Dober trener ob tem tudi pravilno svetuje, zato lažje odpraviš napake. Treba je le pridno trenirati in potem pridejo tudi uspehi,« zaključil Stanislav Šernek.

Pomursko srce za Slovenijo

Aleš Cipot

Dodgeball klub Pomurje je bil organizator srednjeevropskega prvenstva v dodgeballu, ki so ga izvedli v športni dvorani Osnovne šole III Murska Sobota.

Zaupnico za pripravo centralnega evropskega prvenstva jim je Evropska dodgeball zveza izkazala lansko leto na evropskem tekmovanju na Škotskem, na katerem so dobro nastopali, si priborili vstopnice za svetovno prvenstvo ter s tem pokazali veliko interesa za večjo prepoznavnost in širjenje te igre z žogo v Sloveniji. »Zelo smo zadovoljni z izvedbo tekmovanja. Ko smo se pripravljali nanj, smo dobro sode-

Slovensko reprezentanco sestavljajo igralci iz Pomurja.

lovali in pravočasno opravili vse naloge, nato pa poskrbeli, da je tekmovanje potekalo brez zapletov. Ravno zaradi dobrega sodelovanja in dobrih odnosov je prvenstvo potekalo brez težav,« je povedala Petra Trajbarič, predsednica Dodgeball kluba Pomurje. Tekmovali so v treh kategorijah, v katerih je sodelovalo 220 igralcev in igralk dodgeballa iz sedmih držav. Slovenska reprezentanca, ki jo sestavljajo Pomurci, je nastopila s tremi ekipami – moško, žensko in mešano. Na prvenstvu so tekmovalе ekipe iz Avstrije, Italije, Nizozemske, Češke, Nemčije in Slovenije. Ženska in mešana ekipa Slovenije sta zasedli četrto mesto, moška ekipa pa se je uvrstila na osmo mesto. »Obetali smo si več, kot smo potem dosegli, saj smo ciljali na medalje. Vendar kljub temu pozitivno gledamo v prihodnost,« je še povedala Petra Trajbarič.

Vsako tekmo dekleta pokažejo, da so sposobna in si zaslužijo igrati proti najboljšim ekipam v državi.

Med najboljšimi v Sloveniji

Starejše pionirke ŽKK Pomurje so dosegle izjemen uspeh – uvrstile so se med šest najboljših ekip v državi.

Košarka v Pomurju dobiva nove razsežnosti, sploh ženske dosegajo izjemne rezultate. Tako je drugi del tekmovanja v 1. SKL postregel z zanimivimi dvoboji in Pomurkam v zadnjem krogu prinesel zmago v Celju, s tem pa uvrstitev med šest najboljših ekip v Sloveniji. Dekleta so tako dobro unovčila odlično pripravljenost, izredno borbenost in veliko željo po izjemnih dosež-

kih. »Trenutno poteka tretji del tekmovanja. Nanj smo se dobro pripravili, le zdravje naj nam služi bolje kot do zdaj,« upa trener Davorin Pok, ki si je z dekleti zadal visoke cilje. »In te cilje skušamo s trdim delom tudi osvojiti,« je optimistična Ana Lukač. Minulo nedeljo so dekleta odigrala tekmo v gosteh, in sicer proti ekipi iz Novega mesta. Čeprav je bila tekma izgubljena, to zanje ne pomeni poraza. »Kot ekipa smo dobro povezane, imamo veliko željo biti med najboljšimi v Sloveniji ter smo pripravljene garati, se boriti in pustiti srce na igrišču. Vsaka posameznica prispeva svoje sposobnosti in se odlično

dopolnjujemo. Kot nam je povedal trener, moramo igrati sproščeno, vendar ne ležerno. In kar je najpomembnejše – moramo uživati. V naslednjih tekmah se bomo enako zavzeto borile in pokazale, da si zaslužimo biti med najboljšimi. Naš največji cilj je uvrstitev med najboljše štiri ekipe v državi,« je iskrena Lukačeva, ki se s soigralkami zaveda, da bodo cilj morda tudi dosegle, če bodo le odigrale tako, kot znajo. »Imamo želje in ambicije, upamo, da nam ob bučni podpori s tribun to tudi uspe,« zaključuje trener Davorin Pok. / Jasmina Muhič, foto: Aleš Cipot

Ingrid Lončar odslej na čelu černelavskih gasilcev

Aleš Cipot

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Černelavci so na rednem občnem zboru izvolili novo vodstvo.

Po treh mandatih je dosedanjega predsednika Marjana Horvata nadomestila prva ženska predsednica PGD Černelavci in v društvih Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota Ingrid Lončar. Poveljnika Branka Lončarja je po dolgoletnem vodenju gasilcev nadomestil Branko Merklin mlajši. Novo vodstvo mandat začenja optimistično, z jasno zastavljenimi cilji. Zlasti si želijo pridobiti nove člane, še najraje mlade, ki bodo v prihodnosti prevzeli vajeti. Posebno pozornost bodo posvetili izobraževanju članov, ki jih želijo usposobiti pri delu z lastno gasilsko opremo. »Ob prevzemu mandata predsednice se zahvaljujem dosedanjemu vodstvu, tovarišu Marjanu Horvatu in poveljniku tovarišu Branku Lončarju, ki sta zaslužna, da smo bogatejši za avto za prevoz moštva,

Ingrid Lončar (na fotografiji levo): »Verjamem, da bom ob pomoči vseh članov društva to zahtevno funkcijo opravljala častno in odgovorno.«

avtocisterno in prikolico za prevoz orodja. Ob gasilski garaži je zrasla edinstvena spominska soba, v kateri je kar nekaj predmetov iz zgodovine društva, tam so tudi pokali in nagrade za dosežene uspehe naših še zdaj aktivnih članov,« so bile besede nove predsednice PGD Černelavci

Ingrid Lončar.

Priznanja članom

Na občnem zboru so podelili kar nekaj priznanj. Častni listini so podelili dolgoletnemu predsedniku Marjanu Horvatu in dolgoletnemu

poveljniku Branku Lončarju. Za pomoč pri izgradnji in otvoritvi spominske sobe so plakete KS Černelavci podelili Marjanu Horvatu, Branku Lončarju in Antunu Novaku, ki je leta 2015 ob 90-letnici izdal knjigo o dotedanjem delovanju društva. Najmlajšim članom so

podelili srebrne in bronaste značke, dolgoletnim članom pa priznanja za večletno delo v operativi in za članstvo v društvu. Posebno presenečenje so po uradnem delu občnega zbora pripravili kurenti, ki so popestrili večer in skupaj s plesom odganjali zimo.

Bakovski gasilci z novim starim vodstvom

Aleksandra Grah

Zadnjo februarso soboto je v dvorani Krajevne skupnosti Bakovci potekal že 94. občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Bakovci.

Na začetku občnega zbora so imenovali delovno predsedstvo pod vodstvom predsednika Janeza Režonja, ki je koordiniral potek občnega zbora. Po otvoritvi so sledila poročila, ki so jih zbranim predstavili predsednik Dominik Smodiš, poveljnik Jernej Šeruga, blagajnik Aleš Šeruga, mentor pionirjev Andrej Titan, mentorica mladine Tamara Majerič ter predsednik

Del ekipe PGD Bakovci (na fotografiji z leve proti desni): predsednik Dominik Smodiš, predsednik disciplinske komisije Janez Jablanovec, dobitnik častne listine poveljnika Janez Režonja in poveljnik Jernej Šeruga.

nadzornega odbora in predstavnik veteranov Franc Pertoci, ter poročilo verifikacijske komisije, ki ga je predal Luka Nemec. Na podlagi teh poročil je bilo ugotovljeno, da je društvo v preteklem letu delovalo vzorno in transparentno. Leto 2018 je za slovensko gasilstvo pomembno leto, saj povsod razrešujejo stara vodstva in izvolijo nova za mandatno obdobje 2018–2023. Tako je bil po poročilih tudi v PGD Bakovci upravni odbor soglasno razrešen. Sledilo je poročilo kandidacijske komisije, ki ga je predstavila članica kandidacijske komisije Tamara Majerič. Na podlagi tega poročila so člani PGD Bakovci soglasno sprejeli novo staro predsedstvo PGD Bakovci pod vodstvom Dominika Smodiša kot predsednika in novo poveljstvo pod vodstvom Jerneja

Šeruge kot poveljnika PGD Bakovci. Član Franc Pertoci je bil imenovan za predsednika nadzornega odbora, član Janez Jablanovec pa za predsednika disciplinske komisije PGD Bakovci.

Podelili častne listine

Na letošnjem občnem zboru PGD Bakovci so po več letih podelili častne listine najzaslužnejšim članom. Tako je častno listino predsednika prejel član Janez Jablanovec in častno listino poveljnika Janez Režonja, pogoj za njeno podelitev pa je opravljanje omenjene funkcije v vsaj dveh mandatih. Številnih odlikovanj in priznanj so se razveselili tudi drugi člani, ki za delo v društvu vsakoletno namenijo obilo časa in se uspešno udeležujejo različnih izobraževanj.

Štirje nagrajenci tudi iz naše občine

Ob svetovnem dnevu Civilne zaščite vsako leto najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam podelijo priznanja in nagrade.

Na ravni pomurske regije so podelili dvanajst bronastih, šest srebrnih in tri zlate znake Civilne zaščite ter dve plaketi.

Plaketa Francu Olaju

Na regijski prireditvi, ki so jo v Ljutomeru organizirali Štab Civilne zaščite za Pomurje, murskoso-

boška izpostava Uprave za zaščito in reševanje ter tamkajšnja občina, so bili kar štirje nagrajenci iz naše občine. Plaketo, najvišje priznanje na regijski ravni, za življenjsko delo je dobil tudi dolgoletni poveljnik Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota Franc Olaj iz Rakičana, prav tako prejemnik občinskega priznanja za najprostoVOLJCA v mestni občini za leto 2017. Plaketo bo prejel na dvajsetem občnem zboru murskoso-boške gasilske zveze, ki bo v začetku maja.

Trije bronasti znaki

Bronasti znak kot priznanje za

pripravljenost, zgledno sodelovanje, soorganizacijo ter maja lani uspešno izvedbo državne prireditve Bogatajevi dnevi zaščite in reševanja 2017 je že na osrednji državni prireditvi na Brdu pri Kranju prejela Mestna občina Murska Sobota. V Ljutomeru so bronasta znaka izročili še članu PGD Murska Sobota in dolgoletnemu pripadniku operativne gasilske enote Štefanu Korenu ter članu Potapljaškega društva Murska Sobota Alešu Laziču. Oba sta doma iz Murske Sobote. / Geza Grabar

Dobitniki bronastih znakov Civilne zaščite.

						AVTOR: JANEZ DONŠA	DOMAČI MESNI IZDELEK	TENIŠKI LOPAR	ŽELJA PO JEDI, TEK	ČRN SUKNJIČ Z DOLGIMI ŠKRICI	JEZERO ETIOPIJI, ZACETEK MODREGA NILA	
						AVSTRIJ. SMUČAR- SKI SKAKALEC (STEFAN)						
						KRONIČNA NALEZ- LJIVA BOLEZEN, GOBAVOŠT						
						GRŠKI BOG MORJA						
						ELIZABETA (LJUBK.)						
						OČKA				ŠTEVILO LOVK PRI HOBOTNICI	GORA KRALJA MATJAŽA	
						ATA						
VELIKA POSODA ZA HRANJENJE TEKOČIN, REZERVOAR		LASTNOST SNOVI, KI POVZROČI HALUCI- NACIJE	PREBIVA- LEC ANAMA	MATJAŽ TANKO	SLOVEN- SKA UMETNI- ŠKA SKUPINA	ZNAK ZA TON V GLASBI	NOVEJŠI VW MODEL IRSKI DIRKAČ (EDDIE)		KANON			
PREBIVA- LEC CHAMO- NIXA										SELEN		
										MISSICA DREMELJ		
ODLIČEN AVSTRAL- SKI PLAVALLEC									SOSED BRITANCEV MAJHEN PLOD IGLAVCEV			
MOČNA ČUTNA ŽELJA				DIVJA RACA GR. BOG VETRA, EOL				OKVIRNI NACRT				
NAŠ ALPINIST (HENRIK)					PRITOK RONE PRI LYONU			IGRALEC HUNTER FRANC. PISATELJ (BORIS)			AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	ZNAK, OZNAČBA
					OBER							
STARO MESTO V ANDALU- ZIJI						PRVEGA PROSINCA DAN REVIJA, ŽURNAL						
VEČ RITIN SKUPAJ, RITINE							SEVERNO- AMERIŠKI INDIJANEC DEL OBRAZA					
NATAŠA NAKRST			LJUDSTVO V LAOSU				IZMIŠLJO- TINA		IGRALKA JILLIAN AMERIŠKI KOŠARKAR (DENNIS)			
			NARAVO- SLOVEC				SKRIVNOST					
ANTIČNI BEOTIJEČ, AONEC				IZURJEN DELAVEC							NATRIJ	
				DRAGO VIDMAR							ŠPORTNI PLAŠČ, TRENČKOT	
STRUPENA KAČA S PROGO PO HRBTU					RADKO POLIČ			KOTIČEK				
DOSTOJANSTVO					NASIČEN OBLJKO- VODIK							
NAŠA RADIJSKA NOVI- NARKA (RAJKA)								PEVKA ZORJAN	SLED OD DRSANJA			
									SOSEDA IRANA			
PRILOGA DELA OB TORKIH				STARA KULTURNA RASTLINA			MESTO V JUŽNI FRANCIJI JORDAN, KRALJICA					CHIP KNIGHT
				KLONIRAN ORGANI- ZEM MILE AČIMOVIČ								
NEDAVNO NASTAL												
LOČITEV OSEBKA OD OSTALIH						NITKA ZA ŠIVANJE						
DEL LISTA V KNJIGI						OZEK KOS BLAGA ALI USNJA				LEPRA - kronična nalezljiva bolezen IRVINE - irski dirkač F-1 (Eddie) TRENČ - moški športni plašč		

Z GIBANJEM V POMLAD

24. 3. 2018

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota v sodelovanju s športnimi društvi dne 24. 3. 2018 (sobota) organizira športno-rekreacijsko prireditev Z GIBANJEM V POMLAD, s katero vas želimo vzpodbuditi h gibanju ter predstaviti možnosti športa in rekreacije v Murski Soboti.

Ta dan smo za vas pripravili BREZPLAČNE predstavitve športnih aktivnosti:

Pohod okoli Soboškega jezera, start ob 8. uri pred TVD Partizanom, Planinsko društvo Matica, vodi Jože Ružič.

Vadba na Trim stezi ob 9. uri v Fazaneriji, vodita Katja Vrdjuka in Patrik Mencigar.

Spinning (vodena vadba na stacionarnih kolesih ob spremljavi glasbe) ob 10. uri v ŠRC Spartacus, vodi inštruktorica Suzana Flisar.

Crossfit (visoko intenzivna vadba s uporabo lastne teže in pripomočkov) ob 11. uri v ŠRC Spartacus, vodi Robert Kocen, inštruktor fitnesa

Oblikovanje telesa fitnes od 10. do 12. ure fitnes Krpan v TVD Partizanu, vodi inštruktor vadbe Boris Babič in pomočnica Ana Babič.

Kolesarjenje ob reki Muri, start ob 10. uri pred TVD Partizanom, vodi Robert Šooš, Kolesarski klub Pomurje.

Dodgeball ob 10. uri na igrišču TVD Partizan, Dodgeball klub Pomurje Murska Sobota.

Tenis od 14. do 16. ure na teniških igriščih v Fazaneriji, pod vodstvom Teniškega kluba Murska Sobota (rekviziti so zagotovljeni).

Joga ob 15. uri na sedežu društva Joga v vsakdanjem življenju Cankarjeva Ul. 76 9000 Murska Sobota, vadbo vodi Karmen Pertoci, inštruktorica joge.

Aerobna plesna vadba za občanke (TNZ, oblikovanje telesa...) ob 15. uri v ŠRC Spartacus, vodi Nina Fras. inštruktorica plesa.

Balinanje in rusko kegljanje ob 15. uri pri Domu starejših, pod vodstvom Društva upokojencev Murska Sobota ter Društva slepih in slabovidnih Murska Sobota.

Tek po Fazaneriji, start ob 15. uri pred mestnim stadionom, vodi trener Boris Kavčič.

Badminton ob 15. uri na igrišču TVD Partizan, DŠR Murska Sobota.

VABLJENI!

V primeru dežja se prireditev prestavi na 31. 3. 2018.

Dodatne informacije na www.zkts-ms.si ali
031 79 29 69 (Goran Gutalj).

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite do 4. 4. 2018, na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Nagrajenka križanke iz prejšnje številke (februar 2018):
Drago Kološa, Lendavska ulica 14, 9000 Murska Sobota
 Žrebanje je bilo opravljeno v studiu TV IDEA.

APMS d.d.
Bakovska ulica 29a
9000 Murska Sobota

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije Klas. Izžrebani nagrajenec se z obvestilom, ki ga prejme s strani Mestne občine Murska Sobota, oglasi v poslovalnici Turistične agencije Klas Murska Sobot, Slomškova ul. 42, 9000 Murska Sobot (na avtobusni postaji).

**Rešitev križanke iz
prejšnje številke
vodoravno:**

SUADA, OSKRT, STEVE, KN,
AN, LAERT, KRAČINA,
UMETNA BRADA, IT, BELI
GOLOB, ACO, OLEG, NOŽIK,
MAR, JAGER, DIEPPE,
NARAT, ŠS, ERAK, PIN,
DARČ, DINO, RE, POEMA,
GAS, ETAŽNIK, ARIOSO,
HUNGARORING, TR,
ARTUR, VANILJA, JG, RAFAL,
MIOZA, AEK, MENČI, CAIN,
TOREK, JERMEJ, INTKA,
EKAR.

**Murina oskrbnica Bratinščak,
fotografirano novembra 1951, vir:
Facebookova stran NK Mura
skozi čas**

Foto: Jože Kološa - Kološ

Kinološko društvo Bakovci prireja **v nedeljo, 8. 4. 2018, ob 9.00 šolanje psov.** Pasma in starost psanista pomembni, šolanje pa poteka po programu dela poslušnosti in ubogljivosti. Več informacij na telefonski številki 041 470 828.

Naslednja številka Soboških novin izide v ponedeljek, 16. aprila 2018.
Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2
9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Dr. Robert Celec (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Aleša Kovač, Jasmina Opec Vöröš, Andrej Mešič, Goran Milošević, Marjan Žekš

Naslovnica: medgeneracijsko središče Mensana, foto: Aleš Cipot

V. d. odgovornega urednika: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič
Grafična priprava: Jože Dolinšek, s. p.

Tisk: Jože Dolinšek, s. p.

Naklada: 7300 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva:
urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 19

ISSN št.: C501-4166

Mladi nogometaši na turnirju v Bakovcih

ŠNK Bakovci je nedavno gostil dvoranski nogometni turnir mlajših selekcij. V vseh treh starostnih skupinah (U9, U11 in U13) so bili najuspešnejši mladi nogometaši Nogometne šole Mura. Turnirja se je udeležilo veliko število nogometašev iz celotnega Pomurja in Podravja. Med najboljše v starostni skupini U9 so se uvrstili tudi mladi nogometaši in nogometašnje iz ŠNK Bakovci. / Ksenija Glažar

Dobrodelni krajanji in maskare v Krogu

Tudi letos se je skupina 65 mask, ki so jo sestavljali otroci s starši, člani društev in drugi, odpravila od vrat do vrat. »Ob pomoči pridnih krajanov nam je uspelo zbrati 2315,89 EUR prostovoljnih prispevkov. Od tega so stroški povorke znašali 305,98 EUR, med njimi sta tudi malica za udeležence povorke in okrasitev vozov. Zbrana sredstva v znesku 2009,91 EUR bodo v celoti namenjena za gradnjo večnamenskega objekta na travnatem igrišču, ki ga bomo uporabljali za različne aktivnosti za potrebe krajevne skupnosti in tudi za potrebe društev,« pojasni predsednica Krajevne skupnosti Krog Erika Vogrinčič, ki se vsem, ki so se kljub mraz udeležili povorke, iskreno zahvaljuje. / Natalija Kreft

Kurenti v Murski Soboti in Bakovcih

Na pustni torek so mestno središče v Murski Soboti obiskali ptujski kurenti. Kurentov so se razveselili tudi v Bakovcih. Unesco je leta 2017 obhode kurentov vpisal na reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Po izročilu kurenti s poskakovanjem in hudim truščem oziroma zvonjenjem iz dežele odganjajo zimo in zlo, vanjo pa kličejo pomlad in dobro letino. / Foto: Jasmina Muhič, Aleksandra Grah

Otroka v sebi prebudili tudi starejši

Čeprav se je pred nekaj tedni zdelo, da prave zime letos ne bo, je sneg le pobelil tudi naše mesto. Sneg je medtem splahnel, a spomini ostajajo. Polarni mraz konec februarja in nekaj snega sta bila ugodna tudi za umetno zasnežitev hriba v parku za gradom. Tako se je v zimskih počitnicah središče dogajanja s Trga kulture, kjer je bilo postavljeno drsališče, preselilo v mestni park in številni navdušenci, med katerimi so bili otroci in nekoliko starejši ter celo njihovi starši, so se spustili po beli strmini. Glede na lanski odličen odziv staršev in otrok na sankališče so se v podjetju Komunala Murska Sobota odločili za nakup naprave za umetno zasneževanje, ki se je že letos upravičil in izkazal za koristnega. / Jasmina Muhič

DOGODKI

petek, 16. 3. 2018, ob 19.00	predstavitve pesniške zbirke »IZ DEŽELE DALJNE« (pesmi dr. Sándorja Vályja v prevodu msgr. dr. Jožefa Smeja) / PiŠK Murska Sobota
petek, 23. 3. 2018, in sobota, 24. 3. 2018, od 19.00 do 10.00 (čez noč)	Noč z Andersenom igralnica PiŠK Murska Sobota
sobota, 7. 4. 2018, ob 18.00	mednarodni dan Romov: »1000-letnica prihoda Romov iz Indije v Evropo« Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 7. 4. 2018	ČEMAŽEV DAN / brod na Muri v Krogu

DOGODKI

sobota, 17. 3. 2018, ob 11.00	»POZDRAV POMLADI«, zabava z glasbeno skupino Unikat / BTC City Murska Sobota
ponedeljek, 19. 3. 2018, med 12.00 in 14.00	pomurski otroški parlament: »ŠOLSTVO IN ŠOLSKI SISTEM« / avla PiŠK Murska Sobota
četrtek, 23. 3. 2018, ob 10.00	Območne vizije – srečanje mladinskih gledaliških skupin / Mikkov klubski prostor
od petka, 23. 3., do nedelje, 25. 3. 2018	dnevi dalmatinske kuhinje in glasbe: Klapa Praska in Grupa Porat / Hotel Diana
torek, 27. 3. 2018, ob 18.00	predstavitve zadnje knjige Milana Vincetiča: »Luna na mesecu – Luna na mejseci« PiŠK Murska Sobota
četrtek, 29. 3. 2018	Mladi glasovi 2018 – območna revija otroških in mladinskih pevskih zborov Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 30. 3. 2018, ob 17.00	družabni večer / Mikkov klubski prostor
sobota, 31. 3. 2018, ob 21.00	Mikkova velikonočna diskoteka (muziko rolata Vlad & ML) / Mikkov klubski prostor

KONCERTI

petek, 16. 3. 2018, ob 19.00	koncert ob izidu novega albuma »SINTUR«, džeZZva / Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 23. 3. 2018, ob 21.00	Metal klavnica XLIX/ Mikkov klubski prostor
četrtek, 29. 3. 2018, ob 19.00	večer opernih arij, sopranistka Beti Bratina ob spremljavi Irine Milivojević na klavirju Baročni salon Soboškega gradu
torek, 10. 4. 2018, ob 19.00	predstavitve albuma uglasbene poezije »Vrvohodci«, DUO PONTE / Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 13. 4. 2018, ob 19.00	mešani pevski zbor Štefan Kovač, letni koncert Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 14. 4. 2018, ob 21.00	Alternativna godba: Karmakoma (SLO) + Onubo (SLO) / Mikkov klubski prostor

GLEDALIŠKE PREDSTAVE ZA OTROKE

sobota, 17. 3. 2018, ob 17.00	»Zvezdana in Zvonko v cirkusu«, Miškino gledališče / BTC City Murska Sobota
četrtek, 22. 3. 2018, ob 10.30	A. Ingolič, N. Pop Tasić: »TAJNO DRUŠTVO PGC«, Lutkovno gledališče Ljubljana Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 23. 3. 2018, ob 9.15 in 11.15	A. Ingolič, N. Pop Tasić: »TAJNO DRUŠTVO PGC«, Lutkovno gledališče Ljubljana Gledališče Park v Murski Soboti
ponedeljek, 26. 3. 2018, ob 10.00 in 17.00	plesno-igrana predstava / Svetlana Makarovič: »VEVERIČEK POSEBNE SORTE«, Plesni teater Ljubljana / Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 27. 3. 2018, ob 9.15 in 10.45	plesno-igrana predstava / Svetlana Makarovič: »VEVERIČEK POSEBNE SORTE«, Plesni teater Ljubljana / Gledališče Park v Murski Soboti

GLEDALIŠKE PREDSTAVE

ponedeljek, 19. 3. 2018, ob 19.00	Willy Russell: »ŠTEFKA VALENTIN«, Mestno gledališče Ptuj / Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 24. 3. 2018, ob 20.00	komedija: »DAME IZBIRAJO«, ALTTEATER Sarajevo / Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 4. 4. 2018, ob 19.00	Dušan Jovanović: »ZID, JEZERO«, SNG Drama Ljubljana / Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 6. 4. 2018, ob 19.00	ljubiteljska gledališka predstava – komedija Dunja Zupanec: »ŽENITNI OGLAS«, Macho in Mejke Gledališče Park v Murski Soboti

RAZSTAVE

petek, 16. 3. 2018, ob 18.00 (na ogled do 30. 3. 2018)	Petja Kolenko: »Jungle Boogie« Mikkova galerija Odprto obrobje
torek, 20. 3. 2018, ob 17.00 (na ogled do 23. 3. 2018)	razstava velikonočnih izdelkov PiŠK Murska Sobota
sreda, 21. 3. 2018 (na ogled do 11. 4. 2018)	likovna dela Marije Skledar PiŠK Murska Sobota
četrtek, 22. 3. 2018, ob 18.00	strokovno vodstvo po razstavi »Čez ta prag me bodo nesli, ko zatisnil bom oči« (vstop prost) Pomurski muzej Murska Sobota
sobota, 7. 4. 2018, ob 10.00	»Vse sorte torte«, razstava, prodaja in pokušina slaščičarskih dobrot / BTC City Murska Sobota
četrtek, 12. 4. 2018, ob 17.00 (na ogled do 26. 4. 2018)	slikarska dela Vere Jurjevčič PiŠK Murska Sobota

DELAVNICE

sobota, 17. 3. 2018, ob 9.00	Mali ustvarjalci: dnevna delavnica lego robotike Mikkov klubski prostor
sobota, 17. 3. 2018, ob 10.00	likovna delavnica z Matjažem Duhom ČŠOD Murska Sobota
sobota, 24. 3. 2018, ob 10.00	družinska velikonočna delavnica Pomurski muzej Murska Sobota
vsaka sobota med 10.00 in 12.00	knjižnica igrač PiŠK Murska Sobota

PREDAVANJA

sreda, 14. 3. 2018, ob 19.00	potopisno predavanje Mateja Koširja: »FILIPINI – skrivnostna dežela« / Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 16. 3. 2018, ob 17.00	likovno predavanje z Matjažem Duhom ČŠOD Murska Sobota
sreda, 21. 3. 2018, ob 14.00	MMC: delavnica Microsoft PowerPoint PiŠK Murska Sobota
torek, 27. 3. 2018, ob 10.00	mag. Matej Bezgovšek: »Spagirika, zdravilna moč rastlin in zeliščna tradicija« / PiŠK Murska Sobota
sreda, 28. 3. 2018, ob 17.00	pater Toni Brinjovc: »Učimo se živeti, da bomo znali umreti« (Hospic) / PiŠK Murska Sobota
četrtek, 29. 3. 2018, ob 17.00	Andrej Pešec: »Strahovi odrasčanja in problematika odvisnosti pri mladih« (vstop prost) Mikkov klubski prostor
torek, 3. 4. 2018 – petek, 6. 4. 2018, ob 14.00	upcycling delavnica »Od bučke do lučke« vol. 3 Mikkov klubski prostor
torek, 3. 4. 2018, ob 17.00	doc. dr. Iztok Ostan: »Klen imunski sistem za manj okužb, raka in srčno-žilnih obolenj« (Univerza za tretje življenjsko obdobje) / PiŠK Murska Sobota
četrtek, 12. 4. 2018, ob 18.00	dr. Sanela Banović: »Zdravnica, ki zdravi z objemi« Gledališče Park v Murski Soboti
ponedeljek, 16. 4. 2018, ob 19.00	potopisno predavanje Arneja Hodaliča: »ZAHODNA SAHARA« / Gledališče Park v Murski Soboti

ŠPORT

sobota, 17. 3. 2018, od 9.30	52. mednarodni JUDO POKAL Murska Sobota in 7. memorial Antona Tončka Kosa / OŠ I Murska Sobota
sobota, 24. 3. 2018, od 8.00	Z GIBANJEM V POMLAD (podroben program najdete na strani 26) ZKTŠ Murska Sobota in športna društva

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@zkts-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditev v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.